

SEANCE DU JEUDI 17 JANVIER 1985
VERGADERING VAN DONDERDAG 17 JANUARI 1985ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERING

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 1193.

COMMUNICATIONS:

Page 1193.

1. Parlement européen;
2. Dépenses en marge du budget.

PROPOSITIONS DE LOI (Prise en considération):

Page 1193.

M. P. Peeters. — Proposition de loi relative à l'indexation des barèmes fiscaux du Code des impôts sur les revenus.

M. Edg. Peetermans:

1. Proposition de loi restituant à la commune de Léau le titre de ville;
2. Proposition de loi insérant un article 66bis dans la loi électorale communale, en ce qui concerne l'éligibilité.

M. Geldolf. — Proposition de loi interdisant la mise au point, la production, la possession, le stockage, le transfert, le transit et l'emploi, par les troupes nationales ou alliées, des armes chimiques et binaires sur le territoire belge.

M. Mouton et consorts. — Proposition de loi relative au diplôme d'aptitude à accéder à l'enseignement supérieur.

M. Dalem et consorts. — Proposition de loi relative à la déductibilité fiscale des intérêts des emprunts hypothécaires.

M. Lepaffe et consorts. — Proposition de loi modifiant l'article 90bis de la loi du 26 juillet 1971 organisant les agglomérations et les fédérations de communes.

PROJETS ET PROPOSITION DE LOI (Discussion):

Projet de loi contenant le budget du ministère de la Santé publique et de la Famille de l'année budgétaire 1985.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1984-1985
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1984-1985

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 1193.

MEDEDELINGEN:

Bladzijde 1193.

1. Europees Parlement;
2. Uitgaven buiten de begroting.

VOORSTELLEN VAN WET (Inoverwegingneming):

Bladzijde 1193.

De heer P. Peeters. — Voorstel van wet strekkende tot het indexeren van de belastingschijven van het Wetboek van de inkomstenbelastingen.

De heer Edg. Peetermans:

1. Voorstel van wet waarbij aan de gemeente Zoutleeuw opnieuw de titel van stad wordt verleend;
2. Voorstel van wet tot invoering van een artikel 66bis in de gemeentekieswet inzake de verkiesbaarheid.

De heer Geldolf. — Voorstel van wet tot het verbieden van de ontwikkeling, de produktie, het bezit, het opslaan, de overdracht, de doortocht en het aanwenden door eigen troepen of bondgenoten van chemische of binaire wapens op het Belgisch grondgebied.

De heer Mouton c.s. — Voorstel van wet betreffende het bekwaamheidsdiploma dat toegang verleent tot het hoger onderwijs.

De heer Dalem c.s. — Voorstel van wet betreffende de fiscale aftrekbaarheid van de interesten van de hypothecaire leningen.

De heer Lepaffe c.s. — Voorstel van wet tot wijziging van artikel 90bis van de wet van 26 juli 1971 houdende organisatie van de agglomeraties en federaties van gemeenten.

ONTWERPEN EN VOORSTEL VAN WET (Bespreking):

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin voor het begrotingsjaar 1985.

Projet de loi ajustant le budget du ministère de la Santé publique et de la Famille de l'année budgétaire 1984.

Discussion générale (suite) : *Orateurs* : MM. De Baere, Vandekerckhove, Sondag, Mme Herman-Michielsens, M. C. De Clercq, p. 1194. — Mme Hanquet, MM. Lowis, R. Gillet, M. Dehaene, ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles, M. Aerts, secrétaire d'Etat à la Santé publique et à l'Environnement, adjoint au ministre des Affaires sociales, p. 1208.

Proposition de loi modifiant la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail.

Proposition de renvoi en commission (*rejet*). — *Orateurs* : MM. Van In, Vandenhove, rapporteur, M. Dehaene, ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles, p. 1200.

Projet de loi instaurant une carte de sécurité sociale.

Vote sur les amendements et sur les articles réservés, p. 1201.

Projet de loi contenant le budget du ministère de la Santé publique et de la Famille de l'année budgétaire 1985.

Discussion et vote des articles, p. 1215.

Projet de loi ajustant le budget du ministère de la Santé publique et de la Famille de l'année budgétaire 1984.

Discussion et vote des articles, p. 1218.

Projet de loi contenant le budget des Dotations aux communautés et aux régions de l'année budgétaire 1985.

Projet de loi ajustant le budget des Dotations aux communautés et aux régions de l'année budgétaire 1984.

Discussion générale — *Orateurs* : Mme De Pauw-Deveen, MM. Mouton, R. Maes, Paque, Humblet, M. Maystadt, ministre du Budget, de la Politique scientifique et du Plan, p. 1220.

Projet de loi contenant le budget des Dotations aux communautés et aux régions de l'année budgétaire 1985.

Discussion et vote des articles, p. 1225.

Projet de loi ajustant le budget des Dotations aux communautés et aux régions de l'année budgétaire 1984.

Discussion et vote des articles, p. 1226.

ORDRE DES TRAVAUX :

Page 1200.

PROPOSITION ET PROJETS DE LOI (Vote) :

Proposition de loi modifiant la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail.

Rejet, p. 1205.

Justification de vote : *Orateurs* : M. Van In, M. Dehaene, ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles, M. Egelmeers, p. 1206.

Projet de loi instaurant une carte de sécurité sociale, p. 1206.

Justification de vote : *Orateur* : M. Lagasse, p. 1206.

Projet de loi relatif à la représentation spécifique des classes moyennes dans certains organes consultatifs, p. 1207.

Projet de loi contenant le budget du ministère de la Prévoyance sociale de l'année budgétaire 1985, p. 1207.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin voor het begrotingsjaar 1984.

Algemene bespreking (voortzetting) : *Sprekers* : de heren De Baere, Vandekerckhove, Sondag, mevrouw Herman-Michielsens, de heer C. De Clercq, blz. 1194. — Mevrouw Hanquet, de heren Lowis, R. Gillet, de heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele hervormingen, de heer Aerts, staatssecretaris voor Volksgezondheid en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken, blz. 1208.

Voorstel van wet tot wijziging van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971.

Voorstel tot verwijzing naar de commissie (*verwerping*). — *Sprekers* : de heren Van In, Vandenhove, rapporteur, de heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen, blz. 1200.

Ontwerp van wet tot invoering van een kaart voor sociale zekerheid.

Stemming over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen, blz. 1201.

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin voor het begrotingsjaar 1985.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 1215.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin voor het begrotingsjaar 1984.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 1218.

Ontwerp van wet houdende de begroting der Dotaties aan de gemeenschappen en aan de gewesten voor het begrotingsjaar 1985.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting der Dotaties aan de gemeenschappen en aan de gewesten voor het begrotingsjaar 1984.

Algemene bespreking. — *Sprekers* : Mevrouw De Pauw-Deveen, de heren Mouton, R. Maes, Paque, Humblet, de heer Maystadt, minister van Begroting, Wetenschapsbeleid en het Plan, blz. 1220.

Ontwerp van wet houdende de begroting der Dotaties aan de gemeenschappen en aan de gewesten voor het begrotingsjaar 1985.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 1225.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting der Dotaties aan de gemeenschappen en aan de gewesten voor het begrotingsjaar 1984.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 1226.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN :

Bladzijde 1200.

VOORSTEL EN ONTWERPEN VAN WET (Stemming) :

Voorstel van wet tot wijziging van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971.

Verwerping, blz. 1205.

Stemverklaring : *Sprekers* : de heer Van In, de heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen, de heer Egelmeers, blz. 1206.

Ontwerp van wet tot invoering van een kaart voor sociale zekerheid, blz. 1206.

Stemverklaring : *Spreker* : de heer Lagasse, blz. 1206.

Ontwerp van wet betreffende de specifieke vertegenwoordiging van de middenstand in adviesorganen, blz. 1207.

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Sociale Voorzorg voor het begrotingsjaar 1985, blz. 1207.

Projet de loi ajustant le budget du ministère de la Prévoyance sociale de l'année budgétaire 1984, p. 1208.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Sociale Voorzorg voor het begrotingsjaar 1984, blz. 1208.

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 05 m.
De vergadering wordt geopend te 15 u. 05 m.

CONGES — VERLOF

MM. Spitaels et de Wasseige, pour d'autres devoirs, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Spitaels en de Wasseige, wegens andere plichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

MEDEDELINGEN — COMMUNICATIONS

Europees Parlement — Parlement européen

De Voorzitter. — Bij brief van 21 december 1984 heeft de voorzitter van het Europese Parlement aan de Senaat overgezonden een resolutie over « het dertiende verslag van de Commissie van de Europese Gemeenschappen over het mededingingsbeleid ».

Par lettre du 21 décembre 1984, le président du Parlement européen a transmis au Sénat une résolution sur « le treizième rapport de la Commission des Communautés européennes sur la politique de concurrence ».

— Verwezen naar de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen en, ter informatie, naar de commissie voor Economische Aangelegenheden.

Renvoi à la commission des Relations extérieures et, pour information, à la commission de l'Economie.

Uitgaven buiten de begroting — Dépenses en marge du budget

De Voorzitter. — Overeenkomstig artikel 24, 2e lid, van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit, heeft de Eerste minister, bij dienstbrief van 28 december 1984, aan de Senaat kennis gegeven van de beraadslagingen (nrs. 2904 en 2905), door de Ministerraad getroffen betreffende uitgaven gedaan buiten de begroting.

En application de l'article 24, alinéa 2, de la loi du 28 juin 1963 modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat, le Premier ministre a donné connaissance au Sénat, par dépêche du 28 décembre 1984, des délibérations (nos 2904 et 2905), prises par le Conseil des ministres et relatives à des dépenses faites en marge du budget.

— Verwezen naar de commissie voor de Financiën.

Renvoi à la commission des Finances.

De Voorzitter. — Van deze mededeling wordt aan de Eerste minister akte gegeven.

Il est donné acte de cette communication au Premier ministre.

VOORSTELLEN VAN WET — PROPOSITIONS DE LOI

Inoverwegingneming — Prise en considération

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking over de inoverwegingneming van de volgende voorstellen van wet:

1. Strekkende tot het indexeren van de belastingschijven van het Wetboek van de inkomstenbelastingen (van de heer Paul Peeters);

L'ordre du jour appelle la discussion sur la prise en considération des propositions de loi suivantes:

1. Relative à l'indexation des barèmes fiscaux du Code des impôts sur les revenus (de M. Paul Peeters);

Vraagt iemand het woord?

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Financiën.

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission des Finances.

2. Waarbij aan de gemeente Zoutleeuw opnieuw de titel van stad wordt verleend (van de heer Edgard Peetermans);

2. Restituant à la commune de Léau le titre de ville (de M. Edgard Peetermans);

Vraagt iemand het woord?

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de l'Intérieur.

3. Tot invoering van een artikel 66bis in de gemeentekieswet inzake de verkiesbaarheid (van de heer Edgard Peetermans);

3. Insérant un article 66bis dans la loi électorale communale, en ce qui concerne l'éligibilité (de M. Edgard Peetermans);

Vraagt iemand het woord?

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de l'Intérieur.

4. Tot het verbieden van de ontwikkeling, de produktie, het bezit, het opslaan, de overdracht, de doortocht en het aanwenden door eigen troepen of bondgenoten van chemische of binaire wapens op het Belgisch grondgebied (van de heer Geldolf);

4. Interdisant la mise au point, la production, la possession, le stockage, le transfert, le transit et l'emploi, par les troupes nationales ou alliées, des armes chimiques et binaires sur le territoire belge (de M. Geldolf);

Vraagt iemand het woord?

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission des relations extérieures.

5. Relative au diplôme d'aptitude à accéder à l'enseignement supérieur (de M. Mouton et consorts);

5. Betreffende het bekwaamheidsdiploma dat toegang verleent tot het hoger onderwijs (van de heer Mouton c.s.);

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de l'Enseignement et de la Science.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor het Onderwijs en de Wetenschap.

6. Relative à la déductibilité fiscale des intérêts des emprunts hypothécaires (de M. Dalem et consorts);

6. Betreffende de fiscale aftrekbaarheid van de interesten van de hypothecaire leningen (van de heer Dalem c.s.);

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission des Finances.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Financien.

7. Modifiant l'article 90bis de la loi du 26 juillet 1971 organisant les agglomérations et les fédérations de communes (de M. Lepaffe et consorts).

7. Tot wijziging van artikel 90bis van de wet van 26 juli 1971 houdende organisatie van de agglomeraties en de federaties van gemeenten (van de heer Lepaffe c.s.).

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de l'Intérieur.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID EN VAN HET GEZIN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1985

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID EN VAN HET GEZIN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1984

Hervatting van de algemene behandeling

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE LA SANTÉ PUBLIQUE ET DE LA FAMILLE DE L'ANNÉE BUDGETAIRE 1985

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE LA SANTÉ PUBLIQUE ET DE LA FAMILLE DE L'ANNÉE BUDGETAIRE 1984

Reprise de la discussion générale

De Voorzitter. — Wij hervatten de algemene behandeling van de ontwerpen van wet betreffende de begroting van het ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin.

Nous reprenons la discussion générale des projets de loi relatifs au budget du ministère de la Santé publique et de la Famille.

Dames en heren, minister Dehaene is nog even opgehouden in de Kamer voor een aantal dringende mondelinge vragen. Daarna zal hij hier de behandeling van deze ontwerpen bijwonen.

Het woord is aan de heer De Baere.

De heer De Baere. — Mijnheer de Voorzitter, het is onverantwoord te noemen, dat de uitvoeringsbesluiten van de wet tot oprichting van een instituut voor veterinaire keuring nog steeds niet zijn verschenen.

De staatssecretaris verklaart steeds dat binnenkort het nodige zal worden gedaan. Steeds hetzelfde argument wordt gebruikt, zogenaamd adviezen die nog steeds niet zijn uitgebracht. Anderzijds verklaart de staatssecretaris dat de wet bestaat, maar dat dit niet wil zeggen dat een goedgekeurde wettekst onmiddellijk wordt toegepast.

Wat is de werkelijke reden van dit onverantwoorde uitstel?

Maanden wacht men reeds op de vereiste besluiten, maar het is eveneens bekend dat zekere belangengroepen zich tot het uiterste inspannen om de door het Parlement goedgekeurde wet niet te doen toepassen.

Het is eveneens bekend dat leden van de meerderheidspartijen zich ten dienste stellen van voornoemde belangengroepen en alles in het werk stellen om hun doel te bereiken.

Wat is nu de werkelijke oorzaak?

Waarschijnlijk zullen wij het ook nu niet vernemen, want de staatssecretaris zal zonder stemverheffing, kalm en vriendelijk verklaren dat hij alles in het werk stelt om zo vlug mogelijk de nodige besluiten te treffen, maar dat hij nog steeds niet over de vereiste gegevens beschikt om de besluiten te nemen die reeds maanden op zich laten wachten. Tegen zoveel onwil is geen kruid gewassen, maar het is weinig ernstig en weinig democratisch te noemen, en het toont duidelijk aan hoe men een wet negeert en saboteert.

Het gebruik van hormonen in ons vlees wordt eveneens weinig doeltreffend bestreden. Het is verboden hormonen, synthetische zowel als natuurlijke, in de veeteelt te gebruiken en toch worden hoge percenten runderen, kalveren en varkens hormonaal behandeld. De regering meent nu maatregelen te moeten nemen om de huidige wettelijke bepalingen af te zwakken. Wat kan de reden zijn van deze wijziging aangezien men vaststelt dat de EG vorig jaar 26,6 miljard moest bijpassen voor de reeds enorme subsidiëring van de rundveemarkt? Er is al te veel vlees, dus er is geen nood aan een hogere produktie, dank zij hormonen.

De huidige wetgeving is zeker niet te streng, als er maar genoeg controles in de bedrijven gebeuren. Het ontbreekt echter aan voldoende controleambtenaren en daarenboven is er, bij gebrek aan uitvoeringsbesluiten, nog steeds geen « Instituut voor veterinaire keuring » zoals reeds is aangeklaagd.

Het toelaten van lichaamseigen hormonen zal ook het misbruik van de gevaarlijke synthetische hormonen niet verminderen, omdat deze laatste efficiënter en goedkoper zijn. Dat de natuurlijke hormonen niet schadelijk zijn voor de verbruiker, wordt niet door iedereen aanvaard. Het effect van die hormonen op de verbruiker is nog een onbekende. Sommige onderzoekers zijn daarom van oordeel dat geen enkel potentieel kankerverwekkende stof als veilig mag worden beschouwd, zolang het mechanisme van het ontstaan van kanker niet is opgehelderd.

Er is ook niets bekend over het effect van hormoonprodukten in vlees als dit gebakken of gebraden wordt. Slogers verklaren dat hormonaal behandeld vlees door de vakman gemakkelijk kan worden erkend. Er loopt veel meer vocht uit dan bij onbehandeld vlees. Vooral bij mannelijke dieren is de kleur bleekrozier en de vetaanwas groter. Hormonenvrij vlees schijnt wel minder mals te zijn, maar daar tegenover staat een betere smaak en vooral de beveiliging van de volksgezondheid.

Alcohol en nicotine zijn nog altijd de meest verspreide drugs. Het is noodzakelijk maatregelen te treffen tegen verkeerd en overdreven alcoholgebruik en zeker dienen wij tegenstander te zijn, zoals voor tabak, van het voeren van reclame voor alcohol. Wij dienen alles in het werk te stellen om het overdreven alcoholverbruik te bestrijden, al vinden er duizenden werk bij de alcoholproduktie. Daartegenover stellen zich de honderden verkeersongevallen per jaar, als gevolg van alcoholgebruik, met vele doden en tien keer zoveel gewonden. Duizenden mensen zijn met alcohol in de problemen geraakt.

Het is spijtig te noemen dat het drankmisbruik de jongste jaren bestendig toeneemt. Al zijn ze dan niet allemaal verslaafd, toch zouden volgens zekere statistieken tien procent van de burgers problemen onder-

vinden met hun eigen drinkgedrag. Denk maar aan de echtelijke ruzies en de verkeersongevallen onder invloed.

Men mag zich afvragen of de reclamecode die tot op heden in acht wordt genomen, wel voldoende is. Het positieve beeld dat de reclame voorschotelt, gezellig, flink en sportief, staat in schril contrast met het figuur dat ex-drinkers slaan.

Zij zouden er beter aan doen te verwijzen naar hun eigen ervaring en naar de misleiding van een reclamespot waarin mensen in een vervelende of spannende omstandigheid plotseling naar een uitweg zoeken door te informeren of thuis de borrel koud staat. Meer aandacht zou vanwege de overheid dienen te worden besteed aan het tegengaan van het alcoholgebruik. Er dienen meer inspanningen te worden gedaan om een ontmoedigingsbeleid ten bate van de volksgezondheid te voeren.

Er is onder andere in België een enorme leemte in het onderzoekswerk inzake het alcoholgebruik en -misbruik. België is een van de zeldzame geïndustrialiseerde landen waar zo weinig is geweten en onderzocht inzake het drankmisbruik.

De beschikbare cijfers wijzen toch reeds uit dat het alcoholprobleem ernstig wordt onderschat.

Jaarlijks sterven er honderden mensen door een teveel aan alcohol. In het verkeer is alcoholgebruik de oorzaak van vele dodelijke ongevallen.

Het is daarom dat een bestendige controle van de weggebruikers met de alcoholtest, zich meer en meer opdringt en deze zonder onderbreking dient te worden verricht.

Nochtans heeft de regering door de afschaffing van de wet-Vanderfelde en het instellen van vergunningen voor het schenken van sterke drank tot het tegenovergestelde bijgedragen.

Volgens de beschikbare cijfers schijnt de opbrengst voor de Schatkist in vergelijking met de raming een misrekening te worden.

Daar er een rechtstreekse onderlinge afhankelijkheid bestaat tussen een grotere beschikbaarheid aan alcohol, het gebruik ervan en het uiteindelijk misbruik is het zeer goed mogelijk dat voor de Staat de kost van het hoger alcoholgebruik, zijnde ziekenkosten door verkeersongevallen, sociale opvangcentra, arbeidsverzuim en zo meer, een stuk hoger zal liggen dan de opbrengst.

Ongetwijfeld dienen meer middelen ter beschikking te worden gesteld voor preventiemaatregelen en om het drankmisbruik te bestrijden. Mogen wij dan ook verwachten dat de regering de nodige aandacht zal besteden aan dit probleem?

Met vreugde kan men vaststellen dat het aantal rokers bestendig is verminderd. Het is waarschijnlijk door het onomstootbaar bewijs dat roken schadelijk is voor de gezondheid dat men hier resultaten boekt.

Volgens een onderzoek zouden 18 pct. van de ondervraagden in de loop der jaren het roken hebben stopgezet. Ongetwijfeld is dit een bemoedigende uitslag. Het is dan ook noodzakelijk dat de inspanningen worden voortgezet, aangemoedigd en zelfs in sterke mate opgedreven.

Er zou financieel meer steun dienen te worden verleend aan hen die zich inzetten om het gebruik van tabak te verminderen, ten bate van de volksgezondheid.

Volgens persberichten zou het Anti-tabakcomité slechts kunnen beschikken over een budget van 1,1 miljoen, wat schril afsteekt tegen de vaststelling dat de overheid jaarlijks een ontvangst boekt van 30 miljard aan BTW en accijnzen op de verkoop van tabakswaren.

De koninklijke besluiten met betrekking tot de reclame voor tabak hebben ongetwijfeld hun steentje bijgedragen om het tabaksgebruik af te remmen, niettegenstaande de spitsvondigheden van de tabaksfabrikanten.

De laatste campagne die zich bijzonder heeft gericht tot de jeugd, omdat vooral de 12 à 15-jarigen worden beïnvloed om niet te beginnen roken, vóór de verslaving intreedt, is zeker toe te juichen en verdient ongetwijfeld alle steun.

De gevolgen van het tabaksmisbruik zijn zo afschrikwekkend dat geen enkel initiatief dat kan bijdragen tot enig resultaat, mag worden onderschat en volledig dient te worden gesteund door de verantwoordelijke instanties.

Ernstig dient men zich in te zetten tot bestrijding van de zure regen, die enorme schade toebrengt aan ons leefmilieu.

De ontzwaving van de rookgassen dringt zich meer en meer op. Een dwingende oplossing wordt gevraagd voor een probleem van Europese afmetingen.

Er wordt gesteld dat ons land in verhouding minder getroffen wordt door zure neerslag, maar men stelt wel een toename vast en dit vooral in de bosrijke streken waar men ziet dat het milieu steeds erger wordt getroffen.

Ook in de steden slaat de zure regen wonden: historische gebouwen takelen af in een nooit gezien tempo. De luchtvervuiling blijft toenemen in sommige gewesten, onder meer in de omgeving van drukke verkeersaders.

Op Europees vlak wordt heel wat gedebatteerd over de verscherping van de reglementering inzake uitlaatgassen. Het gebruik van catalysatoren wordt onvermijdelijk en men dient te overwegen of men vanaf een bepaalde datum alleen nog maar nieuwe auto's met catalysatoren tot het verkeer zal toelaten. Het ziet er echter naar uit dat men niet makkelijk zal kunnen komen tot een Europees akkoord.

Zo West-Duitsland de gangmaker schijnt te worden om zo vlug mogelijk over te kunnen gaan tot het gebruik van loodvrije benzine, dan schijnen de autobouwers van Frankrijk, Italië en Engeland er heel wat minder voor te voelen, en dit laten ze verwoorden door hun afgevaardigden in de Europese instellingen. Er schijnt nochtans een duidelijk bewijs te bestaan dat de uitlaatgassen van auto's inderdaad heden verantwoordelijk zijn voor het afsterven van de Westduitse wouden.

Ter bescherming van het leefmilieu is vereist dat ons land positief zou reageren om het gebruik van loodvrije benzine aan te moedigen, zo nodig met financiële voordelen, bijvoorbeeld door een vrijstelling van wegenbelasting gedurende enkele jaren. (*Applaus op de socialistische banken.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandekerckhove.

De heer Vandekerckhove. — Mijnheer de Voorzitter, de bespreking van de begroting van het ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin, die reeds uitvoerig in de Kamer werd behandeld, geeft ons in de Senaat de gelegenheid om kriskras doorheen de begroting enkele punten te benaderen. In het middeleeuws Latijn zou men zeggen *como gallinae picat*, zoals de hen scharrelt. Het interessante daarbij is dat het scharrelen van de hen en het pikken van de graantjes geen aangeboren reflex is, maar een aangeleerde reflex. Het schijnt dat — ik zou bij landbouwdeskundigen moeten te rade gaan — wanneer hennen voldoende te eten hebben dat zij niet scharrelen, maar wanneer één van de hennen het voorbeeld geeft, dat zij dan allemaal volgen. De Senaat is misschien de goede plaats om een aangeleerde reflex aan te kweken en kriskras enkele punten bij elkaar te brengen en te scharrelen in de begroting van Volksgezondheid.

De heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen. — Zou dat niet meer op zijn plaats zijn in de begroting van Landbouw?

De heer Vandekerckhove. — Er zijn wel enkele raakpunten, zoals de dierengeneeskunde bijvoorbeeld.

Mijn eerste beschouwing heeft geen betrekking op een passage uit het verslag van de commissiebesprekingen over de begroting van het ministerie van Volksgezondheid, maar op een passage uit het *Jaarboek* van de Orde van geneesheren. Ik wil de aandacht van de minister vestigen op een thesis die werd verdedigd door de nationale ondervoorzitter van de Orde van geneesheren. Hij heeft naar mijn oordeel een belangrijk feit onderstreept, namelijk dat de medische professie in vele opzichten gedurende lange jaren een vrij homogene groep is geweest en dat dit beeld tijdens de jongste jaren meer en meer werd gewijzigd. Deze homogeniteit heeft plaats gemaakt voor een heterogeniteit. Het diploma van dokter in de geneeskunde is dikwijls het enige dat gemeenschappelijk is gebleven. De inkomenssituatie, de reële situatie, is volledig verschillend geworden. De conclusie van de ondervoorzitter van de Orde lijkt me belangrijk.

Bernard Shaw, die de waarheid zo scherp ironisch en sarcastisch kon verkondigen, schreef reeds: «A poor doctor is a dangerous man». Ik geloof dat hij fundamenteel ook hier gelijk heeft.

De Orde vestigt de aandacht van de geneesheren op de grote noodzaak van strengere controle in de beroepsgroep zelf ten einde mogelijke misbruiken tegen te gaan en pleit ervoor dat de gezondheidszorg op de eerste plaats zou komen.

Ik meen, mijnheer de minister, dat dit wijst op een groeiende mentaliteitsvernieuwing binnen het medisch corps. Ook het advies van de Orde in verband met het statuut van de ziekenhuisgeneesheren wijst in die richting. Het zou goed zijn dat men ook van de kant van het bestuur daar

rekening mee zou houden. In het verleden heeft men al te krampachtig bepaalde bevoorrechte posities willen verdedigen. Nu wil men zich blijkbaar bezinnen en bekijkt men de problemen anders. Het bestuur wordt hier de kans geboden om op deze trend in te spelen en de problemen vanuit een ander oogpunt te benaderen, ten einde te vermijden dat bepaalde bevoorrechte posities worden gestabiliseerd. Het komt er niet zozeer op aan enkele schaarse *happy few* te verdedigen: wij moeten ons bezinnen over het medisch corps in zijn geheel.

Deze mentaliteitsverandering onderkennen is belangrijk, maar de probleemgroepen die in de toekomst zullen ontstaan onderkennen, is even belangrijk. De spanningen die zich in de komende jaren binnen het beroep zullen manifesteren, zullen zich vooral situeren in het kader van de huisartsengeneeskunde waar een enorme versnippering aan de gang is en waar aldus onvermijdelijk moeilijkheden zullen ontstaan.

Het zal nodig zijn zich te beraden over de mogelijkheden om deze al te grote versnippering verder tegen te gaan. Ik vraag mij zelfs af, ondanks als de nadelen en de moeilijkheden die dit zal meebrengen, of vroeg of laat niet zal moeten worden gedacht aan een vestigingsswet voor huisartsen.

Na deze algemene opmerking zou ik nu willen ingaan op het meer specifieke probleem van de blokkering en eventueel vermindering van het aantal ziekenhuisbedden en meer in het bijzonder van de omschakeling van ziekenhuizen naar rust- en verzorgingstehuizen.

Wat mij opvalt in de statistiek over de omschakeling van ziekenhuisbedden in het verslag van de Kamer is dat daarin niets is terug te vinden van twee belangrijke knelpunten in het aantal en de spreiding van de ziekenhuisbedden.

Het gaat hier in de eerste plaats om de enorme concentratie van ziekenhuisbedden in Brussel. Men beschikt daar inderdaad over circa 10 000 ziekenhuisbedden, wat neerkomt op één bed per 100 inwoners. Dit is heel wat hoger dan de normen.

Een tweede knelpunt is de omgekeerde pyramide, namelijk het veel te groot aantal academische bedden in verhouding tot andere ziekenhuisbedden. Ook dit probleem doet zich voornamelijk voor in Brabant en in Brussel.

Ik heb hier reeds herhaaldelijk gewezen op de nadelige gevolgen van de lineaire besparingsmaatregelen inzake de blokkering van het aantal ziekenhuisbedden voor bepaalde streken in het land. Ik denk hier meer bepaald aan Limburg, waar volgens de normen nog een tekort is aan ziekenhuisbedden en de lineaire beperkende maatregelen de situatie nog verergeren. Bij een vorige bespreking van de begroting van Volksgezondheid heeft de minister hier bepaalde correcties beloofd. Graag zou ik vernemen in hoeverre deze intussen reeds werden toegepast.

Toen heb ik de minister erop gewezen — en ik blijf erbij — dat het grote gevaar van de omschakeling van één ziekenhuisbed naar twee rust- en verzorgingstehuisbedden uiteindelijk zal bestaan in het feit dat het onmogelijk zal zijn de vergoedingsplafonds voor deze bedden, noem het ligdagprijs of wat dan ook, op dit laag niveau te houden. De vergoeding zal worden verhoogd en zo zullen wij dan in een duurder systeem terecht komen.

Ik kom terug op de statistiek van de verzorgingstehuisbedden en RVT-bedden die u vindt op pagina 68 van het Kamerverslag, over de omzetting van deze bedden, hetzij afschaffing van de bedden, hetzij niet in gebruik genomen bedden. Het verwondert mij toch dat wij op 1 december 1984 in Vlaanderen 373 afgeschafte bedden vinden, tegenover slechts 87 in Wallonië en 144 in Brussel, en dat wij voor niet in gebruik genomen bedden 576 bedden vinden in Vlaanderen tegenover 60 in Wallonië en geen enkel in Brussel.

Kan de minister mij zeggen wat hiervan de oorzaak is, want deze situatie is wel de omgekeerde wereld. Waar de meeste ziekenhuisbedden bestaan, waar dus de blokkering het grootst zou moeten zijn, is de omzetting in rust- en verzorgingstehuisbedden veel geringer dan in het Vlaamse land. Dit geldt zowel voor Wallonië, waar de erkenning 235 bedraagt, als voor Brussel met slechts 288 zijnde tweemaal 144. Zoals ik al gezegd heb, ligt de vergoeding voor deze rust- en verzorgingstehuisbedden aanzienlijk lager dan deze voor ziekenhuisbedden, zodat de besparingen die door de omschakeling bereikt worden, opnieuw hoofdzakelijk in Vlaanderen zijn gelokaliseerd. Waarom zien wij niet dezelfde trend in Wallonië of in Brussel, waar er een overcapaciteit aan ziekenhuisbedden is?

De minister zal begrijpen dat ik die vraag stel enerzijds, uit mijn oogpunt, maar anderzijds ook, omdat wij toch het geheel moeten bekijken.

De studie van de Gerv, waarop senator Walter Peeters gisteren uitvoerig is ingegaan, wijst op de grote transfers in het geheel van de sociale zekerheid. Wij zien hier opnieuw een voorbeeld van besparingsmaatregelen die vrijwel alleen in het Vlaamse land gelden. Er is de scheefftrekking van de kredieten voor wetenschapsbeleid en van de toepassing van nationale akkoorden of nationale reglementen die ook zo vaak voorkomt in de onderwijssector.

Wat onze partijvoorzitter, de heer Anciaux, noemt « de slechte Belgische oneindigheid » kan niet steeds en eeuwig blijven duren. De nadelen kunnen niet eeuwig naar de Vlaamse kant worden overgeheveld. Dan spreek ik nog niet van de sector van de psychiatrische instellingen — ik verwijs naar pagina 61 van het verslag — waar het overschot van Vlaanderen weer eens in Waalse instellingen wordt gepompt. Ik vestig de aandacht van de minister op het feit dat dergelijk patroon op den duur niet aanvaardbaar is.

Mijn derde opmerking is meer van technische aard en gaat over het geheel van de *one-day hospitals*. In de Verenigde Staten is er een grote tendens om voor heel wat ingrepen, mede dank zij de vernieuwing van de chirurgische en andere ingrepen — op mijn terrein denk ik aan de arthroscopische ingrepen — die toelaten dat de ingreep gebeurt in de tijdsspanne van één dag, de patiënt niet te hospitaliseren zodat de hotelfunctie van het ziekenhuis wegvalt.

Integendeel, als het nodig is gaat men regelmatig in een hotel in de nabijheid slapen, men komt 's anderdaags nog voor controle.

In een tijdschrift heb ik gelezen dat ook in Brussel het eerste *one-day hospital* zou zijn opgericht. Ik vraag aan de minister, in het kader van de vergoedingen van de RVZI, of er een aanvraag nodig is voor het oprichten van *one-day hospital*, welke de regelen zijn voor de medische prestaties en voor erkenning, wie de toelating geeft, op welke gronden en wanneer. Dit zijn dus mijn meer technische opmerkingen.

Ik meen dat de minister in het geheel van zijn politiek betreffende de ziekenhuizen inderdaad op belangrijke terreinen een coherentie nastreeft waarvan natuurlijk, en terecht, de hoofdklemtoon ligt op besparingen. Het is de lijn die we overal zien doorlopen.

Het zou volgens mij een goede zaak zijn dat men zou uitgaan van een rangschikking van de ziekenhuizen. De heterogeniteit van wat gebeurt in de ziekenhuizen is dermate groot dat een uniforme betalingsregeling moeilijker en moeilijker wordt. Het probleem van de kleine ziekenhuizen, met de klassieke diensten, is totaal anders dan dat van de grote ziekenhuizen met diensten van *intensive care*, met diensten voor neurochirurgie, die in die ziekenhuizen veel meer kosten en meer personeel vereisen dan wanneer dat gebeurt in een kleiner geheel.

Mijn vraag is welke de criteria zullen zijn, buiten de verrichte behandelingen en diagnoses, die de minister zal gebruiken om tot deze rangschikking te komen.

Mijn tweede vraag daaromtrent is of het voldoende is te komen tot een loutere rangschikking — dit betekent dat men de evolutieve situatie van een bepaald ogenblik clichéert —, of is het de bedoeling te komen tot een zekere hiërarchie van ziekenhuizen, waaraan bepaalde regels en bepaalde gevolgen zullen zijn verbonden?

Tenslotte nog een kleine vraag over de medische profielen. Ik heb de statistieken daaromtrent ook onderzocht, maar ze zijn moeilijk te beoordelen omdat niet is vermeld over hoeveel profielen het gaat en dat alleen enkele cijfers zijn vermeld in verband met de opmerkingen die zijn gemaakt in de commissie of met opmerkingen van specialisten. Er wordt geen globaal cijfer vermeld. Men kan ze dus niet goed situeren.

Mijn laatste vraag betreft het totaal aantal gecontroleerde medische profielen om enig idee te hebben over de verhoudingen die deze cijfers weergeven.

Mijnheer de minister, ik ben wat kriskras door uw begroting gewandeld — ik had het u voorspeld — om hier en daar een graantje mee te pikken. Ik ontvang graag, indien mogelijk, precieze antwoorden op mijn vragen. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — La parole est à M. Sondag.

M. Sondag. — Monsieur le Président, je m'adresserai tout spécialement à M. le secrétaire d'Etat à la Santé publique et à l'Environnement. J'espère néanmoins recevoir tout à l'heure de votre part, monsieur le ministre des Affaires sociales, une réponse à mon intervention d'hier.

Les trois types de préoccupation que j'exprimerai sont: tout d'abord, le respect des droits légaux et moraux des victimes de la guerre, ensuite,

la lutte contre certaines nuisances et enfin, la mise en place d'un institut d'expertise vétérinaire.

Après une attente qu'au PSC nous avons estimée trop longue, sans pour autant nous prêter à un procès d'intention, les contacts ont pu enfin se renouer entre, d'une part, le gouvernement à l'initiative du Premier ministre et, d'autre part, les associations représentatives des victimes de la guerre, anciens prisonniers, déportés, prisonniers politiques et autres résistants.

Nous attendons maintenant que les engagements légaux qui n'ont pu être réalisés à ce jour, le soient dans les délais les plus rapprochés et qu'entre-temps aucune atteinte ne soit portée au protocole de 1975, qu'il s'agisse des prestations de santé, des médicaments, des transports ou de tout autre engagement.

Certes, nous n'entendons pas encourager des abus éventuels, mais nous ne voulons pas que la lutte contre les abus possibles aboutisse à des injustices tout aussi inadmissibles.

La coopération avec les associations qualifiées et reconnues nous paraît absolument indispensable pour garantir cette sécurité dans les droits et les devoirs.

C'est aussi, à notre estime, dans ce même esprit de coopération que le nouveau protocole doit être élaboré.

Nous faisons confiance à l'ensemble du gouvernement, mais nous attendons une réponse qui soit rassurante pour tous les partenaires et pour l'ensemble du Sénat.

Quarante ans après la libération du pays, notre dette de reconnaissance reste énorme à l'égard de toutes les victimes de la guerre. Nous devons honorer cette dette sans réticence.

Dans la deuxième partie de mon intervention, je voudrais m'intéresser à l'application des législations relatives à la lutte contre certaines nuisances.

Tout d'abord, la loi du 28 décembre 1964 relative à la lutte contre la pollution atmosphérique.

Nous entendons souvent que votre département, monsieur le secrétaire d'Etat, est mis en cause pour inactivité, malgré le grand nombre d'arrêtés d'exécution publiés depuis lors. J'aimerais vous entendre à ce sujet.

J'aimerais, en outre, vous entendre à propos de l'application de la loi du 9 juillet 1982 ratifiant la Convention internationale, dite de Genève, sur les transports des polluants à longue distance, visant essentiellement les pluies acides.

A ma connaissance, aucun arrêté d'application n'a été pris. Qu'en est-il exactement? Et s'il en est bien ainsi, quelles sont les raisons de ce retard et quelle solution préconisez-vous?

Je rappelle aussi la loi du 9 juillet 1984 concernant l'importation, l'exportation et le transit des déchets, qui a été publiée au *Moniteur belge* du 4 octobre 1984.

Permettez-moi d'observer que ce retard de trois mois dans la publication nous a déjà surpris. Mais ce qui nous surprend le plus, c'est qu'à ce jour aucun arrêté d'application n'a été publié, alors qu'il y a un an, monsieur le secrétaire d'Etat, vous aviez plaidé l'urgence, avec raison, devant notre commission et nous avons, bien sûr, partagé votre impatience.

Comment expliquer, dès lors, ce retard dans la mise en application de cette législation?

Entre-temps, les importations et les transits se multiplient sans contrôle comme peut-être aussi certaines exportations, tout au moins pour les déchets non classifiés toxiques en Belgique.

Combien y a-t-il de dépôts illicites, non contrôlés et finalement non contrôlables dans le seul Brabant wallon? Et combien d'autres en Wallonie comme en Flandre?

Il nous paraît réellement urgent d'appliquer cette législation — conforme à la loi du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, faut-il le rappeler? — ainsi qu'aux directives européennes et aux recommandations de l'OCDE.

J'aimerais donc connaître aussi les raisons du retard dans l'application de cette législation, d'autant plus que, de ce fait, les régions se trouvent dans l'impossibilité d'intervenir, alors que des importations se font sans contrôle et, finalement, sans identification possible.

J'attends donc une réponse à ces questions.

Ma troisième préoccupation se rapporte, ainsi que je l'ai annoncé, à la création d'un institut d'expertise vétérinaire.

Nous sommes très conscients de la nécessité de garantir, autant que possible, la qualité de notre alimentation. Il s'agit, en l'occurrence, de la qualité des produits, mais aussi de leur utilisation diététique.

La responsabilité du consommateur se trouve directement engagée, d'où la nécessité d'une information et d'une éducation largement diffusées.

Mais l'expertise et le contrôle sont tout aussi indispensables, pour autant que ces opérations soient menées en toute objectivité de façon impartiale, en toute indépendance; d'où l'utilité d'un institut d'expertise vétérinaire en ce qu'il peut mieux garantir la qualité des viandes, quelle que soit l'origine des produits.

Toutefois, cet institut parastatal ne peut être totalement fonctionnarisé. Il doit, au contraire, être géré de façon dynamique, souple et économique afin de ne pas être une charge excessive, ni un frein dans l'activité économique.

C'est précisément pour cette raison que nous avons préféré, au PSC, et que nous continuons à préférer, un organisme parastatal de type B, dans la direction de la proposition de loi que j'ai déposée le 30 novembre 1982 avec plusieurs collègues des quatre groupes de la majorité.

Lors de la discussion de ce même budget en séance publique de la Chambre des représentants, le 19 décembre 1984, vous avez déclaré que les arrêtés d'exécution avaient été soumis pour avis à la consultation syndicale. Qu'en est-il exactement? Ces projets d'arrêtés ont-ils été approuvés préalablement par votre collègue responsable du ministère de l'Agriculture et par M. le ministre de la Fonction publique?

Quel est le coût de la mise en place et du fonctionnement de l'Institut d'expertise vétérinaire, tel que vous le voulez?

Quelle garantie avons-nous qu'il y aura concertation permanente avec le département de l'Agriculture et, par ce biais, avec les organisations agricoles directement intéressées au bon fonctionnement de semblable institut, tout comme d'ailleurs les autres partenaires, ce qui est efficacement réalisable au travers d'un parastatal B?

Toutes ces questions et bien d'autres vous ont été posées en commissions réunies de l'Agriculture et des Classes moyennes et de la Santé publique, le 3 mars 1982.

Nous n'avons pas encore reçu toutes les réponses. Il me paraît donc élémentaire de débattre encore de ces questions devant nos commissions réunies et d'examiner alors très sereinement de judicieuses améliorations de la loi du 13 juillet 1981, incontestablement dépassée en certaines dispositions, compte tenu, en outre, de la restructuration qui est en train de s'opérer au niveau des abattoirs. Il faudra aussi tenir compte du projet de loi maintenant déposé à la Chambre des représentants concernant les substances hormonales et antihormonales, et dont la discussion a commencé en commission compétente de la Chambre.

Nous ne pouvons improviser en cette matière trop délicate. Il s'agit de préciser la vision globale et de coordonner les actions avant de s'engager dans l'aventure d'une nouvelle administration.

Je ne voudrais surtout pas qu'on interprète mes propos de façon négative. C'est essentiellement dans un souci d'efficacité et de saine gestion que j'insiste sur la nécessité d'actualiser et de coordonner les législations existantes ou en voie d'élaboration.

J'attendrai donc, à ce sujet aussi, des réponses claires et rassurantes du secrétaire d'Etat à la Santé publique et à l'Environnement. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Herman.

Mevrouw Herman-Michielsens. — Mijnheer de Voorzitter, in het Kamercommissieverslag over de bespreking van de begroting van Volksgezondheid en van het Gezin wordt een uitgebreide doorlichting gegeven van de ziekenhuissector. Er wordt daarin ook breedvoerig ingegaan op de maatregelen die sedert 1982 zijn genomen om de tekorten in de sector van de gezondheidszorg te beperken en om tot een nieuwe politiek van programmatie te komen. Er worden ook een aantal aanpassingen gesuggereerd.

Over dit alles ben ik zo vrij enige opmerkingen te formuleren die, misschien in tegenstelling met wat men van politici verwacht, niet zozeer gericht zijn op de toekomst maar die handelen over wat gebeurd is in het verleden. Ik doe dit niet om te kunnen zeggen: ziet u eens wat er allemaal is gebeurd de jongste jaren, welke verwerpelijke politiek er werd gevoerd, hoe erg we de zaken hebben laten verrotten en daardoor

de oplossingen hebben bemoeilijkt. Ik doe dit veeleer om uit de ervaring van het verleden enige lessen te trekken voor de toekomst.

Allereerst wil ik even de cijfers bekijken over de aangroei van de ziekenhuisbedden. Tussen 1971 en 1982 zijn er 18 000 ziekenhuisbedden bijgekomen. Dit is een verhoging van niet minder dan 36 pct. Dat stemt tot nadenken. Waarom werd aan die abnormale groei al niet eerder paal en perk gesteld? Te meer omdat in 1975 er iets is gebeurd waaraan in het verslag van de Kamer met geen woord wordt gerept. Op 10 maart 1975 werd een koninklijk besluit genomen waarbij een koninklijke commissaris werd aangesteld om de ziekte- en de invaliditeitsverzekering door te lichten. Hij moest de tekortkomingen aan het licht brengen en — dat is positief — voorstellen formuleren om die te verhelpen. Dat lijvig rapport dat ik hier voor mij heb, werd op 26 mei 1976 ingediend. Het is verschenen in de vorm van een parlementair stuk van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

De heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen. — Spreekt u over het rapport-Petit, mevrouw Herman?

Mevrouw Herman-Michielsens. — Het betreft inderdaad het rapport-Petit van 26 mei 1976. De koninklijke commissaris, de heer Petit, kwam tot dezelfde conclusies als die welke men in het verslag van de Kamer van volksvertegenwoordigers vindt, maar de cijfers zijn verschillend.

Ik wil maar één sector noemen, namelijk die van de acute bedden. In 1971 waren er 45 828 acute bedden en in 1975, op het ogenblik dat het rapport Petit werd ingediend, waren er 50 417. In 1984 zijn er meer dan 69 000. Het verslag van de Kamer van volksvertegenwoordigers vermeldt trouwens dat er 11 000 bedden meer zijn dan de geprogrammeerde capaciteit.

Men is tweemaal schuldig: ten eerste, omdat men de zaken zo teloor heeft laten gaan en ten tweede, omdat men zelfs geen oog heeft gehad voor doorlichtingen die werden gedaan en werkstukken die werden gemaakt door personen die de zaken ten gronde hebben onderzocht en die een waarschuwend vinger hebben opgestoken.

Er bestaat een Commissie voor de programmatie van het ziekenhuiswezen. Sedert 1980 ressorteert zij onder de gemeenschappen. Er is een bijkomende opmerking. Toen de unitaire Staat nog alles had te zeggen, niet alleen wat de beperking van het aantal ziekenhuisbedden betreft maar zelfs wat de geleidelijke vermindering ervan aangaat, die volgens de koninklijke commissaris moest aanvangen vanaf het ogenblik dat hij zijn rapport had ingediend, heeft men vier jaar laten voorbijgaan, van 1976 tot 1980. Nu kan men niet meer alleen beslissen en moet men een beroep doen op de gemeenschappen. Men kan alleen een halte toeroepen aan de verdere groei van de ziekenhuisbedden, maar men kan hun aantal zeker niet verminderen. Dat ressorteert onder de bevoegdheid van de gemeenschappen.

Ook de Commissie voor de programmatie van het ziekenhuiswezen heeft voor die toestand gewaarschuwd. Ofwel heeft men jarenlang niet geluisterd naar de vele waarschuwingen, ofwel, en dat is nog veel erger, hebben de raden, de commissies en de comité's die in België zo welig tieren, niet de nodige moed opgebracht en zijn zij al te bescheiden geweest in hun waarschuwingen.

Reeds eind 1977, bij de bespreking van de begroting voor 1978, heb ik hetzelfde gezegd. Wij zouden veel vlugger moeten reageren op wantoestanden, zoniet moet men teveel in het vlees snijden. Had men een vijftal jaren geleden, toen de toestand inzake ziekenhuisbedden, nog niet zo ernstig was, maatregelen getroffen dan zou de remedie niet zo hard zijn aangekomen. Bovendien moet men contact nemen met de gemeenschappen.

De wet van 1980 heeft inzake de volksgezondheid, die als bijstand aan personen gedeeltelijk tot de bevoegdheid van de gemeenschappen behoort, de zaken niet vergemakkelijkt. Overleg met de gemeenschappen zal in de toekomst hard nodig zijn opdat er geen verdere aangroei gebeurt als een soort van concurrentieel opbod tussen de gemeenschappen en opdat er voldoende wordt gesnoeid.

Er is iets anders. In ons land bestaat er ook verzuiling in de sector van de ziekenhuizen. Naast de openbare ziekenhuizen zijn er privé-ziekenhuizen van verschillende strekking, maar bij deze laatste is er één zeer grote zuil, vooral in het Vlaamse land. Dit is geweten. Het is historisch gegroeid. De ziekenverzorging was in vroegere tijden misschien niet het monopolie, maar was dan toch voor een groot gedeelte in handen van personen en groepen die in één filosofische richting thuishoorden.

De verzuiling brengt grote kosten mee, maar ook de verdeling tussen de gemeenschappen heeft een multiplicatie van de infrastructuur tot

gevolg, die niet altijd medisch gegrond is, maar veeleer ontstaan is als een soort van concurrentieel opbod. Dit is vooral het geval in het tweetalige gebied, waar beide gemeenschappen zeggenschap hebben, namelijk te Brussel.

De eerste prioriteit moet worden gegeven aan de kwaliteit van de ziekenverzorging in ons land. Het zou jammer zijn mocht aan deze kwaliteit afbreuk worden gedaan, mocht onvoldoende intramurale verzorging worden gegeven en mochten de meest «gesofisticeerde» en efficiënte middelen niet ter beschikking worden gesteld van de gehele bevolking. Het is goed en wel te zeggen dat de extramurale verzorging moet worden gestimuleerd, maar de intramurale verzorging zal toch steeds nodig blijven. Alleen wanneer aan deze prioriteit is voldaan, kan men denken aan het concurrentieel opbod tussen de gemeenschappen en aan de verzuiling, die ons land zeer veel kosten.

Zowel de openbare als de privé-ziekenhuizen, waar ook in het land, kunnen op het ogenblik alleen maar werken met het geld van de belastingbetaler. In de komende jaren zullen wij ons ter zake ernstig moeten bezinnen over het interne pluralisme. Het externe pluralisme, dat wij in ons land tot nog toe altijd gevolgd hebben omdat het minder problemen met zich bracht, is nu evenwel te duur aan het worden en zal in de komende jaren steeds duurder worden. Daarom moeten wij ons ten zeerste inspannen opdat ook inzake ziekenverzorging, het interne pluralisme gewaarborgd wordt.

Ik heb nog twee kleine opmerkingen die geheel buiten de ziekenhuissector vallen. Ik heb reeds gezegd dat de wet van 1980 de situatie inzake volksgezondheid niet heeft vergemakkelijkt. Dit hebben wij aangevoeld toen wij op het einde van 1983 in de commissie voor de Justitie de wet-Vandervelde grondig hebben gewijzigd en er de in de volksmond genoemde borrelwet van hebben gemaakt.

Het is jammer dat wij in de burgerlijke wetgeving, maar vooral in de strafwetgeving, dit sociaal element moeten missen omdat het niet meer tot de bevoegdheid van de nationale wetgever behoort. Velen met mij hebben dit naar aanleiding van deze zogenaamde borrelwet betreurd. Het was naar aanleiding van de goedkeuring van deze wet namelijk niet mogelijk aan Volksgezondheid een opdracht te geven met betrekking tot bepaalde garanties voor het alcoholverbruik bij jongeren en het alcoholmisbruik in het algemeen. Het Kamerverslag vermeldt een aantal merkwaaardige opmerkingen inzake drugverbruik, maar overdreven alcoholgebruik is evenmin stimulerend voor de volksgezondheid. Wij dienen dan ook het alcoholgebruik niet als een ongevaarlijk element in de volksgezondheid te beschouwen. Derhalve was het inlassen van een aantal sociale elementen in die wet noodzakelijk geweest. Voor de nationale wetgever was dit echter onmogelijk. Toch is er volgens mij voor het nationaal departement van volksgezondheid nog een taak weggelegd.

Na één à twee jaar ervaring met deze wet zou het departement de evolutie van het alcoholgebruik eens moeten doorlichten.

Een laatste opmerking. De wet van 1 juli 1973 lichtte een paar onderdelen van artikelen uit het Strafwetboek waardoor de contraceptie werd toegelaten. Een paar jaren geleden verscheen hierover een verslag, maar ook daar denk ik dat een actualisering nodig is. De problematiek van de ethische problemen is in ons land nog niet opgelost. Een objectieve en realistische benadering van de evolutie van het contraceptief gedrag is noodzakelijk. Daarom vind ik het jammer dat Volksgezondheid niet gezorgd heeft voor een actualisering, een nieuw verslag, een nieuwe profilering van het contraceptief gedrag, vooral voor bepaalde leeftijdsgroepen. Hier is ook een opdracht weggelegd voor het departement die resultaten zou kunnen afwerpen. Hoewel deze opdracht de bevoegdheid van het departement overschrijdt, zou ze toch waardevol kunnen zijn voor beslissingen die in alle sereniteit en met kennis van zaken moeten genomen worden. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Constant De Clercq.

De heer C. De Clercq. — Mijnheer de Voorzitter, de plotse koude heeft onder meer meegebracht dat vele personen en instellingen even plots warm zijn geworden voor de koude armoede van medemensen.

De leuze is: «Daar moet wat aan gedaan worden!»

Ik wil er even aan herinneren dat sedert 1 januari 1985 de wet tot instelling van het bestaansminimum tien jaar bestaat.

Deze wet heeft haar plaats verworven als nieuw recht, naast het stelsel voor sociale zekerheid en de andere aanvullende stelsels. Het bestaansminimum was niet alleen een nieuw recht, ook een nieuwe visie.

Artikel 1 van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum van 18 september 1974 luidt immers:

« Heeft recht op een bestaansminimum iedere Belg, die zijn burgerlijke meerderjarigheid heeft bereikt, die zijn werkelijke verblijfplaats in België heeft en die geen toereikende bestaansmiddelen heeft, noch in staat is deze hetzij door inspanning, hetzij op een andere manier te verwerven. »

Deze wet is de verwezenlijking van de grondidee dat elke menselijke persoon, gegeven zijn waardigheid en waarde, steeds over voldoende bestaansmiddelen moet kunnen beschikken.

Het recht op een bestaansminimum, omwille van de mens, en niet omwille van gepresteerde arbeid of sociale-zekerheidsregelingen, is een principe dat een lang totstandkomingsproces heeft doorgemaakt, van 1969 tot 1 januari 1975.

Hierbij kan worden opgemerkt dat er reeds eerder wetten tot stand kwamen die ten gronde dezelfde filosofie huldigen, met name een recht op bestaan waarborgen, niet aan productieproces gebonden.

Hierbij werd slechts een beperkte categorie van personen beoogd: de bejaarden, volgens de wet van 1 april 1969, de minder-validen, via de wet van 27 juni 1969 en de kinderen, door de wet van 1971 tot instelling van de gewaarborgde gezinsbijslag.

Al deze wetten zijn trouwens van christen-democratische oorsprong.

Een bepaald deel van de gemeenschap zit in het slop, niettegenstaande de wetgevingen inzake sociale zekerheid en sociale voorzorg. Noteren wij dat voor het jaar 1985 de Rijksmiddelenbegroting een totaal bedrag aan sociale toelagen bevat ten belope van 450,3 miljard op een totale uitgavenraming van 1 703,5 miljard, of 26,4 pct. van de Rijksmiddelenbegroting.

Deze marginale groep van onze bevolking kent ingevolge onmiddellijke oorzaken en meer diepgaande oorzaken een toestand van armoede.

In deze impasse is het beginsel van het recht op bestaansminimum van uitzonderlijke betekenis en tevens een antwoord op het gestelde probleem. Een recht op een bestaansminimum waarborgen aan elke landgenoot wanneer hij geen toereikende bestaansmiddelen heeft — omwille van zijn waarde als mens — is wel een fundamenteel andere benadering dan die welke teruggevonden wordt in de klassieke sociale-zekerheidsregeling van werknemers, zelfstandigen en personeel van de openbare besturen. Het betreft hier een recht, geen aalmoes, geen gift van paternalistische liefdadigheid. Dit recht op bestaansminimum is een persoonlijk recht en afdwingbaar voor de arbeidsrechtbank.

Het bestaansminimum aan een ieder als persoonlijk afdwingbaar recht beantwoordt aan drie principes: het principe van de menselijke waardigheid, het principe van de solidariteit en het principe van de verdelende rechtvaardigheid.

Deze principes leggen het openbaar gezag — het gemeenschapsgezag — op, de gemeenschappelijke lasten en voordelen te verdelen volgens de waardigheid en de verdiensten van elkeen.

Wij hebben dit willen beklemtonen om duidelijk te stellen welke de filosofie en de inhoud is en moet blijven van de wet op het bestaansminimum, volgens de CVP-overtuiging.

Het is wellicht ook aangewezen even stil te blijven staan bij hetgeen men nu noemt: oude en nieuwe armoede, of de sociale ongelijkheid in een stagnerende verzorgingsmaatschappij. Het sociaal minimum zou in beginsel toereikend moeten zijn voor een aanvaardbaar leefniveau dat is afgestemd op de algemene welvaartsontwikkeling. Deze uitspraak stemt overeen met een meer algemene verandering in de opvatting over wat wij onder armoede moeten verstaan. Was de notie van een biologisch bestaansminimum lange tijd bepalend voor ideeën aangaande armoede, na verloop van tijd werd er al bezwaar tegen aangetekend dat de notie geheel en al voorbijgaat aan de maatschappelijke situatie op een gegeven tijdstip.

Omdat de behoeften van mensen, voor een belangrijk deel althans, worden bepaald door de maatschappij en door de tijd waarin zij leven, zou het bestaansminimum niet enkel mogen worden vastgesteld door rekening te houden met biologische behoeften. Ook de welvaartsituatie van de maatschappij als geheel moet een rol spelen. Deze ontwikkeling in het denken over armoede, van een fysiek naar een maatschappelijk bestaansminimum, zou tot uiting moeten komen in de houding van de overheid ten aanzien van het armoedeprobleem.

In de meeste westerse samenlevingen wordt tegenwoordig het maatschappelijk bestaansminimum gelijkgesteld aan het door de Staat gewaarborgde minimum-maandinkomen, dat vaak weer afhankelijk is van de welvaartsituatie van dat moment.

Deze ontwikkeling betekent dat armoede in West-Europa, ook in ons land, een heel ander gelaat heeft gekregen dan bijvoorbeeld honderd jaar geleden. Als wij nu het beeld van de « nieuwe armoede » in België bekijken, zoals dat oprijst uit een aantal onderzoeken, die de jongste tijd naar de positie van de laagste inkomens zijn verricht, dan zal het niet verwonderen dat dit niet meer het klassieke beeld is van een gebrek aan het hoogstnodige. Het is geen armoede meer in de zin van het lijden van honger, het gehuld zijn in lomper, het leven in krotten. Er is veeleer sprake van relatief achterblijven bij de gemiddelde levensstandaard.

De jongste jaren is de armoedegrens naar boven geschoven met de verhoging van de welvaart en de stijging van het levenspeil, maar ook met het veranderen van denkbeelden en gevoelens die tot uiting komen in de gewijzigde wettelijke regelingen en morele normen. Stippen wij bijvoorbeeld aan dat langdurig werklozen en gescheiden vrouwen, die in de bijstand terechtkomen, het met hun situatie veel moeilijker hebben dan een werkloze schoolverlater, die nooit een eigen inkomen heeft gehad. Zij zijn namelijk gewend geraakt aan een veel hoger inkomen en vergelijken zich altijd met de groepen waartoe zij vroeger behoorden. Het is echter de vraag of het dan nog zinvol is, over armoede te spreken.

Met dit begrip wordt het immers in principe mogelijk een willekeurig deel van de bevolking als arm te kenschetsen. Het gaat dan niet om mensen die in hun naakte bestaan bedreigd worden, maar om mensen die zich aan de onderkant van de maatschappelijke verdeling bevinden. Op die manier wordt armoede verward met sociale ongelijkheid. Mensen zijn niet langer arm, in de traditionele zin van het woord, maar veeleer arm aan levenskansen.

Als wij armoede toen en nu vergelijken, dan is, gezien het rekbare karakter van het armoedebegrip, niet zozeer van belang, dat zowel in de jaren dertig als nu zo'n tien procent zich onder de gehanteerde armoedegrens bevindt; van veel meer belang, in termen van sociale ongelijkheid, is dat de harde kern van degenen die tot de laagste inkomensgroep behoren, na een halve eeuw nog steeds bestaat uit langdurig werklozen, steun- en bijstandtrekkers, kleine boeren, middenstanders en bejaarden.

Sprekend over de actieven en de niet-actieven zegt men soms *the two nations*, eigenlijk de twee klassen. De overstap van het blok van de niet-actieven naar dat van de actieven blijkt steeds moeilijker te zijn. Dit geeft langsom meer problemen in de maatschappij zelf. Het groepsegoïsme dient zich meer en meer openlijk aan. Nieuwe scheidslijnen tekenen zich af. Daaraan dient door de overheid alle aandacht te worden besteed. Feit is dat de verzorgingsstaat een nieuwe dimensie heeft gegeven aan de klasseverhoudingen, in de zin van een ongelijke verdeling van levenskansen en vorming van belangengroepen.

Ik heb de aandacht voor de oude en nieuwe armoede gevraagd omdat het tenslotte gaat, zoals eerder gezegd, over de sociale ongelijkheid in een stagnerende verzorgingsmaatschappij. Dat is dan toch de fundamentele kwestie.

Het dossier « Armoede en Hulpverlening », zoals het werd behandeld op de studiedag, georganiseerd door Welzijnzorg en het Verbond van instellingen voor welzijnswerk, is gewoonweg indrukwekkend. Alleen reeds de titels spreken van grote zorg en bekommernis, van problemen en onbeantwoorde vragen.

Vermelden wij deze titels even:

— Het welzijnsbataljon of de onmacht van de achterhoede;

— Bestaansonzekerheid en ongelijkheid;

— Armoede en woonzekerheid;

— Sociale zekerheid en kansarme groepen;

— Migrantenbeleid zonder bokkesprongen;

— OCMW-eeën;

— Bijstand op krediet — de terugvordering van het bestaansminimum en van OCMW-steun.

Het is juist dat al deze problemen niet alleen een oplossing verwachten van het kabinet van Volksgezondheid; ook andere ministers van de nationale regering evenals leden van de gemeenschaps- en gewestelijke

executieven zijn daarbij betrokken. Maar de mens, zeker de arme mens, vraagt van de overheid, van elke overheid, en terecht, de concrete toepassing van het algemene principe: «Wie hulp behoeft, moet verzekerd zijn van dienstverlening die hem in de mogelijkheid stelt om een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.» Daar gaat het om! Rechtvaardigheid is de eerste voorwaarde van het bestaan van het politiek korps, zegt Jacques Maritain en hij voegt er nog aan toe: «De waardigheid van de mens moet gevolgd worden door de middelen waardig aan de mens.»

En zo kom ik dan meteen aan het praktisch omzetten van deze filosofie.

Wat verwacht de CVP-fractie onmiddellijk van de regering inzake de bestrijding van de directe armoede, mede door middel van het bestaansminimum?

1. Meer kredieten voor de medemens die minder hebben. Zij hebben voorrang.

2. Verhoging van het bedrag van het bestaansminimum overeenkomstig het gemiddeld minimum maandinkomen, zoals bepaald in de collectieve arbeidsovereenkomst van 25 juli 1975, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 9 september 1975. Hiervoor werd trouwens door ons, met medeondertekeningen van CVP-PSC-collega's, een wetsvoorstel ingediend bij de Senaat.

3. Het gezinsvriendelijk maken van het bedrag van het bestaansminimum, dit wel zeggen rekening houden met de gezinssituatie.

4. Het bestaansminimum niet vatbaar maken voor beslag in geval van onderhoudsplicht. Dit is ook niet het geval in de andere aanvullende stelsels.

5. Versoepeling van de beroepsprocedure door het invoeren van een « sociaal kortgeding ».

6. Het versoepelen en verbeteren van de wetgeving, met het oog op een rechtvaardiger toepassing.

7. Het volledig informeren van alle burgers, dus ook degenen die hulp kunnen bieden, inzake de bestaande aanvullende stelsels met name: het bestaansminimum, het gewaarborgd inkomen voor bejaarden, de gewaarborgde gezinsbijslag en de tegemoetkomingen aan minder-validen. Dit laatste punt vinden wij erg belangrijk gezien de ervaring die wij hebben opgedaan met onze sociale dossiers.

De huidige crisis kan «economisch» bekeken worden maar met de bespreking van de begroting van Volksgezondheid dient deze «menselijk» te worden bekeken. De mens heeft voorrang. Wij mogen niet vergeten dat de basis «arbeid» versmalt, maar dat daarom de basis «mens» niet mag versmallen. Vandaar ons betoog en onze concrete voorstellen.

Zo blijft de CVP-fractie van de Senaat volop in haar motorfunctie ten opzichte van de regering, ten gunste van de kansarmen in onze maatschappij. (*Applaus op de banken van de meerderheid*).

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De Voorzitter. — Dames en heren, nadat wij hebben gestemd over de afgehandelde agendapunten zullen wij de bespreking voortzetten van de beide ontwerpen van wet betreffende de begroting van het ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin. Er zijn hiervoor nog drie sprekers ingeschreven, waarna wij het antwoord van de beide ministers zullen horen.

Daarna zullen wij nog de beraadslaging aanvatten over de ontwerpen van wet betreffende de begroting der Dotaties aan de gemeenschappen en aan de gewesten. Zoals de vorige dagen, zullen wij onze werkzaamheden omstreeks 19 uur beëindigen.

Morgen vrijdag, om 14 uur, horen wij de mondelinge vragen en de interpellaties. Ingevolge de weersomstandigheden is het waarschijnlijk dat verschillende interpellaties zullen wegvallen, maar die interpellaties waarvoor zowel de interpellant als de minister aanwezig zijn, zullen morgen alleszins aan de orde komen.

VOORSTEL VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE ARBEIDSONGEVALLENWET VAN 10 APRIL 1971

Terugzending naar de commissie

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 10 AVRIL 1971 SUR LES ACCIDENTS DU TRAVAIL

Renvoi en commission

De Voorzitter. — Wat het voorstel van wet tot wijziging van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 betreft, heeft de heer Van In erom verzocht dit voorstel van wet, waarvan de commissie na langdurige bespreking de verwerping voorstelt, naar de commissie terug te zenden.

Handhaaft u dit verzoek, mijnheer Van In?

De heer Van In. — Ja, mijnheer de Voorzitter.

Ik ga ervan uit dat de indiener van het voorstel van wet in de commissie, met de goedkeuring van de minister, misschien de gelegenheid krijgt om zijn voorstel te hervormen. Op die manier zouden wij dan de mogelijkheid hebben om dit voorstel van wet, eventueel omgevormd tot ontwerp, bij eenparigheid aan te nemen.

De Voorzitter. — Het woord is aan de rapporteur.

De heer Vandenhove, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, ik had dinsdag de indruk dat er inderdaad een kleine opening was om een deel van dit voorstel te realiseren. Ik meen dat de minister er ook niet tegen was.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Dehaene.

De heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen. — Mijnheer de Voorzitter, ik meen dat men tijdens de commissievergaderingen ruim de mogelijkheid heeft gehad om het voorstel aan te passen. Men heeft die kans niet aangegrepen. Intussen zijn er andere voorstellen ingediend die dezelfde strekking hebben. Ik vraag derhalve dat de conclusies van de commissie zouden worden goedgekeurd.

De Voorzitter. — Het woord is aan de rapporteur.

De heer Vandenhove, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, ik handhaaf het voorstel tot terugzending naar de commissie.

De Voorzitter. — Wij moeten dus stemmen over de initiële vraag van de heer Van In die ertoe strekt het voorstel naar de commissie terug te zenden voor een bijkomend onderzoek.

— Il est procédé au vote nominatif sur la demande de renvoi en commission.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over de vraag tot terugzending naar de commissie.

144 membres sont présents.

144 leden zijn aanwezig.

82 votent non.

82 stemmen neen.

58 votent oui.

58 stemmen ja.

4 s'abstiennent.

4 onthouden zich.

En conséquence, la demande de renvoi n'est pas adoptée.

Derhalve is de vraag tot terugzending niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Coen, Cooreman, Cuvelier, Dalem, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleeck,

Mme Delruelle-Ghobert, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. le comte du Monceau de Bergendal, Février, François, Geens, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lutgen, Mainil, Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poulet, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mmes Staels-Dompas, Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Vandermarliere, Vandermeulen, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Lee-mans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Basecq, Belot, Boel, Capoen, Conrotte, Coppens, Cudell, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, Delcroix, Delmotte, Mme De Pauw-Deven, MM. Désir, De Smeyter, Deworme, Donnay, Egelsemeers, Eicher, Flagothier, Geldolf, R. Gillet, Goossens, Gramme, Grosjean, Houben, Humblet, Jandrain, Knuts, Lagasse, Lallemand, Lowis, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Pécriaux, J. Peetermans, W. Peeters, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Thys, Trussart, Vandekerckhove, Vandenhove, Van der Elst, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Deconinck, Leclercq, Paque et P. Peeters.

De Voorzitter. — Ingevolge de uitgebrachte stemming dienen wij ons straks uit te spreken over de conclusies van de commissie die het ontwerp heeft verworpen.

Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

De heer P. Peeters. — Mijnheer de Voorzitter, ik ben afgesproken met de heer Friederichs.

De heer Deconinck. — Ik ben afgesproken met de heer Vannieuwen-huyze.

M. Paque. — Monsieur le Président, j'ai pairé avec M. Tilquin.

M. Leclercq. — J'ai pairé avec M. du Monceau de Bergendal.

De heer Seeuws. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb ja gestemd, maar ik had mij moeten onthouden, omdat ik was afgesproken met mevrouw Mayence.

De Voorzitter. — Akte wordt u hiervan gegeven.

M. Eicher. — Monsieur le Président, j'ai voté oui par erreur. En fait, je devais paier avec M. Vangronsveld.

M. le Président. — Il vous en est également donné acte.

ONTWERP VAN WET TOT INVOERING VAN EEN KAART VOOR SOCIALE ZEKERHEID

*Stemming over de aangehouden amendementen
en over de aangehouden artikelen*

PROJET DE LOI INSTAURANT UNE CARTE DE SECURITE SOCIALE

Vote sur les amendements et articles réservés

De Voorzitter. — Wij moeten thans stemmen over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen van het ontwerp van wet tot invoering van een kaart voor sociale zekerheid.

Nous devons procéder maintenant au vote sur les amendements et articles réservés du projet de loi instaurant une carte de sécurité sociale.

Wij moeten ons eerst uitspreken over het amendement van de heer Egelsemeers c.s. dat ertoe strekt artikel 1 te doen vervallen.

Nous avons à nous prononcer, en premier lieu, sur l'amendement de M. Egelsemeers et consorts tendant à la suppression de l'article premier.

Nous passons au vote.

Wij gaan over tot de stemming.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

144 membres sont présents.

144 leden zijn aanwezig.

87 votent non.

87 stemmen neen.

51 votent oui.

51 stemmen ja.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeyss, Clerdent, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Cuvelier, Dalem, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleecq, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, M. Gramme, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lutgen, Mainil, Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poulet, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mmes Staels-Dompas, Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Vandermarliere, Vandermeulen, Vandersmissen, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Basecq, Belot, Boel, Capoen, Coppens, Cudell, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, Delcroix, Delmotte, Mme De Pauw-Deven, MM. Désir, De Smeyter, Deworme, Donnay, Egelsemeers, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Houben, Humblet, Jandrain, Knuts, Lagasse, Lallemand, Lowis, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Pécriaux, J. Peetermans, W. Peeters, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Thys, Trussart, Vandekerckhove, Van der Elst, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Deconinck, Eicher, Leclercq, Paque, P. Peeters et Seeuws.

M. le Président. — Nous passons au vote sur les amendements A et B de Mme Remy à l'article premier.

Wij gaan over tot de stemming over de amendementen A en B van mevrouw Remy bij artikel 1.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

144 membres sont présents.

144 leden zijn aanwezig.

89 votent non.

89 stemmen neen.

49 votent oui.

49 stemmen ja.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, ces amendements ne sont pas adoptés.

Derhalve zijn deze amendementen niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Cuvelier, Dalem, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleecq, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Geens, Gerits, Gijs, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, M. Gramme, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lutgen, Mainil, Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poulet, Rutten, Mme Saive-Boniver, M. Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uytendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Vandersmissen, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Basecq, Belot, Boel, Capoen, Coppens, Cudell, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debusseré, Delcroix, Delmotte, Mme De Pauw-Deveen, MM. Désir, De Smeyter, Deworme, Donnay, Egelseers, Geldolf, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Houben, Humblet, Jandrain, Knuts, Lagasse, Lallemand, Lowis, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Pécriaux, J. Peetermans, W. Peeters, Mme Remy-Oger, MM. Thys, Vandenbove, Van der Elst, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Deconinck, Leclercq, Paque, P. Peeters et Vandekerckhove.

M. le Président. — Nous passons au vote sur les amendements subsidiaires A, B et C de M. Egelseers et consorts à l'article premier.

Wij gaan over tot stemming over de subsidiaire amendementen A, B en C van de heer Egelseers c.s. bij artikel één.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

145 membres sont présents.

145 leden zijn aanwezig.

87 votent non.

87 stemmen neen.

52 votent oui.

52 stemmen ja.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, les amendements subsidiaires ne sont pas adoptés.

Derhalve zijn de subsidiaire amendementen niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Cuvelier, Dalem, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleecq, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, M. Gramme, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lutgen, Mainil, Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poulet, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mmes Staels-Dompas, Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uytendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Vandersmissen, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Basecq, Belot, Boel, Capoen, Coppens, Cudell, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debusseré, Delcroix, Delmotte, Désir, De Smeyter, Deworme, Donnay, Egelseers, Geldolf, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Houben, Humblet, Jandrain, Knuts, Lagasse, Lallemand, Lowis, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Pécriaux, J. Peetermans, W. Peeters, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Thys, Trussart, Vandekerckhove, Vandenbove, Van der Elst, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Deconinck, Eicher, Leclercq, Paque, P. Peeters et Seeuws.

Mevrouw De Pauw-Deveen. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb te laat gestemd, waardoor mijn stemming niet werd geregistreerd. Ik wilde « ja » stemmen.

De Voorzitter. — Akte wordt u daarvan gegeven, mevrouw.

Je mets aux voix l'article premier.

Ik breng artikel één in stemming.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de M. Egelseers et consorts à l'article 2.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van de heer Egelseers c.s. bij artikel 2.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

145 membres sont présents.

145 leden zijn aanwezig.

87 votent non.

87 stemmen neen.

53 votent oui.

53 stemmen ja.

5 s'abstiennent.

5 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Cuvelier, Dalem, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleek, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, M. Gramme, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lutgen, Mainil, Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pedé, Edg. Peetermans, Pouillet, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mmes Staels-Dompas, Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborgh, Vandermarliere, Vandermeulen, Vandersmissen, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Basecq, Belot, Boel, Capoen, Coppens, Cudell, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, Delcroix, Delmotte, Mme De Pauw-Deveen, MM. Désir, De Smeyter, Deworme, Donnay, Egelseers, Geldolf, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Houben, Humblet, Jandrain, Knuts, Lagasse, Lallemand, Lowis, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Pécriaux, J. Peetermans, W. Peeters, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Thys, Trussart, Vandekerckhove, Vandenove, Van der Elst, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Deconinck, Eicher, Leclercq, Paque et P. Peeters.

M. le Président. — Je mets aux voix l'article 2.

Ik breng artikel 2 in stemming.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de MM. Paque et de Wasseige tendant à insérer un article 2bis nouveau.

Wij stemmen over het amendement van de heren Paque en de Wasseige dat ertoe strekt een artikel 2bis nieuw in te lassen.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

142 membres sont présents.

142 leden zijn aanwezig.

85 votent non.

85 stemmen neen.

51 votent oui.

51 stemmen ja.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Clerdent, Coen, Conrotte, Cooreman, Cuvelier, Dalem, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleek, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, M. Gramme, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Her-

man-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lutgen, Mainil, Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pedé, Edg. Peetermans, Pouillet, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mmes Staels-Dompas, Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborgh, Vandermarliere, Vandermeulen, Vandersmissen, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Basecq, Belot, Boel, Capoen, Coppens, Cudell, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, Delcroix, Delmotte, Mme De Pauw-Deveen, MM. Désir, De Smeyter, Donnay, Egelseers, Geldolf, R. Gillet, Grosjean, Houben, Humblet, Jandrain, Knuts, Lagasse, Lallemand, Lowis, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Pécriaux, J. Peetermans, W. Peeters, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Thys, Trussart, Vandekerckhove, Vandenove, Van der Elst, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Deconinck, Eicher, Leclercq, Paque, P. Peeters et Seeuws.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de M. Egelseers et consorts à l'article 3.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van de heer Egelseers c.s. bij artikel 3.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

145 membres sont présents.

145 leden zijn aanwezig.

85 votent non.

85 stemmen neen.

54 votent oui.

54 stemmen ja.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Cuvelier, Dalem, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleek, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, M. Gramme, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagneau, Lutgen, Mainil, Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pedé, Edg. Peetermans, Pouillet, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mmes Staels-Dompas, Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborgh, Vandermarliere, Vandermeulen, Vandersmissen, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Basecq, Belot, Boel, Capoen, Coppens, Cudell, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, Delcroix, Delmotte, Mme De Pauw-Deveen, MM. Désir, De Smeyter, Deworme, Donnay, Egelseers, Geldolf, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Houben, Humblet, Jandrain, Knuts, Lagasse, Lallemand, Lowis, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes,

Marmenout, Matthys, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Péciaux, J. Peetermans, W. Peeters, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Thys, Trussart, Vandekerckhove, Vandenhove, Van der Elst, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Deconinck, Eicher, Leclercq, Paque, P. Peeters et Seeuws.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de Mme Remy à l'article 3.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van mevrouw Remy bij artikel 3.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

146 membres sont présents.

146 leden zijn aanwezig.

86 votent non.

86 stemmen neen.

51 votent oui.

51 stemmen ja.

9 s'abstiennent.

9 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Cuvelier, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, De Kerpel, Deleack, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, M. Gramme, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lutgen, Mainil, Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poulet, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mmes Staels-Dompas, Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Vandersmissen, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Basecq, Belot, Boel, Capoen, Coppens, Cudell, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, Delcroix, Delmotte, Mme De Pauw-Deveen, MM. Désir, De Smeyter, Deworme, Donnay, Egelmeers, Geddolf, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Houben, Humblet, Jandrain, Knuts, Lagasse, Lallemand, Lowis, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Péciaux, J. Peetermans, W. Peeters, Mme Remy-Oger, MM. Thys, Vandekerckhove, Vandenhove, Van der Elst, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Deconinck, Eicher, Leclercq, Paque, P. Peeters, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Trussart et Van Roye.

De Voorzitter. — Wij stemmen nu over het amendement van de heer Egelmeers c.s. op artikel 3.

Nous passons au vote sur l'amendement de M. Egelmeers et consorts à l'article 3.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

146 membres sont présents.

146 leden zijn aanwezig.

86 votent non.

86 stemmen neen.

51 votent oui.

51 stemmen ja.

9 s'abstiennent.

9 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Cuvelier, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, Deleack, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, M. Gramme, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lutgen, Mainil, Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poulet, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mmes Staels-Dompas, Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Vandersmissen, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Basecq, Belot, Boel, Capoen, Coppens, Cudell, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, Delcroix, Delmotte, Mme De Pauw-Deveen, MM. Désir, De Smeyter, Deworme, Donnay, Egelmeers, Geddolf, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Houben, Humblet, Jandrain, Knuts, Lagasse, Lallemand, Lowis, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Péciaux, J. Peetermans, W. Peeters, Mme Remy-Oger, MM. Thys, Vandekerckhove, Vandenhove, Van der Elst, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Deconinck, Eicher, Leclercq, Paque, P. Peeters, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Trussart et Van Roye.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 3 in stemming.

Je mets aux voix l'article 3.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Wij stemmen over het amendement van de heer Egelmeers c.s. op artikel 4.

Nous passons au vote sur l'amendement de M. Egelmeers et consorts à l'article 4.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

145 membres sont présents.

145 leden zijn aanwezig.

86 votent non.

86 stemmen neen.

54 votent oui.

54 stemmen ja.

5 s'abstiennent.

5 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.
Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Cuvelier, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleeck, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, M. Gramme, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lutgen, Mainil, Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poulet, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mmes Staels-Dompas, Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uytendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Vandersmissen, Van-geel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Basecq, Belot, Boel, Capoen, Coppens, Cudell, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, Delcroix, Delmotte, Mme De Pauw-Deveen, MM. Désir, De Smeyter, Deworme, Donnay, Egelmeers, Gerdolf, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Houben, Humblet, Jandrain, Knuts, Lagasse, Lallemand, Lowis, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Péciaux, J. Peetermans, W. Peeters, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Thys, Trus-sart, Vandekerckhove, Vandenove, Van der Elst, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Eicher, Leclercq, Paque, P. Peeters et Seeuws.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 4 in stemming.

Je mets aux voix l'article 4.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Wij stemmen over het amendement van de heer Egelmeers c.s. op artikel 9.

Nous passons au vote sur l'amendement de M. Egelmeers et consorts à l'article 9.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

146 membres sont présents.

146 leden zijn aanwezig.

87 votent non.

87 stemmen neen.

53 votent oui.

53 stemmen ja.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Cuvelier, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleeck, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. le comte

du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, M. Gramme, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lutgen, Mainil, Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poulet, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mmes Staels-Dompas, Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uytendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Vandersmissen, Van-geel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Basecq, Belot, Boel, Capoen, Coppens, Cudell, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, Delcroix, Delmotte, Mme De Pauw-Deveen, MM. Désir, De Smeyter, Deworme, Donnay, Egelmeers, Gerdolf, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Houben, Humblet, Jandrain, Knuts, Lagasse, Lallemand, Lowis, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Péciaux, J. Peetermans, W. Peeters, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Thys, Trus-sart, Vandekerckhove, Vandenove, Van der Elst, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Deconinck, Eicher, Leclercq, Paque, P. Peeters et Seeuws.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 9 in stemming.

Je mets aux voix l'article 9.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Aangezien de andere artikelen van het ontwerp van wet werden aangenomen in de loop van onze vergadering van dinsdag 15 januari 1985, zal de stemming over het geheel van het ontwerp van wet straks plaatsvinden.

Les autres articles du projet de loi ayant été adoptés au cours de notre séance du mardi 15 janvier 1985, le vote sur l'ensemble du projet de loi interviendra dans un instant.

VOORSTEL VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE ARBEIDSONGE- VALLENWET VAN 10 APRIL 1971

Verwerping

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 10 AVRIL 1971 SUR LES ACCIDENTS DU TRAVAIL

Rejet

De Voorzitter. — Wij moeten ons nu uitspreken over het voorstel van wet tot wijziging van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, waarvan de commissie de verwerping voorstelt.

Nous devons nous prononcer sur la proposition de loi modifiant la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail, dont la commission propose le rejet.

Overeenkomstig artikel 47 van ons reglement breng ik de conclusies van de commissie in stemming.

Conformément à l'article 47 de notre règlement, je mets aux voix les conclusions de la commission.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

148 membres sont présents.

148 leden zijn aanwezig.

88 votent oui.

88 stemmen ja.

37 votent non.

37 stemmen neen.

23 s'abstiennent.

23 onthouden zich.

En conséquence les conclusions de la commission sont adoptées et la proposition de loi vient à tomber.

Derhalve zijn de conclusies van de commissie aangenomen en vervalt het voorstel van wet.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Cuvelier, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleecq, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, M. Gramme, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lutgen, Mainil, Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Pouillet, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mmes Staels-Dompas, Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Vandermarliere, Vandermeulen, Vandersmissen, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Basecq, Belot, Boel, Coppens, Cudell, De Baere, De Bremaeker, Delcroix, Delmotte, Mme De Pauw-Deveen, MM. Désir, De Smeyter, Deworme, Donnay, Egelmeers, Geldolf, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Houben, Humblet, Jandrain, Knuts, Lagasse, Lallemand, Marmenout, Matthys, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Pécriaux, J. Peetermans, Mme Remy-Oger, MM. Vandenhove, Van Der Niepen, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Capoen, de Bruyne, Debusseré, Deconinck, Eicher, Leclercq, Lewis, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Pague, P. Peeters, W. Peeters, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Thys, Trussart, Vandekerckhove, Van der Elst, Vandezande, Van In, Van Ooteghem et Van Roye.

De Voorzitter. — Ik verzoek de heer Van In de reden van de onthouding van zijn fractie mede te delen.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, ik zal de redenen van de onthoudingen van de Volksuniefractie lezen uit het verslag, namelijk : « Voor de minister is indexering van de uitkering voor tijdelijke arbeids-ongeschiktheid wel aanvaardbaar. Uit contacten met verzekeringsmaatschappijen is gebleken dat de daaraan verbonden meeruitgaven zonder premieverhoging kan worden gedragen. »

Het zou een zinnige beslissing zijn geweest dit voorstel naar de commissie terug te zenden en ervoor te zorgen dat de indiener uit de oorspronkelijke tekst nam wat in de huidige stand van zaken niet aanvaardbaar is, en men wel zou goedkeuren waarop vele ingezetenen van dit land zitten te wachten.

Ik vind het spijtig, mijnheer de minister, dat u de mogelijkheid die werd geboden niet te baat hebt genomen. (*Applaus op de banken van de Volksunie en op de socialistische banken.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Dehaene.

De heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen. — Mijnheer de Voorzitter, ik herhaal dat deze mogelijkheid zal worden geboden. Men heeft in de commissie alle kansen gehad om het beoogde doel te realiseren. Wanneer men echter de kansen die men daar geeft niet grijpt, dan vind ik dat men het spel niet in openbare vergadering moet herbeginnen. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Egelmeers.

De heer Egelmeers. — Mijnheer de Voorzitter, ik ben mede-indiener van dit voorstel van wet. Ik wil echter niet dat de bal nu naar ons wordt teruggekaatst betreffende een zaak waar blijkbaar iedereen mee akkoord

was, behalve degenen die het desbetreffende artikel niet hebben goedgekeurd, niettegenstaande hun mandaatgevers er wel mee akkoord waren en sommige leden begrip hadden voor ons voorstel en zich onthouden hebben op het artikel over de index.

Mijnheer de minister, ik zal dus vrij spoedig opnieuw een goed geformuleerd voorstel indienen, want aan uw verklaringen in verband met het indienen van ontwerpen van wet zijn wij gewoon geraakt, maar van uw goede voornemens komt niets in huis. (*Applaus op de socialistische banken en op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Dehaene.

De heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb niet gezegd dat ik een ontwerp zou indienen. Ik wil rustig op basis van een wetsvoorstel werken. Ik kan er echter niet mee akkoord gaan dat, wanneer er een opening wordt gemaakt in de commissie en men weigert daarop in te gaan, men het spel wil herbeginnen in openbare vergadering.

PROJET DE LOI INSTAURANT UNE CARTE DE SECURITE SOCIALE

Vote

ONTWERP VAN WET TOT INVOERING VAN EEN KAART VOOR SOCIALE ZEKERHEID

Stemming

M. le Président. — Nous passons au vote de l'ensemble du projet de loi instaurant une carte de sécurité sociale.

Wij gaan over tot de stemming over het geheel van het ontwerp van wet tot invoering van een kaart voor sociale zekerheid.

La parole est à M. Lagasse pour une explication de vote.

M. Lagasse. — Monsieur le Président, je désire expliquer rapidement les raisons pour lesquelles notre groupe ne pourra pas voter ce projet de loi.

Tout d'abord, et fondamentalement, parce qu'il s'agit, une fois de plus, d'un faux-semblant.

Pour faire accepter cette contrainte nouvelle, qui touchera 2,5 millions de citoyens, le gouvernement, dont la devise est, paraît-il, « Toujours moins d'Etat », allègue que c'est le seul moyen de supprimer l'obligation de pointage des chômeurs.

Personne ne peut se laisser prendre à cet attrape-nigaud. Bien sûr, nous sommes partisans de la suppression de cette obligation, de ce système de contrôle tout à fait inapproprié, surtout dans la conjoncture actuelle. Mais il est abusif d'essayer de faire croire que le système de la carte de sécurité sociale va assurer un contrôle sérieux, efficace et va éliminer les recours frauduleux aux allocations de chômage ou à tout autre revenu de remplacement de la sécurité sociale.

En réalité, ce n'est pas seulement dans l'hypothèse de chômage partiel qu'il y aura très rapidement des irrégularités, des fraudes, des falsifications, dont le ministre est, du reste, lui-même conscient.

Dois-je rappeler les déboires qu'on a connus lorsque, en 1936 par exemple, on a créé le système des cartes de congé ? La pagaille a duré plusieurs années : documents égarés, par le travailleur, par l'employeur ; documents trafiqués, antidatés, falsifiés. Voilà ce à quoi on doit s'attendre aujourd'hui.

A cette raison fondamentale, nous ajouterons deux remarques.

Tout d'abord, la mention du numéro du registre national sur la carte de sécurité sociale nous paraît tout à fait abusive et justifier de très sérieuses inquiétudes.

De plus, du point de vue juridique, ajouter une condition à l'obtention d'une allocation de chômage ou de tout autre revenu de remplacement, c'est méconnaître directement les principes de la loi de 1981 sur la sécurité sociale.

Cette carte, imposée à tous les travailleurs, doit nous rappeler étrangement le livret ouvrier créé au début du siècle dernier. Comme vous le savez, ce dernier a donné lieu à énormément d'abus. Son abrogation à

la fin du siècle a été une des toutes premières conquêtes du droit du travail.

Pour toutes ces raisons, il nous paraît impossible d'accepter ce projet.
(Applaudissements sur les bancs du FDF, sur ceux d'Ecolo-Agalev et sur les bancs socialistes.)

M. Wyninckx. — C'est une carte d'« insécurité asociale » !

M. le Président. — Nous passons au vote.

Wij gaan over tot de stemming.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

147 membres sont présents.

147 leden zijn aanwezig.

89 votent oui.

89 stemmen ja.

59 votent non.

59 stemmen neen.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera soumis à la sanction royale.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Cuvelier, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleecq, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, M. Gramme, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lutgen, Mainil, Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Pouillet, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mmes Staels-Dompas, Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Vandersmissen, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Basecq, Belot, Boel, Capoen, Coppens, Cudell, De Bremaeker, de Bruyne, Debusseré, Delcroix, Delmotte, Mme De Pauw-Deveen, MM. Désir, De Smeyter, Deworme, Donnay, Egelseers, Geldolf, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Houben, Humblet, Jandrain, Knuts, Lagasse, Lallemand, Lowis, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Péciaux, J. Peetermans, W. Peeters, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Thys, Trussart, Vandekerckhove, Vandenhoeve, Van der Elst, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Deconinck, Eicher, Leclercq, Paque, P. Peeters et Seeuws.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1984-1985
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1984-1985

PROJET DE LOI RELATIF A LA REPRESENTATION SPECIFIQUE DES CLASSES MOYENNES DANS CERTAINS ORGANES CONSULTATIFS

Vote

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE DE SPECIFIEKE VERTEGENWOORDIGING VAN DE MIDDENSTAND IN ADVIESORGANEN

Stemming

M. le Président. — Nous passons au vote de l'ensemble du projet de loi relatif à la représentation spécifique des classes moyennes dans certains organes consultatifs.

Wij gaan over tot de stemming over het geheel van het ontwerp van wet betreffende de specifieke vertegenwoordiging van de middenstand in adviesorganen.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

149 membres sont présents.

149 leden zijn aanwezig.

Tous votent oui.

Allen stemmen ja.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera soumis à la sanction royale.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ont pris part au vote :

Hebben aan de stemming deelgenomen :

MM. Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Basecq, Belot, Bens, Bock, Boel, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Capoen, Chabert, Clerdent, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Coppens, Cudell, Cuvelier, Dalem, De Baere, De Bondt, De Bremaeker, de Bruyne, Debusseré, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Delcroix, Deleecq, Delmotte, Mmes Delruelle-Ghobert, De Pauw-Deveen, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Désir, De Smeyter, Deworme, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, le comte du Monceau de Bergendal, Egelseers, Eicher, Février, Flagothier, François, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. R. Gillet, Mmes Godinache-Lambert, Goor-Eyben, MM. Goossens, Gramme, Grosjean, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Houben, Humblet, Jandrain, Kenens, Kevers, Knuts, Lagae, Lagasse, Lagneau, Lallemand, Leclercq, Lowis, Lutgen, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Mainil, Marmenout, Matthys, Minet, Mouton, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Péciaux, Pede, Edg. Peetermans, J. Peetermans, P. Peeters, W. Peeters, Pouillet, Mme Remy-Oger, M. Rutten, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Thys, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandekerckhove, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vandenhoeve, Vanderborcht, Van der Elst, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vandersmissen, Vandezande, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van In, Van Nevel, Van Ooteghem, Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vercaigne, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels, Wyninckx et Leemans.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE LA PRÉVOYANCE SOCIALE DE L'ANNÉE BUDGÉTAIRE 1985

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE LA PRÉVOYANCE SOCIALE DE L'ANNÉE BUDGÉTAIRE 1984

Vote

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN SOCIALE VOORZORG VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1985

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN SOCIALE VOORZORG VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1984

Stemming

M. le Président. — Je propose au Sénat de se prononcer par un seul vote sur l'ensemble de ces projets de loi.

Ik stel de Senaat voor één enkele stemming te houden over deze ontwerpen van wet. (*Instemming.*)

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble des projets de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over de ontwerpen van wet in hun geheel.

149 membres sont présents.

149 leden zijn aanwezig.

89 votent oui.

89 stemmen ja.

54 votent non.

54 stemmen neen.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, les projets de loi sont adoptés.

Derhalve zijn de ontwerpen van wet aangenomen.

Ils seront soumis à la sanction royale.

Zij zullen aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Cuvelier, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Deleek, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, M. Gramme, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lutgen, Mainil, Nicolas, Noerens, Mme Panneels-van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poulet, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mmes Staels-Dompas, Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Vandermarliere, Vandermeulen, Vandersmissen, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Basecq, Belot, Boel, Capoen, Coppens, Cudell, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, Delcroix, Delmotte, Mme De Pauw-Devee, MM. Désir, De Smeyter, Deworme, Donnay, Egelmeeers, Gelfold, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Houben, Humblet, Jandrain, Knuts, Lagasse, Lallemant, Lewis, Luyten, Mme. N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, Minet, Mouton, Op 't Eynde, Péciaux, J. Peetermans, W. Peeters, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Thys, Trus-

sart, Vandekerckhove, Vandenhove, Van der Elst, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Deconinck, Eicher, Leclercq, Paque, P. Peeters et Seeuws.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE LA SANTÉ PUBLIQUE ET DE LA FAMILLE DE L'ANNÉE BUDGÉTAIRE 1985

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE LA SANTÉ PUBLIQUE ET DE LA FAMILLE DE L'ANNÉE BUDGÉTAIRE 1984

Reprise de la discussion générale

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID EN VAN HET GEZIN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1985

ONTWERP VAN HET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID EN VAN HET GEZIN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1984

Hervatting van de algemene behandeling

M. le Président. — Nous reprenons la discussion générale des projets de loi relatifs au budget du ministère de la Santé publique et de la famille.

Wij hervatten de algemene behandeling van de ontwerpen van wet betreffende de begroting van het ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin.

La parole est à Mme Hanquet.

Mme Hanquet. — Monsieur le Président, je reconnais au ministre des Affaires sociales la volonté de maîtriser les dépenses hospitalières. En effet, monsieur le ministre, vous avez eu le souci de réorienter les infrastructures en fonction de nouveaux besoins sanitaires.

La crise économique tout autant que les progrès techniques plaident en faveur de la maîtrise et d'une amélioration des moyens investis.

Je crois qu'il y a unanimité pour reconnaître l'effort déployé et la réussite qui en résulte. Cependant, je voudrais savoir, monsieur le ministre, si au stade actuel, l'accès à l'infrastructure est garanti, compte tenu des besoins.

Vous avez l'intention de surveiller la durée d'hospitalisation dans tous les services hospitaliers et pas seulement dans les services V qui subsisteraient.

Je constate que le nombre des journées d'hospitalisation a fortement diminué. Il serait cependant grave, voire dangereux dans certaines situations, de tomber en dessous d'un seuil de tolérance. A la sortie de l'hôpital, tout le monde ne dispose pas de conditions matérielles suffisantes; tout le monde n'est pas suffisamment informé des précautions et des mesures indispensables pour assurer une convalescence heureuse. Il ne faudrait pas abaisser la durée du séjour en milieu hospitalier de sorte que la charge extra-hospitalière incombe trop lourdement à des personnes incapables de la supporter.

Vous savez aussi, monsieur le ministre, que la rotation plus rapide des malades entraîne de fait plus d'actes techniques et plus de soins infirmiers en un même laps de temps. Cette situation nouvelle plaide en faveur du maintien d'un personnel en suffisance pour y faire face.

Dans certaines institutions, on atteint une situation critique qui risque d'engendrer une spirale infernale. Il faut tenir compte des jours de congé, du non-remplacement des femmes enceintes, des maladies de longue durée, des mauvaises conditions de travail entraînant des absences pour maladie.

Je puis vous signaler des difficultés dans des services de soins intensifs; en pédiatrie également où, à certaines heures, une seule personne a la responsabilité de la salle et recourt à des médecins ou à des étudiants en médecine pour remplir des fonctions de nursing. Est-ce là une économie ?

Pour ce qui concerne les établissements de soins aux personnes âgées, je reçois chaque semaine des plaintes de membres du personnel qui ne peuvent assumer leur tâche avec le minimum d'humanité que les patients sont en droit d'attendre. Au moment des repas, vous pouvez entendre, venant des salles, le même mot répété comme une litanie: «Avale, avale!»

Vous n'ignorez pas qu'il suffit de bousculer les malades ou les personnes âgées pour les paralyser, ce qui entraîne finalement plus de retard encore dans l'exécution des tâches.

Nous vivons des temps malheureux pour beaucoup de personnes âgées dont la garde est parfois assurée par une seule personne pour trente malades, y compris des invalides.

J'insiste pour que, d'une part, soit renforcé le contrôle des institutions pour personnes âgées et, d'autre part, soient revues les normes.

Lorsque vous avez fixé des normes de nursing à un niveau relativement bas, vous avez déclaré, monsieur le ministre, qu'elles seraient réexaminées quand les institutions auraient atteint l'équilibre financier. N'est-il pas indiqué de revoir maintenant la situation?

Je répète avec beaucoup de gravité et d'insistance qu'il est parfois vraiment difficile de parler de «soins de qualité».

Estimez-vous que, pour l'instant, l'accès à l'infrastructure adéquate est assuré?

Il ne suffit pas de faire du médecin généraliste la figure clé dans l'organisation des soins primaires. Il faut aussi qu'intervienne, et de manière coordonnée, l'ensemble des agents sociaux et de santé. On assiste actuellement, trop souvent encore, à la dispensation de soins infirmiers et paramédicaux successifs sans qu'il y ait suffisamment de coordination entre les personnes s'occupant de la personne malade, âgée ou handicapée.

Les services R et les services dynamiques V peuvent être agréés comme services G.

Qu'en est-il de l'intervention pécuniaire des personnes âgées?

Envisagez-vous l'intervention forfaitaire de l'Inami pour les personnes des MRS qui ont besoin de soins médicaux importants et, dans l'affirmative, selon quelles modalités?

Il me paraît impossible de supprimer tous les services de réadaptation, véritables services médico-techniques qui s'occupent non seulement de personnes âgées, mais aussi de jeunes et d'accidentés de la route.

Je souhaiterais également être informée sur l'application de la libre circulation des infirmiers et infirmières psychiatriques ressortissants de pays de la Communauté européenne. En effet, dans un certain nombre de pays, ce personnel ne bénéficie pas d'une formation spécifique mais reçoit une formation psychiatrique incluse dans la formation polyvalente.

Toujours pour ce qui regarde la psychiatrie, je voudrais connaître, monsieur le ministre, la politique que vous comptez mener à l'égard des maisons dites protégées comme alternative à l'hospitalisation psychiatrique. Où en est-on actuellement au niveau de l'intervention en faveur de personnes fréquentant ces maisons?

En ce qui concerne les médicaments, permettez-moi d'attirer votre attention sur trois points particuliers.

Où en est l'arrêté d'application qui doit préciser concrètement la nouvelle définition du médicament indiquée abstraitement par la loi du 21 juin 1983, modifiant celle du 25 mars 1964?

Nous sommes dans l'incertitude quant aux produits qui, tout en échappant à la définition antérieure, deviennent effectivement des médicaments en fonction de la nouvelle définition.

Comment interpréter et classer les produits qui apparaissent pour la première fois sur le marché? Les laboratoires pharmaceutiques revendiquent le droit et la responsabilité d'assurer eux-mêmes la rédaction complète des projets de notices, scientifiques ou destinées au public. Qu'en est-il des rôles respectifs de la commission des médicaments de l'industrie pharmaceutique, de la consultation des représentants des consommateurs?

Deuxième point: usage des médicaments périmés.

Une institution a compté en un an des médicaments périmés pour 4 millions. Vous n'êtes pas sans savoir que ces médicaments sont repris à 50 p.c., ce qui représente pour cette institution une perte sèche de 2 millions.

Aujourd'hui, dans cette même institution, ces médicaments ne sont même plus renvoyés mais remis à un organisme humanitaire, sans contrepartie.

Reste le danger d'erreurs dans la distribution, faute d'organisation dans les institutions hospitalières. Dans plusieurs d'entre elles, la distribution des médicaments à chaque malade se fait par une infirmière; c'est sans doute le médecin qui prescrit le médicament et le pharmacien qui est responsable de sa distribution jusqu'au chevet du malade.

On évalue, d'une manière générale, le taux d'erreurs, en l'absence de mode de gestion convenable, à 13 ou 14 p.c. C'est énorme. Dans ces erreurs de la distribution, il faut compter également les erreurs d'horaire, c'est-à-dire lorsque les médicaments ne sont pas distribués à temps aux patients. Vous conviendrez que tout cela est inquiétant.

Par conséquent, pourquoi n'irait-on pas davantage vers une généralisation de la présentation unitaire des médicaments, c'est-à-dire avec étiquette et code pour chaque patient? Si cette méthode est onéreuse au départ, elle offre des avantages incontestables, à la fois, pour la facturation correcte au malade et pour une gestion efficace des stocks; de plus, elle élimine les fameux médicaments périmés et diminue ainsi les risques d'erreurs.

En ce qui concerne les CPAS, monsieur le secrétaire d'Etat, vous ne vous étonnez pas si je vous interroge sur l'application de l'arrêté n° 244 concernant la récupération des interventions des CPAS auprès des débiteurs alimentaires. Votre circulaire a clarifié vos objectifs et je crois pouvoir dire que c'est chose heureuse.

Je puis vous assurer que le montant de la récupération obtenue dans une grande ville me paraît dérisoire par rapport aux sommes engagées. Nous sommes sans doute tous d'accord pour mettre fin aux abus, mais je vous signale que, dans la ville dont question, en dix mois, on a récupéré plus ou moins 140 000 francs. J'aimerais savoir quel est l'ordre de grandeur de la récupération dans d'autres grandes villes et dans les autres régions du pays.

Par ailleurs, est-on en mesure d'évaluer l'incidence de la présence de représentants des communes aux comités de gestion hospitalière, représentants appelés à intervenir dans le déficit des hôpitaux? La pratique de la gestion m'amène à croire que cela permet une meilleure information, mais je ne pense pas que la présence de ces représentants ait une influence ni quant au mode de gestion, ni même quant aux choix.

L'augmentation des demandes et des interventions sur la base du minimex traduit-elle, à votre avis, non seulement l'aggravation de la pauvreté, mais aussi une meilleure information du public ou, peut-être, les difficultés financières des communes? Je m'explique. Alors qu'un certain nombre de CPAS accordaient une aide exceptionnelle, qui n'était pas un minimex, les restrictions financières sont telles qu'on cherche par tous les moyens à appliquer plutôt le minimex afin d'obtenir une intervention de l'Etat. Ainsi, la charge de l'aide est davantage partagée.

Mon collègue, M. du Monceau de Bergendal, a traité hier à cette tribune des questions d'ordre juridique et éthique que soulèvent les possibilités extraordinaires de la science, par exemple, dans le domaine de la procréation, mais il en est bien d'autres. Il a déposé une proposition de loi tendant à créer une commission chargée d'aborder les questions non seulement sur le plan juridique, mais aussi sous l'angle éthique. La Belgique se grandirait certainement en adoptant pareille proposition qui servirait d'exemple pour d'autres pays de la Communauté. Il est, en effet, très important que ces matières soient abordées simultanément sous les divers angles.

M. Gramme, vice-président, prend la présidence de l'assemblée

Enfin, monsieur le secrétaire d'Etat, je voudrais faire allusion à cette tribune à votre projet sur le prélèvement d'organes, dont je vous ai déjà parlé au cours d'une conversation privée. Lors de chacune de mes multiples interventions, je croyais qu'il s'agissait de la dernière avant le dépôt du projet. Je sais que vous êtes tenu à la fois par la consultation du Conseil d'Etat et par l'avis de votre collègue de la Justice, mais force m'est de constater que nous aurons des élections cette année même et que nous ne pouvons guère espérer voter ce projet, qui figurait pourtant parmi les priorités gouvernementales, avant la dissolution des Chambres, à moins que nous n'appliquions la procédure d'urgence.

Je sais qu'est pendant devant la commission le projet sur le statut du médecin hospitalier auquel nous accordons tous beaucoup d'importance. Ne pourrait-on mener de front l'examen des deux projets? Il me semble qu'il y aurait là une forme de solidarité humaine, à laquelle nous

adhérons tous et qui, pour une fois, ne coûterait rien au Trésor. Je vous encourage donc à déposer le plus rapidement possible ledit projet de loi. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Lowis.

De heer Lowis. — Mijnheer de Voorzitter, bij de bespreking over deze begroting wil ik het hebben over de materiële en financiële bijstand van het OCMW en vooral over het bestaansminimum.

Zoals men weet werd het bestaansminimum ingevoerd door de wet van 7 augustus 1974. De toekenning alsook de uitbetaling ervan geschiedt door de diensten van het OCMW op basis van de aanvragen van de noodlijdenden en na onderzoek door de sociale dienst. De sociale commissie van het OCMW kent tenslotte het bestaansminimum toe. Alles is gereguleerd door vermelde wet.

Bij de oprichting van het OCMW en bij invoering van deze wet waren de moeilijkheden zowel bij de gezinnen als bij de hulpbehoevenden minder groot, zodat voor de OCMW's de financiële implicaties vrijwel zonder invloed waren op hun budget.

Door de toenemende economische achteruitgang, de verhoogde werkloosheid en de uitsluitingen van de RVA — dat aantal is groter voor Vlaanderen dan voor Wallonië — en door de stijgende behoefte van steeds meer betrokkenen namen de OCMW-begrotingen toe en stegen de financiële lasten zienderogen. Dit is blijkbaar een tijdsgebonden evolutie waar elk OCMW mee geconfronteerd wordt.

Het aandeel van de tegemoetkoming wordt zowel door de Staat als het OCMW voor 50 pct. gedragen. Dit houdt in dat het OCMW moet tussenkomen voor een bedrag van 2,194 miljard, maar in werkelijkheid — en dat wil ik beklemtonen — moeten de OCMW's voorlopig althans, opdraaien voor het dubbele, namelijk 4,389 miljard. En dit omdat de Staat laatstijdig betaalt.

Ik weet dat de staatssecretaris zal herhalen wat hij gisteren aan collega Vandekerckhove heeft gezegd, namelijk dat zijn diensten een beetje geamputeerd zijn ingevolge bevoegdheidsverschuivingen naar de gemeenschappen.

Mag ik bij de staatssecretaris aandringen op een rationalisatie in de betrokken diensten en op een vervroegde uitbetaling? Tot nog toe gebeurde die maanden te laat, hoewel in de OCMW's maandelijks de staten werden opgemaakt.

Gisteren beloofde de minister de financiering van de rijkstegemoetkoming te regelen via voorschotten. Ik hoop dat het niet bij een vrome wens zal blijven, maar dat de OCMW's op die manier vlug zullen worden geholpen. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — La parole est à M. Roland Gillet.

M. R. Gillet. — Monsieur le Président, si je prends la parole à l'occasion de l'examen de ce budget, c'est pour poser une seule question au ministre de la Santé publique et au secrétaire d'Etat.

Je reviens à l'interpellation que j'ai développée voici quelque temps et où j'attirais l'attention du gouvernement sur les dommages causés par les décibels, dans les salles de spectacle, aux facultés auditives des jeunes. M. le secrétaire d'Etat a bien voulu indiquer que, lors de leurs examens, certains élèves pilotes étaient recalés pour déficiences auditives.

D'après les renseignements qui sont en ma possession, dans la plupart des écoles secondaires, on décèle de graves dommages causés aux facultés auditives des jeunes, victimes d'une exagération de décibels dans les salles de spectacle.

Je vous pose donc la question: avez-vous pris ou comptez-vous prendre des dispositions pour augmenter le nombre des inspecteurs spécialisés qui seraient chargés de faire simplement appliquer la loi et les arrêtés royaux prévoyant des maxima de décibels dans les salles de spectacle? En fonction de la lutte contre le bruit, allez-vous faire en sorte que le contrôle ait lieu?

Le seul problème auquel nous sommes actuellement confrontés, est — M. le secrétaire d'Etat l'a signalé — le manque de personnel, qui ne permet pas un contrôle réel. Pourtant il existe de tels risques pour la santé publique que l'industrie du spectacle néglige, pour des préoccupations mercantiles, et qui affectent les jeunes, de manière scandaleuse.

Il est plus que temps d'assurer le contrôle dans ce domaine. Aussi je répète ma question: avez-vous pris ou comptez-vous prendre des dispositions pour que le corps des inspecteurs spécialisés soit élargi et qu'il puisse agir? (*Applaudissements sur les bancs du FDF.*)

M. le Président. — La parole est à M. Dehaene, ministre.

M. Dehaene, ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles. — Monsieur le Président, je voudrais d'abord réparer un oubli. Hier, lors du débat sur le budget de la Prévoyance sociale, j'ai en effet omis de répondre à deux questions de M. Sondag. Je vais donc le faire aujourd'hui d'autant plus qu'il s'est avéré que le chevauchement entre le budget de la Prévoyance sociale et celui de la Santé publique ne se limite pas à ce seul point, plusieurs intervenants ayant évoqué aujourd'hui les problèmes des plus démunis et de la pauvreté dans la société, l'un des thèmes centraux de notre débat d'hier également.

En ce qui concerne la réforme du système de pension des indépendants tel que le prévoit la loi Mainil, il est exact, monsieur Sondag, que cette amélioration ne s'appliquera qu'à terme et non pas immédiatement. Ce système étant sans influence pour ceux qui sont déjà pensionnés, la loi prévoit une prime annuelle fixée respectivement, pour 1984, à 1 500 et à 1 200 francs. L'entrée en vigueur de cette loi a eu pour résultat de relever le montant pour les années à venir, ce qui aura pour effet de diminuer la pension au niveau du revenu garanti.

Actuellement, des pourparlers sont en cours avec mon collègue M. Mainil, en vue d'établir le montant à retenir pour l'année 1985.

L'octroi d'une allocation de maternité à la mère exerçant une activité indépendante et qui la suspend temporairement est directement lié, pour le financement, aux cotisations, faute de quoi il nous sera impossible d'apporter une solution à ce problème en 1985. Par contre, en 1986, certaines réserves pourraient être dégagées dans le secteur des allocations familiales.

Zo kom ik tot de eigenlijke begroting van Volksgezondheid. Aansluitend bij de bespreking van gisteren, en ook bij de uiteenzettingen van de heren De Clercq en Coppens, die hier de problematiek van de misdeelden hebben behandeld, verwijs ik naar het antwoord dat ik gisteren bij de bespreking van Sociale Voorzorg heb gegeven. Wij moeten dat debat niet herhalen.

In het actualiseringsprogramma van de regering wordt met de bestaanszekerheid van de misdeelden rekening gehouden.

Gisteren heb ik een aantal prioriteiten gegeven, mede op basis van de gesprekken die ik mocht hebben met vertegenwoordigers van de OCMW's, met medewerkers van de Koning-Boudewijnstichting en met afgevaardigden van Welzijnzorg en andere organisaties.

Prioritair zijn: de verbetering van het bestaansminimum, ook inzake bedragen, het uitwerken van het systeem van voorschotten voor de OCMW's, opdat zij niet langer bankier van de Staat zouden moeten spelen voor de uitbetaling van de bestaansminima, het probleem van de niet-onderbreking van de uitbetaling van de gezinsbijslagen. Het verhogen van de gewaarborgde kinderbijslagen lijkt mij een betere formule te zijn dan het aanpassen van het bestaansminimum aan het aantal personen ten laste. Dit zou een apart debat vereisen in het kader van het geheel van de sociale zekerheid, wat ons ver zou kunnen leiden. Verder zijn ook prioritair de regeling voor de recuperatie van de alimentatiegelden, de regeling inzake het verbruikskrediet alsmede de regeling wat de onderbreking van de publieke nutsvoorzieningen betreft. Tenslotte moeten wij een formule vinden waardoor de misdeelden gemakkelijker in tewerkstellingsprogramma's kunnen worden ingeschakeld, waardoor ze uit de marginalisering geraken.

Ik zal hier niet dieper op ingaan, ik heb dat gisteren reeds gedaan. Voor meer details verwijs ik naar mijn antwoord ter gelegenheid van de bespreking van de begroting voor Sociale Voorzorg. Een ander punt van het actualiseringsprogramma van de regering is het meerjarenplan voor de fiscaliteit. Wij moeten eerst nagaan welke ruimte daarvoor bestaat via de budgetcontrole. Dat geldt trouwens ook voor een prioriteitsplan in verband met de misdeelden. Wat mij betreft, moet in zo'n meerjarenplan het gezinsaspect, en vooral het kindvriendelijke aspect, één van de voornaamste elementen zijn. Hiermee antwoord ik aan graaf du Monceau de Bergendal.

Verschillende sprekers handelden over specifieke problemen inzake Volksgezondheid.

Ik zal het eerst hebben over het curatief aspect van de gezondheidszorg. In de toekomst zullen wij meer en meer de nadruk moeten leggen op het preventief aspect, maar dat behoort tot de bevoegdheid van de gemeenschappen.

Met mevrouw Herman ben ik het eens dat het opdelen van de bevoegdheden inzake volksgezondheid in het kader van de staatshervorming niet al te gelukkig lijkt.

Ik heb trouwens ook reeds bij vorige gelegenheden gezegd dat men beter zou streven naar homogene bevoegdheidspakketten, wat de werking van de instellingen zeker ten goede zou komen.

De heer Luyten. — In welke richting?

De heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen. — Ik wens er ook op te wijzen dat wij in de curatieve sector een echelonnering in acht moeten nemen met in de eerste lijn de huisarts, in de tweede lijn, vooral voor de bejaarden, een gezinvervangend verzorgingsmilieu en in de derde lijn het ziekenhuis voor de acute tussenkomst.

In het verleden was het beleid te veel gericht op het ziekenhuis. Wij moeten van dat zogenaamd «hospitalocentrisme» af geraken, indien wij willen vermijden dat ons gezondheidsbestel niet alleen onbetaalbaar wordt maar tevens vanuit gezondheidsprincipe niet het beste is.

Ik ben het eens met collega Vandekerckhove wanneer hij zegt dat de jongste tijd uit de houding en de adviezen van de Orde van geneesheren een merkwaardige accentverschuiving blijkt inzake de plaats en de rol van de geneesheer in onze maatschappij, dat wij daar oog voor moeten hebben en daarop moeten inspelen. Dit neemt echter niet weg dat de Orde haar rol nog beter zou kunnen spelen indien zij zelf zou worden hervormd. Er moet meer bepaald een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen enerzijds, haar jurisdictionele opdracht en anderzijds, haar opdracht om de rol van de geneesheer in de maatschappij te omschrijven. Een aantal voorstellen in die zin werden trouwens bij de commissie ingediend en wij zouden ons daarop kunnen inspireren.

Zo kom ik tot het beleid zelf. Ik ga akkoord met de analyse die mevrouw Herman heeft gemaakt van het beleid dat in het verleden werd gevoerd. Wij zouden inderdaad vandaag minder problemen hebben op het vlak van de volksgezondheid indien wij tijdig naar bepaalde waarschuwingen hadden geluisterd. Ik denk hier onder meer aan het rapport-Petit. Ik beweer niet dat met dit rapport geen rekening werd gehouden want in de loop van de jaren werden heel wat suggesties van dat rapport in de reglementering ingebouwd. Indien wij echter tijdig zouden hebben geluisterd naar de waarschuwingen in verband met het ziekenhuisbeleid en indien wij ons hadden gehouden aan de oorspronkelijke programmatie, zouden heel wat maatregelen die nu moeten worden getroffen, overbodig zijn geweest.

Het zou echter te gemakkelijk zijn de steen te werpen naar onze voorgangers, zij het maar omdat velen onder ons, ik inbegrepen, betrokken zijn geweest bij het beleid dat werd gevoerd gedurende de periode 1970-1981. Het huidige overaanbod aan ziekenhuisbedden vloeit immers voort uit de manier waarop wij, ongeacht tot welke partij wij behoorden, het beleid voerden in de periode van economische groei toen wij dachten dat het allemaal niet op kon. Er werden toen immers compromissen gesloten waarbij iedereen gedeeltelijk gelijk kreeg en er werd lokaal persie uitgeoefend opdat iedereen zijn ziekenhuis, zijn zwembad, zijn sportzaal zou hebben.

Het aspect van het pluralisme in onze maatschappij heeft in deze sector ongetwijfeld meegespeeld bij het overschrijden van de programmeringsnorm. Dit geldt zeker voor de universiteiten. Wanneer iemand mij zegt dat hij een buitenlander heeft uitgenodigd om kennis te maken met de Belgische samenleving, dan raad ik hem altijd aan een bezoek te brengen aan de verschillende universitaire ziekenhuizen. De buitenlander zal dan begrijpen hoe complex onze maatschappij is.

Dat neemt niet weg dat wij ondertussen met dit probleem zitten. Men kan moeilijk zomaar de beslissing nemen om er een aantal af te breken. Ik kan alleen proberen een beleid te voeren dat de kosten binnen een betaalbaar kader houdt, maar met die erfenis zit ik nu eenmaal. Ik wil ook niet een meer moedig man trachten uit te hangen dan ik in staat ben te zijn. Morgen moet ik een beslissing nemen — in het debat werd hierop allusie gemaakt — in verband met het NMR-kartel.

Op het ogenblik vindt in ons land elke universiteit zich minderwaardig als zij dit niet hebben, terwijl uit onderzoeken blijkt dat indien elke universiteit er één zou hebben, er dan minstens vijf te veel zijn. Wij moeten proberen de kerk in het midden te houden. Ik heb hierop allusie gemaakt tijdens een interview dat mij werd afgenomen in de vakantieperiode. Ik heb toen gezegd dat wij nu de prijs betalen voor onze pakten en de vrede tussen de verschillende groepen. Wij zullen in de toekomst moeten uitmaken hoe wij een aantal van deze elementen kunnen doorbreken.

Ik poog iets te doen aan het ziekenhuiswezen en collega Vandekerckhove heeft gelijk wanneer hij zegt dat daaraan een budgettaire ondertoon ligt. Ik heb nochtans de pretentie om te beweren dat er meer aan vastzit

dan alleen maar een budgettaire ondertoon. In het door ons gevoerde beleid wordt gepoogd het ziekenhuis zowel kwalitatief als kwantitatief terug te brengen tot zijn juiste plaats in het gezondheidsbestel. Die juiste plaats is op de tweede lijn en niet op de eerste lijn, die thans door de ziekenhuizen worden aangevreten. Er zijn te veel ziekenhuisbedden en daarom verruimen de ziekenhuizen hun terrein. Naarmate er druk wordt uitgeoefend om de ligduur te verminderen, naarmate er druk wordt uitgeoefend om meer naar de eerste lijn te komen, stelt men vast dat een aantal ziekenhuizen met vrij lage bezettingsgraden hebben af te rekenen.

Ik ben ervan overtuigd — ik kom daar rond voor uit, hoewel het niet voor deze legislatuur zal zijn — dat, nadat wij het aantal ziekenhuizen hebben geblokkeerd op het aantal van 1 juli 1982, in een tweede fase, wij niet alleen het bestaande aantal zullen moeten geblokkeerd houden, maar dat wij zelfs dit aantal nog zullen moeten verminderen. De te lage bezettingsgraad van de jongste jaren zal één van de criteria zijn om tot bepaalde sluitingen over te gaan.

Collega Vandekerckhove heeft er op deze tribune bij herhaling op gewezen — ik heb hem telkens gelijk gegeven — dat het beleid ten aanzien van de ziekenhuizen te lineair is. Ik heb hem ook telkens gezegd dat dit het enige beleid is dat ik kan voeren zolang ik geen doorlichting heb van wat er in elk ziekenhuis gebeurt.

Van 1 april af worden de nieuwe nomenclatuur en de nieuwe codificatie van kracht. Deze zullen het mogelijk maken een onderscheid te maken tussen de prestaties in en buiten het ziekenhuismilieu, alsook de prestaties te hergroeperen per ziekenhuis zodat het type van de activiteiten van elk ziekenhuis zal gekend zijn. De financiering zal dan rekening kunnen houden met de aard van de activiteiten van elk ziekenhuis zodat zij niet alle meer op dezelfde lijn zullen worden beschouwd. Ziekenhuizen met gelijkaardige activiteiten zullen kunnen worden vergeleken zodat zij wat de prestaties betreft, ertoe verplicht worden zich op elkaar te aligneren.

Dit is één van de essentiële punten in het financieringssysteem dat wij trapsgewijze invoeren en waarover u meer details vindt in het verslag van de Kamercommissie. Wij zullen dan ook een deel van wat vroeger genoemd werd «zware diensten», beter kunnen omschrijven en komen tot een hiërarchie van de ziekenhuizen, met plaatselijke, regionale en universitaire ziekenhuizen. Een bijkomende moeilijkheid is dat het aantal universitaire ziekenhuisbedden zo groot is dat, indien het universitair ziekenhuis zich enkel maar tot die functie moet beperken, het onmogelijk een aanvaardbare bezettingsgraad bereikt, vooral niet in Brussel.

Ik waardeer de opmerkingen over dagziekenhuisopname en ga ermee akkoord dat studiewerk in dit opzicht noodzakelijk is. Rekening gehouden met wat er gebeurt in de Verenigde Staten, ben ook ik de overtuiging toegedaan dat hoe langer hoe meer ingrepen louter poliklinisch kunnen gebeuren omdat zij niet langer bloederig zijn en niet meer onder algemene narcose hoeven te gebeuren. Ik denk onder meer aan chirurgische ingrepen door middel van laserstralen. Verscheidene ingrepen kunnen nu reeds gebeuren met daghospitalisatie of poliklinisch, om een ander woord te gebruiken.

Of dit zal leiden tot de erkenning van louter dagziekenhuizen, is een vraag die ik voorlopig in het midden laat. Ik weet dat in de Verenigde Staten zelfs de tendens bestaat om, wanneer een patiënt in een dagziekenhuis wordt opgenomen, hem naar een hotel in de buurt te verwijzen. Of wij nu reeds zo ver moeten gaan, weet ik niet. Wel moeten wij mogelijk maken dat bestaande ziekenhuizen, die voor bepaalde zaken willen evolueren naar dagziekenhuizen, zulks kunnen doen, eventueel op basis van een miniprijs. Ik neem aan dat wij dit voor een aantal ingrepen moeten veralgemenen, wat thans niet het geval is.

Mijn kabinet, bestudeert deze problemen en probeert er een oplossing voor te vinden opdat wij de trein niet missen want volgens mij is het een belangrijke evolutie.

Het beleid stuurt duidelijk aan op een vermindering van het aantal ziekenhuizen. Ik ben van oordeel dat heel wat gevallen, die thans naar een ziekenhuis worden gedraineerd, in de eerstelijnszorg thuishoren. In dit kader moeten ook de experimenten worden gezien met de dienst 900 in samenwerking met de huisartsen. Uit de eerste experimenten blijkt trouwens dat de huisartsen en de eerstelijnszorg een deel van de urgenties hebben laten afsnoepen door de ziekenhuizen en dat een hele reeks urgenties naar ziekenhuizen worden gedraineerd hoewel zij beter en sneller thuis kunnen worden behandeld indien een arts onmiddellijk ter plaatse komt.

Wat het aantal ziekenhuisbedden betreft, zijn wij van oordeel dat wij verder moeten gaan dan alleen een blokkering van de bedden. Het aantal ziekenhuisbedden moet verminderen.

Wij hebben ook de zorg om de middelen die daardoor vrijkomen aan te wenden voor een aangepaste infrastructuur om de specifieke problemen die de bejaardenverzorging meebrengt tijdig op te vangen. Ik meen dat de bevolking nog te weinig bewust is van de problemen die de veroudering van de bevolking tot gevolg heeft. Men ziet wel de problemen in de pensioensector, maar men heeft te weinig oog voor de specifieke moeilijkheden in termen van gezondheidszorg die deze veroudering zullen meebrengen.

De rust- en de verzorgingstehulzen zijn een element van oplossing. De problematiek van die bejaarden houdt niet in de eerste plaats verband met acute zorgen, waarvoor het ziekenhuis bestaat, maar met een chronische en permanente verzorging in een gestabiliseerde situatie, wat de taak is van de verzorgingstehuizen, maar wat eigenlijk optimaal voor de bejaarden in het eigen thuismilieu kan gebeuren.

Na in rust- en verzorgingstehuizen te hebben voorzien, zal de volgende fase, die wij hopen in 1985 te kunnen realiseren, erin bestaan een specifieke tegemoetkoming voor de thuiszorg tot stand te brengen. Ik voeg er onmiddellijk aan toe dat het geen mirakeloplossing is en een specifiek probleem doet rijzen, namelijk van coördinatie tussen de verschillende diensten die de bejaarden nodig hebben.

Telkens als ik over thuiszorg spreek, leg ik er de nadruk op, omdat men zich daarvan onvoldoende is bewust, dat het beste systeem van thuiszorg niet kan slagen zonder de inspanningen van de familie en van de buurt om deze thuiszorg mede mogelijk te maken. Indien de geest in de gezinnen, in de buurt en in de gemeenschap om zich daarvoor in te spannen, daarvoor tijd vrij te maken niet aanwezig is, en zij de zorg gewoon afwentelen op anderen, is de thuiszorg geen operationele oplossing. Dat betekent dan ook dat de opvang en de verzorging van bejaarden zeer veel geld aan de gemeenschap zal kosten en dat wij zullen moeten onderzoeken waar het kan worden gehaald.

De komende generaties zullen een keuze moeten doen tussen ofwel betalen, ofwel een deel van hun tijd besteden aan de bejaardenzorg, hetzij in familie-, hetzij in buurtverband.

Op dat vlak zijn reeds een aantal zaken geëvolueerd. Ik denk aan ziektenzorg en aan wat in de OCMW's gebeurt. Ik zie welke initiatieven loskomen in situaties zoals wij de jongste dagen hebben gekend naar aanleiding van de koude.

Ik ben het met collega Vandekerckhove eens dat wij er na de rust- en verzorgingstehuizen zullen moeten over waken: ten eerste, dat de expansie ervan onder controle wordt gehouden; ten tweede, dat de toegang tot de verzorgingstehuizen behouden blijft voor de patiënten waarvoor zij zijn bedoeld; ten derde, dat de kostprijs wordt nagegaan.

In dit verband zijn er bijvoorbeeld in Nederland, zeer zware problemen. Men beschikt er over een heel net van verzorgingstehuizen, maar zij kosten meer dan onze ziekenhuizen. Wij moeten dus op dat vlak zeer waakzaam zijn. Dat betekent ook dat wij ervan moeten bewust zijn dat heel de problematiek van de verzorging van de bejaarden, door een opvang in het ziekenhuismilieu, niet betaalbaar is noch gezond voor de bejaarden.

Ik zeg vaak bij wijze van boutade: als een bejaarde die alleen verzorging nodig heeft en die geen acute tussenkomst van medisch personeel vergt, in het ziekenhuismilieu wordt opgenomen, bereikt men als eerste resultaat dat die bejaarde dan pas echt ziek wordt.

Tenslotte wil ik nog even ingaan, hoewel ik dat gisteren al heb gedaan, op de opmerkingen van collega Coppens wat betreft de conventie met de geneesheren. Over het statuut van ziekenhuisgeneesheer ga ik nu niet uitweiden omdat wij daarover thans een zeer positieve en opbouwende discussie voeren in de commissie voor de Volksgezondheid. Als de besprekingen daar rond zijn, zullen wij hier in openbare vergadering de gelegenheid hebben om daarover een ruime bespreking te voeren.

Wat de conventie met de geneesheren betreft, laat ik opmerken dat deze is afgesloten tussen de geneesheren en de mutualiteiten. Daarop kan ik alleen maar ja of neen zeggen. Ik heb ze goedgekeurd omdat, naar mijn mening, er een aantal positieve elementen in zitten, met name, dat zij een besparing meebrengt van 2,4 miljard op de begroting, dat de verhoging matig is, dat er een enveloppesysteem wordt ingevoerd in de klinische biologie wat een structurele ingreep is die de komende jaren belangrijke effecten zal hebben en omdat de perioden waarvoor de geneesheren zich engageren, ik bedoel de uren van hun consultaties, aanzienlijk werden verruimd, wat de tariefzekerheid van de patiënt zal vergroten.

Mijnheer de Voorzitter, tot daar wat betreft mijn deel in de begroting, waarover ik meen dat bijkomende toelichting vereist was.

Tot slot wil ik nog twee zaken benadrukken.

Ten eerste, wat mij betreft, is in het kader van de actualisering van het regeringsbeleid, de strijd tegen de armoede en voor de bestaanszekerheid van de minst-gegoeden, een uitdaging waarvoor ik mij zal inzetten in echo van hetgeen én de OCMW's, én de Boudewijnstichting en andere verenigingen ons hebben vooropgezet.

Ten tweede, willen wij in de opbouw van ons gezondheidsapparaat de uitgestipelde lijn doortrekken met als voornaamste zorg klaar te zijn ten einde de specifieke problemen die de veroudering van de bevolking zal meebrengen, te kunnen opvangen. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Aerts.

De heer Aerts, staatssecretaris voor Volksgezondheid en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, voorafgaandelijk dank ik al degenen die in de bespreking van de begroting van Volksgezondheid en van het Gezin het woord hebben gevoerd en die daarmee blijk hebben gegeven van belangstelling voor de gehele problematiek van de volksgezondheid.

In mijn antwoord zal ik de problemen behandelen in de volgorde zoals zij door de verschillende sprekers werden naar voor gebracht.

En ce qui concerne le Centre anti-poisons, je signale à Mme Coorens et à M. du Monceau que cette matière est réglementée par l'arrêté royal du 25 novembre 1983. J'ai tenu à réglementer cette matière par un arrêté royal pour mettre fin aux discussions annuelles concernant les subsides du département et surtout leur décompte.

Par cet arrêté royal, nous avons fixé les subsides sur deux bases: premièrement, une somme correspondant aux charges salariales et patronales pour le personnel et deuxièmement, un montant destiné à couvrir les frais de fonctionnement. Pour le personnel, nous prévoyons une augmentation de 10 p.c. pour prestations irrégulières.

Je suis convaincu que les subsides que nous allouons, soit plus de 26 millions par an pour un personnel comprenant quinze unités seulement dont neuf médecins et un pharmacien, doivent suffire à aider la population d'une façon efficace.

Cette réglementation permet également au Centre de fixer la base de rémunération des médecins. Nous constatons que cette rémunération se calcule sur les bases les plus élevées, bien supérieures à celles qui sont permises dans l'administration de l'Etat. Le Centre a toutefois toute liberté soit de payer des barèmes plus élevés pour un personnel réduit, soit d'abaisser les barèmes et d'engager plus de personnel.

M. du Monceau nous dit qu'il n'est plus possible au Centre anti-poisons de répondre aux appels 24 heures sur 24. Nous répondons que cette possibilité existe actuellement mais le problème posé est le suivant: faut-il ou non un second médecin 24 heures sur 24 heures? Le Centre doit prendre ses responsabilités en fonction de la somme que nous avons mise à sa disposition.

D'autre part, le Centre anti-poisons n'a peut-être pas la possibilité d'assumer plus de tâches sur le plan de la prévention et de l'éducation sanitaire. Cette matière n'est pas de notre compétence, mais relève des communautés. Dès lors, nous ne pouvons prévoir des subsides nationaux dans ce domaine et le Centre anti-poisons devra, en cette matière, s'adresser aux communautés.

Over het tweede punt, de bevoegdheden, werd gesproken door mevrouw Coorens en door de heren Coppens en Vandekerckhove.

Wij gaan het debat niet opnieuw openen. Het is echter mijn persoonlijke overtuiging dat een national minister het recht heeft om zijn beleid toe te lichten, zoals ik dit trouwens heb gedaan door middel van een brochure over geneesmiddelen en één over voedingswaren.

Ik meen eveneens dat het moeilijk kan worden ontkend dat, ook wat het tabaks- en alcoholgebruik betreft, er een nationale bevoegdheid bestaat.

Aan de heer De Baere en mevrouw Herman wil ik zeggen dat de 10 miljoen die in de begroting zijn ingeschreven inderdaad op nationaal niveau zullen worden aangewend voor de studie en de informatie ter bestrijding van het alcoholverbruik.

De bewering dat de bevoegdheden van de gewesten en de gemeenschappen worden uitgehold moet ik relativeren.

In het verslag van de Kamer van volksvertegenwoordigers kan u lezen dat ik daar heb gezegd dat de materies die tot het domein van de volksgezondheid behoren niet in dezelfde mate zijn afgenomen als het

personnel in dat departement, waardoor wij voor problemen komen te staan.

Niet alleen materies zijn toegenomen, ook de verantwoordelijkheden om te kunnen beantwoorden aan de nieuwe behoeften die zijn ontstaan tussen 1980 en 1984 op het stuk van de volksgezondheid en zeker op het stuk van het leefmilieu.

J'ai écouté avec grand intérêt les interventions de Mme Coorens, de M. du Monceau et de Mmes Herman et Hanquet concernant les problèmes éthiques.

Il est incontestable que nous ne pourrions éviter de régler, sur le plan juridique, un certain nombre de problèmes nés des progrès récents des sciences médicales. Un de ces problèmes est posé par le prélèvement et la transplantation d'organes. Le texte du projet relatif à ces matières et remanié suite à l'avis du Conseil d'Etat, sera soumis à l'approbation du Conseil des ministres du vendredi 25 janvier et sera ensuite déposé immédiatement au Sénat.

Ainsi, nous essaierons de résoudre un problème limité, mais néanmoins fort important.

Je tiens à faire remarquer qu'il s'agit de régler le prélèvement et la transplantation d'organes dans l'optique thérapeutique et uniquement sous cet angle.

Quant aux nouvelles cartes d'identité, le département a communiqué au ministre de l'Intérieur qu'il était souhaitable qu'une mention concernant l'opposition ou l'accord sur un prélèvement d'organes après décès puisse y être prévue.

M. du Monceau a fait des remarques fort judicieuses concernant le rapport du budget de la Santé publique à la Chambre. A la page 51 de celui-ci, il convient de lire ainsi le texte: « Qu'il s'oppose à tout prélèvement » au lieu de: « transplantation », en néerlandais: « elke wegneming ».

Je comprends aisément qu'il préfère voir figurer sur la carte d'identité une mention positive d'accord plutôt qu'une mention d'opposition.

C'est uniquement pour des raisons pratiques que la méthode inverse me semble devoir donner de meilleurs résultats. Elle nous permettra notamment d'aider un plus grand nombre de personnes souffrantes.

Je suppose toutefois que cet aspect des problèmes posés sera approfondi lors de la discussion du projet en commission. Aucune des positions prises n'est irrévocable. Nous aurons d'ailleurs l'occasion de discuter en commission du bien-fondé de chacune des deux méthodes.

La philosophie du projet sur le prélèvement et la transplantation d'organes est conforme à un point important, déjà consacré par la loi du 7 février 1961 sur les substances thérapeutiques d'origine humaine, à savoir que le don ou le prélèvement d'organes ne peut procurer un avantage financier au donneur. Cet aspect me paraît important. Nous devons régler d'autres questions tout en restant fidèle à ce principe. Je pense, par exemple, aux mères de substitution; il me paraît choquant et contraire à la dignité d'exploiter un commerce d'élevage d'enfants comme c'est déjà le cas dans certains pays. De la même manière il se pratique déjà par endroits un commerce de récolte du sang. Nous devons à tout prix éviter cela.

Je réalise évidemment que ce principe ne règle pas, à lui seul, toutes ces questions fort délicates. Mais je tenais à souligner cet aspect qui me paraît d'une grande importance.

On a parlé du temps dont dispose le gouvernement. Je répondrai que j'espère mener à bonne fin le vote de cette loi et les mesures qui seront nécessaires pour obtenir des résultats pratiques. Une information de l'opinion publique s'impose en effet, pour qu'un courant de solidarité se manifeste dans le but d'aider les personnes souffrantes à mener une vie normale plutôt que d'avoir recours à la dialyse. Il est, d'autre part, nécessaire de stimuler la coopération entre centres hospitaliers, ceux, en nombre restreint, où s'effectuent les transplantations et d'autres qui puissent contribuer aux prélèvements dans les meilleurs conditions.

Votre idée de création d'un groupe d'étude ayant pour but d'approfondir certains de ces problèmes me paraît digne d'intérêt. Je dois signaler que certains centres et groupes d'étude ont déjà pris des initiatives. L'intérêt serait de pouvoir réunir des personnes de différents horizons s'étant déjà penchées sur certaines de ces questions. On pourrait également se servir des résultats de semblables études faites à l'étranger.

Pour ce qui est de vos observations à propos de la politique familiale, il faut savoir que le département national ne dispose malheureusement plus de services ni de fonctionnaires chargés de ce problème. Le service entier a été transféré vers les communautés. Certains aspects que vous avez mentionnés hier ressortissent d'ailleurs à la compétence des commu-

nautés. D'autres relèvent du pouvoir national, mais touchent toutefois au domaine de compétence de plusieurs ministres, par exemple, ceux des Finances, des Affaires économiques, de la Prévoyance sociale, de la Justice.

Mme Coorens a également parlé des victimes de la guerre. Je confirme que lorsqu'un nouveau protocole d'accord sera conclu, le gouvernement continuera sa politique qui consiste à suivre, dans le cadre de l'enveloppe disponible, les priorités fixées par les organisations intéressées. C'est le cas, par exemple, en ce qui concerne la pension de reconversion des veuves et des invalides.

Je signale par ailleurs à M. Sondag que les contacts entre le gouvernement et les organisations patriotiques reprendront dans un très proche avenir. Ceux-ci aboutiront, je l'espère, à un accord global sur tous les points en discussion. Je suis parfaitement d'accord avec M. Sondag sur le fait que, même quarante ans après la libération du pays, notre dette de reconnaissance reste énorme à l'égard de toutes les victimes de la guerre.

Au sujet des projets de loi relatifs à l'art vétérinaire et à la protection des animaux, qui ne concernent que très partiellement mon département, je vous renvoie à mon collègue le secrétaire d'Etat à l'Agriculture, compétent dans ces matières.

Mme Coorens et M. Sondag m'ont également interrogé sur l'Institut vétérinaire.

De heer De Baere heeft er ook over gesproken. Kortom, er is dus heel wat belangstelling voor het Instituut voor veterinaire keuring.

Les craintes émises par M. Sondag quant à la fonctionnarisation complète de cet institut ne sont pas fondées. En effet, un maximum de 250 experts vétérinaires auront le statut de fonctionnaire; les autres seront indépendants et travailleront pour l'institut dans le cadre d'un contrat comme c'est déjà le cas actuellement.

Welke stappen werden er de jongste tijd gedaan? De syndicale Raad van Advies heeft op 28 december 1984 een advies gegeven over de voorgestelde koninklijke besluiten. De voorafgaande procedure is thans afgelopen en het volledige dossier zal volgende week ter beraadslaging worden voorgelegd aan de Ministerraad. Ik wil alleen herhalen dat de Eerste minister op 30 maart 1983 reeds voor de Kamer van volksvertegenwoordigers de overtuiging heeft uitgesproken dat dit instituut zo spoedig mogelijk zou moeten worden gerealiseerd om diverse redenen, zoals veiligheid, keuring en kwaliteit.

Les aspects budgétaires, il est important de le signaler, ont été examinés à plusieurs reprises.

Il est démontré que l'Institut pourra fonctionner sans augmentation des moyens financiers actuellement consacrés à l'expertise et au contrôle des viandes.

En ce qui concerne le type de parastatal, le Parlement a opté pour la formule A. La discussion à ce sujet n'est pas ouverte actuellement; le projet d'arrêté royal que j'ai déposé va dans ce sens.

Il est d'autres moyens, monsieur Sondag, d'organiser la consultation permanente avec le département de l'Agriculture et les organisations professionnelles intéressées.

Il convient, en effet, d'établir une distinction entre, d'une part, une concertation et une collaboration permanentes et, d'autre part, une participation à la responsabilité de la gestion.

A l'heure actuelle, l'expertise vétérinaire relève de la compétence du département de la Santé publique et, à mon avis, il n'y a aucune raison d'envisager une modification du système.

Dans la situation présente, je le reconnais, les agriculteurs comme les éleveurs ne savent suffisamment tirer profit de tous les éléments d'information disponibles dans les abattoirs; cela est dû aux manquements que présente la structure actuelle de l'expertise vétérinaire.

La mise sur pied de l'Institut permettra de remédier à cette lacune et d'organiser de façon systématique les rapports avec les agriculteurs et les éleveurs. Les problèmes que connaissent actuellement les abattoirs en matière d'exportation ou de contrôle des hormones ne font que confirmer cette thèse, mais les critiques formulées dans ce débat ne sont certainement pas fondées.

En effet, dans le passé, les exploitants d'abattoirs ont été avertis à temps, par circulaires ministérielles, de la nécessité de se conformer aux normes européennes. Les services d'inspection leur ont d'ailleurs indiqué les points sur lesquels leurs installations n'étaient pas conformes aux normes imposées. Dans certains cas, le cachet d'exportation avait même déjà été retiré.

Dernièrement, les normes européennes sont devenues plus strictes. Une enquête spéciale a été organisée par mes services et je me suis vu contraint de retirer l'autorisation à sept abattoirs. Les autres recevront, dans les prochains jours, le rapport d'inspection; ils devront s'adapter dans les mois à venir et, en tout cas, avant la fin de cette année.

Je dois toutefois souligner que la qualité des viandes provenant des abattoirs, même non agréés par la Communauté européenne, reste garantie.

Les cas d'intoxication alimentaire rencontrés l'été dernier ne sont aucunement en relation avec le problème des abattoirs. Je tiens à préciser qu'en cas d'intoxication alimentaire, mes services réagissent dans les délais les plus courts. En effet, ils ont reçu des instructions en vue d'assurer la coordination entre les différents services au niveau national, ainsi que l'information au niveau des communautés. Par ailleurs, le rapport de la commission de la Chambre préconise certaines initiatives en vue d'améliorer, d'une part, la situation sur le plan réglementaire et, d'autre part, l'information des milieux intéressés.

Il a été demandé quelles mesures le département pourrait prendre en ce qui concerne la sécurité des pharmaciens.

Mes services sont au courant de mesures prises au niveau local, à l'initiative d'organisations professionnelles, mais mon département n'y a pas été associé, car cela ne relève pas de sa compétence. Il y a deux ou trois ans, l'inspection a envoyé une circulaire attirant l'attention des pharmaciens sur les vols de médicaments et sur la possibilité d'installer un guichet pour améliorer la sécurité des services de garde.

En ce qui concerne une limitation de la liberté de prescription pour de nouvelles substances médicamenteuses, on ne peut laisser planer un doute.

Quand j'ai abordé ce problème devant la commission de la Santé publique, il ne s'agissait nullement d'une décision déjà prise, ni même d'un projet à un stade avancé. J'ai tout simplement voulu provoquer des réflexions et des réactions de la part des parlementaires et des milieux intéressés. Toutefois, il s'agit là d'un problème réel et je ne considère d'ailleurs pas le débat clos par ces quelques considérations.

Je voudrais présenter mes excuses à Mme Coorens pour ce qu'il lui a été répondu à propos du service 900 et de l'expérience tentée à Liège et à Mortsels. Si le service 900 relève bien de ma compétence, l'art de guérir et l'organisation des services de garde des médecins ressortissent à M. Dehaene. Ces expériences, dont il a d'ailleurs pris l'initiative, visaient plutôt ce dernier aspect. C'est probablement la raison pour laquelle des réponses contradictoires ont été données par les ministres concernés.

Over het levensminimum kan ik zeer kort zijn en verwijzen naar de breedvoerige uiteenzetting van minister Dehaene gisteravond over de bedoelingen van de regering in verband met het levensminimum.

Ik herhaal alleen dat het recht op het bestaansminimum onaangeroerd blijft. Daarover kan geen betwisting en geen twijfel bestaan. Wij hebben ons ingespannen om koninklijke besluiten klaar te maken om de drempel van de tarieven voor de terugvordering op te trekken en voor het uitbetalen van voorschotten.

En ce qui concerne l'intervention de Mme Hanquet, nous pensons que nous devons respecter l'autonomie des CPAS et qu'il n'est pas possible d'appliquer des barèmes généraux valables pour tout le pays.

Actuellement, nous ne disposons pas de statistiques qui pourraient nous éclairer sur le montant des récupérations à effectuer. En effet, les dispositions légales en ce domaine sont trop récentes et il faudra attendre au moins quelques mois, pour ne pas dire une année, avant de pouvoir juger des résultats. Je vous donne rendez-vous à une date ultérieure.

M. Sondag souhaitait savoir où en était l'application de la loi de 1964 sur la pollution atmosphérique.

Je le remercie d'avoir bien voulu attirer l'attention sur le fait que mon département a déjà pris treize arrêtés royaux qui traitent aussi bien des normes d'émission que des produits et, ces deux dernières années, des objectifs de qualité.

On oublie trop souvent que le Règlement général pour la protection du travail contient de nombreuses dispositions relatives à la protection de l'air et qu'il existe des réglementations des Affaires économiques et concernant les transports.

La réforme des institutions a limité les compétences du gouvernement national en la matière aux normes générales et sectorielles, mais, dans ce domaine normatif, nous avons continué à travailler sans défaillance, malgré les moyens restreints qui restent à notre disposition depuis la régionalisation.

Je profite de l'occasion pour attirer votre attention sur la nouvelle approche qui nous permet d'élaborer une véritable politique de l'environnement, sur la base d'objectifs de qualité. Ceux-ci sont fondés en premier lieu sur des critères devant assurer la protection de la santé de l'homme ainsi que sur les critères d'environnement.

L'application de la Convention de Genève de 1982 ne nécessite pas de dispositions législatives particulières. Les arrêtés visant la réduction des émissions sont basés sur la loi de 1964 sur la pollution atmosphérique.

De heer De Baere sprak over de luchtverzuuring. Zoals ik kom te zeggen heeft de regering zich ingespannen om het SO₂-gehalte in de lucht te verminderen. Door de ondertekening van het protocol van Ottawa heeft de regering zich ertoe verbonden de SO₂-uitstoot tussen 1980 en 1990 met 30 pct. te verminderen. De heer De Baere beklemtoonde dat wij minstens op Europees niveau, maar ook binnen de OESO, naar een groter actieterrrein moeten streven om tot een definitieve oplossing te komen. Wij moeten dus niet alleen een oplossing vinden voor de SO₂, maar ook voor de NOX.

Het is onze bedoeling een plan te maken op een veel breder niveau dan alleen het domein van de SO₂, rekening houdend, zoals gezegd, met stofdeeltjes en andere « ingrediënten » die in onze lucht worden gestoten.

En ce qui concerne la loi relative au transport des déchets, j'avais en effet demandé l'urgence. Toutefois, diverses difficultés ont surgi lors de la mise au point des arrêtés d'exécution. Nous avons dû patienter un certain temps avant d'obtenir l'unanimité au niveau européen, mais elle est maintenant acquise.

Par ailleurs, cette loi nécessite une collaboration étroite avec les régions. Nous devons donc conclure un protocole d'accord avec celles-ci, ce qui n'est pas simple en cette matière qui soulève des conflits de compétence et dans laquelle certains prennent des positions extrêmes.

Enfin, cette loi nous oblige à assurer la surveillance ainsi qu'à transmettre les informations. Or, à l'heure actuelle, les moyens nous manquent pour exécuter ce travail, étant donné que la majeure partie de notre personnel a été transférée aux régions.

J'ai élaboré diverses propositions pour résoudre ce problème. Je ne veux pas me trouver en présence d'une situation absurde dans laquelle l'administration ne serait pas prête à assurer le suivi de la nouvelle réglementation en vigueur, ce qui serait encore plus intolérable que la situation que nous avons vécue jusqu'à ce jour.

J'en viens à l'intervention de M. Roland Gillet qui a fait le procès du bruit dans la société, et plus particulièrement des décibels émis dans les salles de spectacle.

Entre ce jour et celui de votre interpellation, monsieur Gillet, nous nous sommes efforcés d'établir un inventaire du matériel de contrôle mis à la disposition des communes avant 1980 et nous avons constaté que plus de 90 p.c. d'entre elles en disposaient.

Nous nous efforçons d'actualiser ce matériel et d'inciter les communes à prendre des initiatives en matière de contrôle.

Le corps des inspecteurs sera composé de contrôleurs habitant la commune et à proximité de la source de bruit que vous contestez.

En outre, j'ai remis en œuvre, à l'IHE, un corps spécialisé de contrôleurs, chargé de soutenir les initiatives que prendront les communes.

Entre-temps, un projet de loi sur les radiations non ionisantes a été approuvé en commission de la Santé publique de la Chambre. Il sera soumis bientôt au vote en séance publique, puis transmis au Sénat. Il constituera pour nous une base juridique bien plus affinée pour permettre d'entamer la lutte contre le bruit et plus spécialement contre les décibels produits lors de spectacles.

U moet mij verontschuldigen indien ik al te langdradig zou zijn geweest maar ik heb een inspanning gedaan om op alle vragen te antwoorden. Ik hoop dat ik uw geduld niet al te zeer heb op de proef gesteld. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles de chacun des projets de loi.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene behandeling gesloten en gaan wij over tot het onderzoek van de artikelen van elk van de ontwerpen van wet.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE LA SANTÉ PUBLIQUE ET DE LA FAMILLE DE L'ANNÉE BUDGÉTAIRE 1985

Discussion et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID EN VAN HET GEZIN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1985

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi contenant le budget du ministère de la Santé publique et de la Famille pour 1985.

Wij gaan over tot het onderzoek van de artikelen van het ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin voor 1985.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de behandeling van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (Voir document n° 5-XXI-1, session 1984-1985, du Sénat, et document n° 4-XXI-1, session 1984-1985, de la Chambre des représentants.)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (Zie stuk nr. 5-XXI-1, zitting 1984-1985, van de Senaat, en stuk nr. 4-XXI-1, zitting 1984-1985, van de Kamer van volksvertegenwoordigers.)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés :

*Crédits pour les dépenses courantes (titre I)
et pour les dépenses de capital (titre II)*

Article 1^{er}. Il est ouvert, pour les dépenses du ministère de la Santé publique et de la Famille afférentes à l'année budgétaire 1985, des crédits s'élevant aux montants ci-après (en millions de francs) :

	Crédits dissociés		
	Crédits non dissociés	Crédits d'engagement	Crédits d'ordonnement
TITRE I			
Dépenses courantes . . .	39 931,5	—	—
TITRE II			
Dépenses de capital . . .	3 392,5	2 284,8	1 842,8
Totaux . . .	43 324,0	2 284,8	1 842,8

Ces crédits sont énumérés aux titres I et II du tableau annexé à la présente loi.

*Kredieten voor de lopende uitgaven (titel I)
en de kapitaaluitgaven (titel II)*

Artikel 1. Voor de uitgaven van het ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin voor het begrotingsjaar 1985 worden kredieten geopend ten bedrage van (in miljoenen franken) :

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1984-1985
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1984-1985

	Gesplitste kredieten		
	Niet-gesplitste kredieten	Vast-leggings-kredieten	Ordonnan- cerings-kredieten
TITEL I			
Lopende uitgaven . . .	39 931,5	—	—
TITEL II			
Kapitaaluitgaven . . .	3 392,5	2 284,8	1 842,8
Totaal . . .	43 324,0	2 284,8	1 842,8

Die kredieten worden opgesomd onder titels I en II van de bij deze wet gevoegde tabel.

— Adopté.

Aangenomen.

Dispositions particulières relatives aux dépenses courantes

Art. 2. Par dérogation à l'article 15 de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds d'un montant maximum de 20 000 000 de francs peuvent être consenties aux comptables extraordinaires du département, à l'effet de payer les créances n'excédant pas 100 000 francs, ainsi que, quels qu'en soient les montants, les frais de consommation d'eau, de gaz et d'électricité et les frais de téléphone.

Autorisation est donnée à ces comptables de consentir aux fonctionnaires et experts en mission à l'étranger les avances nécessaires, même si ces avances sont supérieures à 100 000 francs.

Le paiement des rémunérations d'experts venant d'autres pays et des frais résultant des arrangements avec des pays étrangers peut également se faire par avance de fonds, quel qu'en soit le montant.

Bijzondere bepalingen betreffende de lopende uitgaven

Art. 2. Bij afwijking van artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 20 000 000 frank verleend worden aan de buitengewone rekenplichtigen van het departement, met het oog op de uitbetaling van de schuldvorderingen die geen 100 000 frank overschrijden, en welk ook het bedrag moge zijn van de verbruikskosten van water, van gas en van elektriciteit en de kosten van telefoon.

Deze rekenplichtigen worden gemachtigd de nodige voorschotten te verlenen aan de ambtenaren en experten belast met een zending in het buitenland, zelfs indien deze voorschotten meer dan 100 000 frank bedragen.

De betaling van de erelonen van experten uit het buitenland en van de kosten voortvloeiend uit regelingen met vreemde landen, mag eveneens per geldvoorschot gebeuren, welk ook het bedrag ervan zij.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Le ministre des Affaires sociales et le secrétaire d'Etat à la Santé publique et à l'Environnement sont autorisés à accorder des provisions aux avocats, experts et huissiers de justice qui interviennent pour compte du département.

Ils peuvent également accorder aux organismes internationaux, à charge de l'article 34.27, des avances pour financer totalement ou partiellement les travaux, études ou recherches qui leur sont confiés.

Art. 3. De minister van Sociale Zaken en de staatssecretaris voor Volksgezondheid en Leefmilieu worden gemachtigd provisies te verlenen aan de advocaten, deskundigen en gerechtsdeurwaarders die voor rekening van het departement optreden.

Zij mogen eveneens aan de internationale organismen voorschotten verlenen, ten laste van artikel 34.27, voor de gehele of gedeeltelijke

financiering van de werken, studies of opzoekingen die hun worden toevertrouwd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. Le paiement des allocations de naissance et des indemnités pour frais funéraires s'effectue conformément aux règles établies par l'article 23 de la loi du 15 mai 1846 sur la comptabilité de l'Etat.

Art. 4. De betaling van de geboortetoelagen en van de vergoedingen wegens begrafeniskosten geschiedt volgens de regels vastgesteld bij artikel 23 van de wet van 15 mei 1846 op de rijkscomptabiliteit.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. Les paiements à charge des crédits de l'article 12.28 de la section 31 peuvent se faire par avance de fonds, quel qu'en soit le montant, dans les limites du tarif visé à l'article 4 de l'arrêté royal du 24 janvier 1969 pris en exécution de la loi du 3 juillet 1967 sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail, des accidents survenus sur le chemin du travail et des maladies professionnelles dans le secteur public.

Art. 5. De betalingen ten laste van de kredieten van artikel 12.28 van sectie 31 mogen per geldvoorschot gebeuren, welk ook het bedrag ervan zij, en zulks binnen de perken van het tarief bedoeld bij artikel 4 van het koninklijk besluit van 24 januari 1969 genomen ter uitvoering van de wet van 3 juli 1967 betreffende de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. Les dépenses des années budgétaires antérieures peuvent être imputées sur les crédits des articles du titre I repris ci-après:

Section 31: articles 12.01, 12.28, 33.16, 33.23, 33.25.

Art. 6. De uitgaven voor vroegere begrotingsjaren mogen aangerekend worden op de kredieten van de hierna vermelde artikelen van titel I:

Sectie 31: artikelen 12.01, 12.28, 33.16, 33.23, 33.25.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. Le Trésor est autorisé, dans la limite des crédits budgétaires des articles du titre I repris ci-après, à verser à charge de régularisation ultérieure, les provisions nécessaires pour assurer le paiement aux échéances convenues:

Section 31: articles 43.20, 43.23, 43.24;

Section 51: articles 43.20.01, 43.20.02.

Art. 7. De Schatkist wordt gemachtigd, binnen de perken van de begrotingskredieten van de hierna vermelde artikelen van titel I, tot het verstrekken van de nodige provisies om de uitbetaling op de overeengekomen vervaldagen te verzekeren, met verplichting deze provisies later te regulariseren:

Sectie 31: artikelen 43.20, 43.23, 43.24;

Sectie 51: artikelen 43.20.01, 43.20.02.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. Le crédit provisionnel inscrit à l'article 01.01 de la section 31 du présent budget peut être réparti selon les besoins par voie d'arrêté royal entre les articles appropriés du même titre et moyennant l'accord du ministre du Budget.

Art. 8. Het provisioneel krediet ingeschreven onder het artikel 01.01 van sectie 31 van deze begroting mag volgens de behoeften worden

verdeeld over de passende artikels van dezelfde titel door middel van een koninklijk besluit en mits het akkoord van de minister van Begroting.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 9. Le crédit inscrit à l'article 11.05 de la section 31 pourra être utilisé sous forme de subvention à l'ASBL «Service social du ministère de la Santé publique et de la Famille».

Art. 9. Het krediet ingeschreven onder het artikel 11.05 van sectie 31 zal mogen aangewend worden onder de vorm van toelage aan de VZW «Sociale dienst van het ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 10. Les crédits inscrits à l'article 33.51 de la section 34 et à l'article 33.36 de la section 31 peuvent être transférés au Fonds prévu à l'article 60.09 de la section particulière.

Art. 10. De kredieten ingeschreven onder het artikel 33.51 van sectie 34 en onder het artikel 33.36 van sectie 31 mogen overgedragen worden naar het Fonds voorzien onder artikel 60.09 van de afzonderlijke sectie.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 11. A charge de l'article 33.16 de la section 31 des avances peuvent être consenties sur base des états de frais introduits.

Art. 11. Ten laste van het artikel 33.16 van sectie 31 mogen voorschotten verleend worden op basis van de ingediende kostenstaten.

— Adopté.

Aangenomen.

Dispositions particulières relatives aux dépenses de capital

Art. 12. A l'intérieur d'une même section et restrictivement au sein de chacune des catégories d'articles 51, 63 et 73, le Roi peut en cas de besoin opérer des transferts de crédits d'engagement d'une part et de crédits d'ordonnancement d'autre part.

Bijzondere bepalingen betreffende de kapitaaluitgaven

Art. 12. Binnen een zelfde sectie en binnen de perken van ieder der categorieën van artikels 51, 63 en 73, kan de Koning, zo nodig, overschrijvingen verrichten, eensdeels van de vastleggingskredieten en anderdeels van de ordonnanceringskredieten.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 13. Le Trésor est autorisé, dans la limite des crédits budgétaires des articles du titre II repris ci-après, à verser à charge de régularisation ultérieure, les provisions nécessaires pour assurer le paiement aux échéances convenues:

Section 31: articles 63.20, 63.24;

Section 51: articles 63.20.01, 63.20.02.

Art. 13. De Schatkist wordt gemachtigd, binnen de perken van de begrotingskredieten van de hierna vermelde artikelen van titel II, tot het verstrekken van de nodige provisies om de uitbetaling op de overeengekomen vervaldagen te verzekeren, met verplichting deze provisies later te regulariseren:

Sectie 31: artikelen 63.20, 63.24;

Sectie 51: artikelen 63.20.01, 63.20.02.

— Adopté.

Aangenomen.

TITRE IV. — *Section particulière*

Art. 14. Les opérations effectuées sur les fonds spéciaux figurant au titre IV du tableau joint à la présente loi sont évaluées à 23 999,0 millions de francs pour les recettes et à 24 154,0 millions de francs pour les dépenses.

TITEL IV. — *Afzonderlijk sectie*

Art. 14. De verrichtingen op de speciale fondsen die voorkomen in titel IV van de tabel gevoegd bij deze wet worden geraamd op 23 999,0 miljoen frank voor de ontvangsten en op 24 154,0 miljoen frank voor de uitgaven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 15. Le mode de disposition des avoirs mentionnés aux fonds inscrits au titre IV du tableau annexé à la présente loi est indiqué en regard du numéro de l'article ou du littéra se rapportant à chacun d'eux.

Les fonds dont les dépenses sont soumises au visa préalable de la Cour des comptes sont désignés par l'indice A.

Les fonds et comptes sur lesquels il est disposé à l'intervention du ministre des Finances sont désignés par l'indice B.

Les fonds et comptes sur lesquels il est disposé directement par les comptables qui ont opéré les recettes sont désignés par l'indice C.

Art. 15. De wijze van beschikking over het tegoed vermeld voor de fondsen ingeschreven onder titel IV van de tabel gevoegd bij deze wet wordt aangeduid naast het nummer van het artikel of van de littera die betrekking heeft op elk dezer.

De fondsen waarvan de uitgaven aan het visum van het Rekenhof worden voorgelegd, worden door het teken A aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop door tussenkomst van de minister van Financiën wordt beschikt, worden door het teken B aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop rechtstreeks wordt beschikt door de rekenplichtigen die de ontvangsten hebben gedaan, worden door het teken C aangeduid.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 16. Au 1^{er} janvier 1985, le fonds 66.04.B est intégré au fonds 66.05.B.

Art. 16. Op 1 januari 1985 wordt het fonds 66.04.B geïntegreerd in het fonds 66.05.B.

— Adopté.

Aangenomen.

TITRE VII. — *Organismes d'intérêt public*

Art. 17. Est approuvé le budget du Fonds de construction d'institutions hospitalières et médico-sociales de l'année 1985 annexé à la présente loi.

Ce budget s'élève pour les recettes à 3 363 300 000 francs et pour les dépenses à 3 376 200 000 francs.

Les recettes et les dépenses pour ordre sont évaluées à 190 700 000 francs.

Il comporte des crédits d'engagement pour un montant de 316 500 000 francs.

En ce qui concerne les articles 561.02 et 561.05, il pourra être fait usage, dès le 1^{er} janvier 1986, des crédits et autorisations d'engagement ainsi que des crédits de liquidation accordés par la présente loi et dont il n'aurait pas été fait emploi au 31 décembre 1985, moyennant l'accord du ministre du Budget.

Art. 17. Goedgekeurd wordt de bij deze wet gevoegde begroting voor het jaar 1985 van het Fonds voor de bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale inrichtingen.

Deze begroting beloopt 3 363 300 000 frank voor de ontvangsten en 3 376 200 000 frank voor de uitgaven.

De ontvangsten en de uitgaven voor orde worden geraamd op 190 700 000 frank.

Zij bevat 316 500 000 frank vastleggingskredieten.

Wat de artikels 561.02 en 561.05 betreft zullen vanaf 1 januari 1986 mogen aangewend worden de bij deze wet verleende vastleggingskredieten en -machtigingen alsmede de vereffeningskredieten, waarvan op 31 december 1985 geen gebruik zou gemaakt zijn, mits het akkoord van de minister van Begroting.

— Adopté.

Aangenomen.

Autres engagements couverts par le budget

Art. 18. Le ministre des Affaires sociales et le secrétaire d'Etat à la Santé publique et à l'Environnement sont autorisés à prendre, au nom de l'Etat, l'engagement de payer, à l'échéance, aux pouvoirs publics régionaux et locaux, l'intérêt et l'amortissement, dans un délai maximum de trente ans, des prêts accordés par le Crédit communal de Belgique en lieu et place des subventions aux administrations publiques subordonnées en faveur de l'exécution de travaux soumis à leur haut contrôle.

Ces engagements pourront porter en 1985 sur un volume de prêts ne dépassant pas 63 300 000 de francs.

Tout engagement à prendre de ce chef est soumis au visa du contrôleur des engagements et à la Cour des comptes dans les formes de la réglementation en la matière.

Avant le dix de chaque mois, le contrôleur des engagements transmet à la Cour des comptes, avec les documents justificatifs, un relevé établi en trois exemplaires et mentionnant, d'une part, le montant des engagements visés au cours du mois écoulé et, d'autre part, le montant des engagements visés depuis le début de l'année.

Le relevé du mois de décembre constitue le relevé récapitulatif annuel.

La Cour des comptes renvoie au ministre des Finances, dans les dix jours suivant leur réception, deux exemplaires arrêtés par elle du relevé récapitulatif annuel.

Andere verbintenissen toegelaten door de begrotingswet

Art. 18. De minister van Sociale Zaken en de staatssecretaris voor Volksgezondheid en Leefmilieu worden ertoe gemachtigd, namens de Staat, de verbintenis aan te gaan tot het betalen op de vervaldag, aan de gewestelijke en lokale openbare besturen, van de intrest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen voor uitvoering van werken die onder hun hoog toezicht staan.

Deze verbintenissen mogen in 1985 gaan tot een totaal aan leningen dat niet meer mag belopen dan 63 300 000 frank.

Elke verbintenis uit dien hoofde aan te gaan, is onderworpen aan het visum van de controleur der vastleggingen en aan het Rekenhof volgens de desbetreffende reglementering.

Vóór de tiende van iedere maand legt de controleur van de vastleggingen aan het Rekenhof een in drievoud opgemaakte lijst met de verantwoordingsstukken voor, die eensdeels het bedrag vermeldt van de vastleggingen die tijdens de afgelopen maand geïntegreerd werden, en anderdeels het bedrag aangeeft van de vastleggingen die geïntegreerd werden sinds het begin van het jaar.

De lijst van de maand december maakt de jaarlijkse verzamelstaat uit.

Binnen tien dagen na ontvangst van de jaarlijkse verzamelstaat, zendt het Rekenhof twee door het Hof afgesloten exemplaren naar de minister van Financiën terug.

— Adopté.

Aangenomen.

Etablissements dans le secteur des matières personnalisables qui relèvent dans la Région bruxelloise de la compétence du Parlement national et du gouvernement national

Art. 19. Les ministres compétents pour les établissements dans le secteur des matières personnalisables qui relèvent dans la Région bruxelloise de la compétence du Parlement national et du gouvernement national sont autorisés à prendre, au nom de l'Etat, l'engagement de payer à l'échéance aux pouvoirs publics régionaux et locaux, l'intérêt et l'amortissement dans un délai maximum de trente ans, des prêts accordés par le Crédit communal de Belgique en lieu et place des subventions aux administrations publiques subordonnées en faveur de l'exécution des travaux soumis à leur haut contrôle et se rapportant aux établissements dans le secteur des matières personnalisables qui relèvent dans la Région bruxelloise de la compétence du Parlement national et du gouvernement national.

Ces engagements pourront porter en 1985 sur un volume de prêts ne dépassant pas 179 400 000 francs.

Tout engagement à prendre de ce chef est soumis au visa du contrôleur des engagements et à la Cour des comptes dans les formes de la réglementation en la matière.

Avant le dix de chaque mois, le contrôleur des engagements transmet à la Cour des comptes, avec les documents justificatifs, un relevé établi en trois exemplaires et mentionnant, d'une part, le montant des engagements visés au cours du mois écoulé et d'autre part, le montant des engagements visés depuis le début de l'année.

Le relevé du mois de décembre constitue le relevé récapitulatif annuel.

La Cour des comptes renvoie au ministre des Finances, dans les dix jours suivant leur réception, deux exemplaires arrêtés par elle du relevé récapitulatif annuel.

Instellingen in de sector van de persoonsgebonden materies die in het Brusselse Gewest tot de bevoegdheid van het Nationaal Parlement en de nationale regering behoren

Art. 19. De ministers die bevoegd zijn voor de instellingen in de sector der persoonsgebonden materies die in het Brusselse Gewest tot de bevoegdheid van het Nationaal Parlement en de nationale regering behoren, worden ertoe gemachtigd, namens de Staat, de verbintenis aan te gaan tot het betalen op de vervaldag, aan de gewestelijke en lokale openbare besturen, van de intrest en de aflossing, binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar, van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen voor uitvoering van werken die onder hun hoog toezicht staan en die betrekking hebben op de instellingen in de sector van de persoonsgebonden materies die in het Brusselse Gewest tot de bevoegdheid van het nationaal Parlement en de nationale regering behoren.

Deze verbintenissen mogen in 1985 gaan tot een totaal aan leningen dat niet meer mag belopen dan 179 400 000 frank.

Elke verbintenis uit dien hoofde aan te gaan, is onderworpen aan het visum van de controleur der vastleggingen en aan het Rekenhof volgens de desbetreffende reglementering.

Vóór de tiende van iedere maand legt de controleur van de vastleggingen aan het Rekenhof een in drievoud opgemaakte lijst met de verantwoordingsstukken voor, die eensdeels het bedrag vermeldt van de vastleggingen die tijdens de afgelopen maand gevisieerd werden en anderdeels het bedrag aangeeft van de vastleggingen die gevisieerd werden sinds het begin van het jaar.

De lijst van de maand december maakt de jaarlijkse verzamelstaat uit.

Binnen tien dagen na ontvangst van de jaarlijkse verzamelstaat, zendt het Rekenhof twee door het Hof afgesloten exemplaren naar de minister van Financiën terug.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 20. Le Fonds de construction d'institutions hospitalières et médico-sociales est autorisé à prendre l'engagement de payer, à l'échéance, l'intérêt et l'amortissement, dans un délai maximum de trente ans, des prêts accordés par le Crédit communal de Belgique en lieu et place des interventions prévues à l'article 6 de la loi du 6 juillet 1973 modifiant celle du 23 décembre 1963 sur les hôpitaux, et se rapportant aux établissements dans le secteur des matières personnalisables qui relèvent dans

la Région bruxelloise de la compétence du Parlement national et du gouvernement national.

Ces engagements pourront porter en 1985 sur un volume de prêts ne dépassant pas 316 500 000 de francs.

Art. 20. Het Fonds voor de bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale inrichtingen wordt gemachtigd om de verbintenis aan te gaan tot het betalen, op de vervaldag, van de intrest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen bedoeld in artikel 6 van de wet van 6 juli 1973 tot wijziging van die van 23 december 1963 op de ziekenhuizen, en die betrekking hebben op de instellingen in de sector van de persoonsgebonden materies die in het Brusselse Gewest tot de bevoegdheid van het Nationaal Parlement en de nationale regering behoren.

Deze verbintenissen mogen in 1985 gaan tot een totaal aan leningen dat niet meer mag belopen dan 316 500 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE LA SANTÉ PUBLIQUE ET DE LA FAMILLE DE L'ANNÉE BUDGETAIRE 1984*Discussion et vote des articles***ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID EN VAN HET GEZIN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1984***Beraadslaging en stemming over de artikelen*

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi ajustant le budget du ministère de la Santé publique et de la Famille de 1984.

Wij gaan over tot het onderzoek van de artikelen van het ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin voor 1984.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de behandeling van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (Voir document n° 6-XXI-1, session 1984-1985, du Sénat, et document n° 5-XXI-1, session 1984-1985, de la Chambre des représentants.)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (Zie stuk nr. 6-XXI-1, zitting 1984-1985, van de Senaat, en stuk nr. 5-XXI-1, zitting 1984-1985, van de Kamer van volksvertegenwoordigers.)

Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés:

I. Kredietaanpassingen

Artikel 1. De kredieten, ingeschreven onder titel I — lopende uitgaven, en onder titel II — kapitaaluitgaven, van de begroting van het ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin voor het begrotingsjaar 1984, worden aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij deze wet gevcege tabel en ten beloe van (in miljoenen franken):

Aanpassingen	Niet- gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
		Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
TITEL I			
<i>Lopende uitgaven</i>			
Bijkredieten voor het lopend jaar	957,6	—	—
Verminderingen	140,9	—	—
Bijkredieten voor vroegere ja- ren	762,3	—	—
TITEL II			
<i>Kapitaaluitgaven</i>			
Bijkredieten voor het lopend jaar	4,5	1,7	—
Verminderingen	23,5	22,8	300,0
Bijkredieten voor vroegere ja- ren	26,0	—	—

I. Ajustements des crédits

Article 1^{er}. Les crédits prévus au titre I — dépenses courantes, et au titre II — dépenses de capital, du budget du ministère de la Santé publique et de la Famille de l'année budgétaire 1984, sont ajustés suivant les données détaillées au tableau annexé à la présente loi et à concurrence de (en millions de francs):

Ajustements	Crédits non dissociés	Crédits dissociés	
		Crédits d'engage- ment	Crédits d'ordonnan- cement
TITRE I			
<i>Dépenses courantes</i>			
Crédits supplémentaires de l'an- née courante	957,6	—	—
Réductions	140,9	—	—
Crédits supplémentaires pour les années antérieures . . .	762,3	—	—
TITRE II			
<i>Dépenses de capital</i>			
Crédits supplémentaires de l'an- née courante	4,5	1,7	—
Réductions	23,5	22,8	300,0
Crédits supplémentaires pour les années antérieures . . .	26,0	—	—
— Aangenomen.			
Adopté.			

II. Diverse bepalingen

Art. 2. De ten onrechte door het vroeger Nationaal Werk voor oudstrijders en oorlogsslachtoffers uitbetaalde wedden en toelagen voor hogere functies, die het voorwerp waren van opmerkingen van het Rekenhof, blijven behouden voor:

- Mevrouw G. De Bast-Verstrynge, voor de periode van 1 maart 1978 tot 31 maart 1978;
- De heer M. Debruyne, voor de periode van 1 februari 1976 tot 31 maart 1978;
- De heer M. De Koninck, voor de periode van 1 september 1977 tot 31 maart 1978;
- Mevrouw N. De Pessemier, voor de periode van 1 juni 1976 tot 31 maart 1978;

— Mevrouw R. Mairesse-Timmermans, voor de periode van 1 maart 1976 tot 31 maart 1978;

— De heer J. Millecamps, voor de periode van 1 november 1976 tot 31 maart 1978.

Deze maatregel heeft evenwel geen invloed op de latere graad- en weddeverhogingen van de betrokkenen.

II. Dispositions diverses

Art. 2. Les traitements et allocations pour fonctions supérieures, payés indûment par l'ex-Cœuvre nationale des anciens combattants et victimes de la guerre, et ayant fait l'objet d'observations de la Cour des comptes, sont maintenus pour:

— Mme G. De Bast-Verstrynge pour la période du 1^{er} mars 1978 au 31 mars 1978;

— M. M. Debruyne pour la période du 1^{er} février 1976 au 31 mars 1978;

— M. M. De Koninck pour la période du 1^{er} septembre 1977 au 31 mars 1978;

— Mme N. De Pessemier pour la période du 1^{er} juin 1976 au 31 mars 1978;

— Mme R. Mairesse-Timmermans pour la période du 1^{er} mars 1976 au 31 mars 1978;

— M. J. Millecamps pour la période du 1^{er} novembre 1976 au 31 mars 1978.

Toutefois cette mesure n'a pas d'influence sur les avancements ultérieurs de grade et de traitement des intéressés.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. De bedragen, aan de heer M. Wilmotte door het vroeger Nationaal Werk voor oorlogsinvaliden ten onrechte als wachtgeld uitbetaald en die het voorwerp waren van een opmerking van het Rekenhof, blijven behouden voor de periode van 1 december 1967 tot 31 maart 1975.

Deze maatregel heeft evenwel geen invloed op de latere graad- en weddeverhogingen van de belanghebbende.

Art. 3. Les montants payés indûment comme traitement d'attente par l'ex-Cœuvre nationale des invalides de guerre à M. M. Wilmotte et ayant fait l'objet d'une observation de la Cour des comptes sont maintenus pour la période du 1^{er} décembre 1967 au 31 mars 1975.

Toutefois cette mesure n'a pas d'influence sur les avancements ultérieurs de grade et de traitement de l'intéressé.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 4. De bij deze wet toegestane kredieten zullen door de algemene middelen der Schatkist gedekt worden.

Art. 4. Les crédits ouverts par la présente loi seront couverts par les ressources générales du Trésor.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 5. Deze wet treedt in werking de dag van haar bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

Art. 5. La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING DER DOTATIES AAN DE GEMEENSCHAPPEN EN AAN DE GEWESTEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1985

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING DER DOTATIES AAN DE GEMEENSCHAPPEN EN AAN DE GEWESTEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1984

Algemene beraadslaging

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DES DOTATIONS AUX COMMUNAUTES ET AUX REGIONS DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1985

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DES DOTATIONS AUX COMMUNAUTES ET AUX REGIONS DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1984

Discussion générale

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van de ontwerpen van wet betreffende de begroting der Dotaties aan de gemeenschappen en aan de gewesten.

Nous abordons l'examen des projets de loi relatifs au budget des Dotations aux communautés et aux régions.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan mevrouw De Pauw.

Mevrouw De Pauw-Deveen. — Mijnheer de Voorzitter, beschamend is het feit dat ik hier zal herhalen wat ik reeds op 15 maart 1983 van op deze tribune zei in verband met diezelfde begroting, maar dan voor 1983.

Ondanks de beloften, onder andere, van de ministers van het Brussels Gewest Demuyter en Hatry is er nog steeds niets veranderd aan de criteria voor de berekening van de verdeelsleutel van het Gemeentefonds noch van de dotaties aan de gewesten, een verdeelsleutel die sterk in het voordeel van Wallonië speelt en sterk in het nadeel van Brussel. Men hoeft maar de cijfers op pagina 6 van het wetsontwerp te bekijken, hieraan toevoegend dat in 1974 Brussel nog 11,8 pct. kreeg en nu in 1983 nog 7,85 pct., dit is 4 pct. minder!

Als men de andere tabellen op pagina 6 leest, constateert men dat Brussel sterk benadeeld wordt door zijn kleine oppervlakte: 0,53 pct., terwijl de bevolking 9,97 pct. uitmaakt en de opbrengst van de personenbelasting 12,96 pct.

Waarop wacht men om het criterium oppervlakte te laten wegvallen? Dan zou de verdeling billijker zijn, maar dat mag niet, omdat Wallonië hierdoor minder zou krijgen.

Ik kan me voorstellen dat de Franstalige Brusselaars Wallonië niet willen benadelen, maar dan moeten ze ook inzien dat Brussel geen gewest is als de andere twee gewesten. De nadelige gevolgen van de toepassing van de verdeelsleutel zijn te wijten aan het feit dat Brussel hierbij als de andere gewesten wordt behandeld. Dit is natuurlijk niet vol te houden, en we zien dan ook dat in dit wetsontwerp verschillende bepalingen zouden moeten worden ingevoerd die specifiek Brussel betreffen.

Voor de zoveelste keer, maar met nog meer aandrang, herhaal ik, dat, zo men Brussel wil redden, Brussel anders moet worden behandeld dan de andere twee gewesten. Brussel is viermaal hoofdstad: van België, van Vlaanderen, van de Franse Gemeenschap, van Europa. Naast de functies die hieruit voortvloeien, speelt Brussel een rol op internationaal, nationaal, arrondissementeel en lokaal vlak, als dienstencentrum zowel in de openbare sector als in de privé-sector: administraties, bankwereld, cultuur, onderwijs, gezondheidszorg enzovoort. Brussel is een stad en heeft bijgevolg vrijwel geen primaire sector, weinig secundaire sector, veel tertiaire sector. Brussel heeft dan ook geen enkel aandeel bij de nationale sectoren.

Wegens zijn aard, functie en rol verschilt Brussel dus essentieel van Vlaanderen en Wallonië. Het moet dan ook anders worden behandeld. Waarom zou een statuut van hoofdstedelijk gebied nadelig zijn? Het tegendeel is waar. Men kan Brussel immers positief discrimineren. Met de holle slogan *Bruxelles à part entière* bevordert men de ondergang van Brussel. Deze dotaties bewijzen het eens te meer; met lapmiddelen

probeert men goed te maken wat de toepassing van een verdeelsleutel, die logisch is voor de andere twee gewesten, als schadelijke gevolgen heeft voor Brussel. Dat kan zo niet langer verder gaan: Brussel moet een eigen specifiek statuut hebben, waarbij in samenwerkingsvormen met de andere gewesten moet worden voorzien, anders gaat het nog meer ten onder.

In dit wetsontwerp komen ook de huisvestingsmaatschappijen ter sprake. Dit geeft me de gelegenheid om aan de staatssecretaris van het Brusselse Gewest, die bevoegd is voor de huisvesting, te vragen hoe de toestand aangaande de huurprijzen zich op het ogenblik voordoet.

In het Vlaamse Gewest is er nogal herrie in verband met de vraag of de nieuwe huurregelingen al dan niet toepasselijk zijn op de sociale woningen. Duidelijk is dit niet zo, maar toch blijkt in Vlaanderen daaromtrent nogal verwarring te zijn ontstaan. Naar ik vermoed is dit niet het geval in het Brussels Gewest. Toch wou ik graag vernemen of alles wel normaal verloopt.

Andere vragen zal ik nog stellen ter gelegenheid van de bespreking van de begroting van het Brussels gewest. Daar zal trouwens blijken hoe gering de middelen zijn, wat niet te verwonderen is met die onaanvaardbare verdeelsleutel. Maar niet alleen deze verdeelsleutel is de schuld. En nu gelden mijn opmerkingen ook voor de andere twee gewesten en de twee gemeenschappen. Alle vijf hebben te weinig middelen.

De in het kader van de staatshervorming van 1980 aan de gewesten en gemeenschappen toebedeelde middelen volstaan immers niet om de normale werking te verzekeren. Toentertijd is er, vrijwillig of niet, een onderschatting geweest van de behoeften.

De wet van 5 maart 1984 betreffende de saldi en de lasten van het verleden van de gemeenschappen en de gewesten en de nationale economische sectoren heeft de gewesten en gemeenschappen middelen ontnomen, via de annulering van de saldi en de beperking van de thesauriemarge. Deze wet voorziet wel in de financiering van bepaalde lasten, maar dan in onvoldoende mate.

In globo mag worden gesteld dat zeker op het passief kan worden geschreven van de regering Martens V dat de impact van deze wet negatief is, door het feit dat de toebedeelde middelen te schaars zijn om terzelfder tijd alle lasten uit het verleden te dekken, eventuele niet-begrote lasten te dragen zoals planschade en diverse schadevergoedingen, en ook de nationale sectoren te financieren. Dit betekent dat de nationale regering een zware fout gemaakt heeft door een reeks van scheefgetrokken situaties nog verder te bezwaren.

De bestaande technische instrumenten om een tekort te financieren zijn voor de gewesten en gemeenschappen niet aanwendbaar of slechts in beperkte mate, om redenen van politieke, juridische en financiële aard.

Deze beschouwingen leiden ons tot volgende voorstellen: ten eerste, de oplossing van het probleem kan slechts worden gevonden op het politieke vlak en dit in het kader van een herziening van de middelen die ter beschikking worden gesteld. Deze herziening dient diametraal in te gaan tegen het door de regering gevoerde beleid en moet terzelfder tijd de vergissingen uit het verleden rechtzetten zoals — ik zei het reeds — de criteria voor de verdeelsleutel.

Ten tweede, in dezelfde geest dienen ook de mogelijkheden inzake het gebruik van diverse instrumenten van de gewesten en gemeenschappen, als leningen en belastingen, volkomen te worden herzien.

Ten derde, in het kader van deze voorstellen kunnen dan wellicht bijzondere consolidatieformules worden uitgewerkt voor de twee voornaamste problemen op budgettair vlak en wel, naast de bijkomende dotaties, enerzijds in de sector van de huisvesting en anderzijds in verband met de schuldenberg, ontstaan door de prefinanciering.

Dit zijn echter suggesties voor de toekomst. Gelet op onze bezwaren wat de huidige regeling betreft, zal het de minister niet verwonderen dat de SP-fractie tegen deze dotatiewetten zal stemmen. (*Applaus op de socialistische banken.*)

M. le Président. — La parole est à M. Mouton.

M. Mouton. — Monsieur le Président, dans le cadre de la discussion budgétaire relative aux dotations régionales et communautaires, je voudrais poser au gouvernement, à défaut de pouvoir m'adresser au ministre de l'Education nationale, une série de questions concernant essentiellement le budget dépenses culturelles Education nationale, c'est-à-dire le budget communautaire destiné aux matières d'enseignement communautarisées.

M Maystadt, ministre du Budget, de la Politique scientifique et du Plan. — Ce n'est pas ce budget-là que nous examinons maintenant.

M. Mouton. — Les moyens budgétaires qui permettent aux communautés d'exercer leurs compétences sont définis aux articles 4, 6 et 7 de la loi ordinaire du 9 août 1980 de réformes institutionnelles.

L'article 7 précise qu'en matière d'enseignement, il sera prévu chaque année au budget de l'Etat un crédit fixé sur la base des besoins, pour chaque communauté.

Il s'agit donc d'un budget particulier destiné uniquement à couvrir les dépenses des communautés en matière d'enseignement, qui réciproquement ne peuvent être couvertes que par ce budget.

Dès lors, je voudrais une réponse claire et précise aux deux questions suivantes:

1. Le gouvernement considère-t-il que la dotation « crédits culturels » inscrite aux budgets de l'Education nationale doit couvrir les dépenses et toutes les dépenses concernant les matières d'enseignement relevant des communautés? Si ce n'est pas le cas, je voudrais savoir pourquoi le gouvernement national attribue chaque année une dotation particulière pour ces matières.

2. Le gouvernement considère-t-il que l'article 7 de la loi du 9 août 1980 est ou doit être respecté?

Je lui rappelle que, lors de la discussion du budget des Voies et Moyens de l'année budgétaire 1984, le ministre du Budget a déclaré clairement que les crédits concernant ces matières devaient être fixés en fonction des besoins.

Pour l'année budgétaire 1985, je constate que les crédits culturels « Education nationale », accordés par l'Etat se répartissent comme suit: 2 806,3 milliards pour la Communauté flamande, 1 814,2 milliards pour la Communauté française, soit 60,7 p.c. pour les néerlandophones et 39,3 p.c. pour les francophones.

Le gouvernement considère-t-il qu'il s'agit là d'une répartition qui tient compte des besoins, alors que les budgets nationaux de l'Education sont établis sur base d'un rapport 55-45?

Sur quelles bases cette répartition communautaire est-elle fondée? Est-elle fixée objectivement chaque année ou les crédits accordés le sont-ils en fonction d'une augmentation forfaitaire annuelle?

Si cette dernière hypothèse est exacte, il faut bien conclure que l'article 7 de la loi du 9 août 1980 n'est pas respecté et que la dotation la plus importante accordée au départ continue à augmenter sans la moindre considération pour la situation réelle.

Depuis janvier 1982, un certain nombre de compétences en matière d'enseignement ont été transférées aux communautés. La dernière en date est l'enseignement par correspondance devenu depuis quelques semaines l'enseignement à distance de la Communauté française.

Si vous le permettez, je reviendrai sur ce point à la fin de mon intervention pour vous poser une autre question bien précise, monsieur le ministre.

Lorsqu'il y a transfert de compétences du pouvoir national à un exécutif communautaire, ne doit-il pas y avoir automatiquement un transfert budgétaire?

Dès lors, comment qualifiez-vous le procédé qui consiste à supprimer au budget de l'Education nationale les crédits destinés aux activités socioculturelles dans l'enseignement fondamental pour, ensuite, déclarer que cette matière relève de la compétence des communautés?

J'en viens, pour terminer, à l'enseignement par correspondance. Lors de sa réunion du 27 mai 1983, le Conseil des ministres a décidé que les compétences en matière d'enseignement par correspondance devaient être transférées aux communautés. Cette décision, quoique tardive, était tout à fait normale puisque, le 5 juin 1981, le Conseil d'Etat, à la demande du Premier ministre, considérait, premièrement, que l'enseignement par correspondance est bien une forme d'enseignement; deuxièmement, que cet enseignement relève de la compétence des communautés.

Ce premier avis était d'ailleurs confirmé par un second, rendu le 23 mai 1984, sur le projet de décret créant l'enseignement à distance de la communauté.

Dès lors, monsieur le ministre, l'enseignement à distance est-il, oui ou non, une forme d'enseignement? A ces questions, je souhaite des réponses claires et précises.

Je voudrais interroger maintenant le gouvernement sur le financement des parastataux transférés aux communautés.

En application de la loi, récemment votée, portant suppression ou restructuration de certains organismes d'intérêt public, divers parastataux doivent connaître une communautarisation de leur organisation. Il s'agit du Fonds des hôpitaux, de l'Euvre nationale de l'enfance, du Fonds de reclassement des handicapés et de l'Onem.

Cette opération doit entraîner un transfert de moyens en vue de financer les dépenses de fonctionnement et de personnel des institutions concernées. Or le budget des dotations aux régions et aux communautés de 1985 ne prévoit aucune dotation à cet égard.

Quels sont les moyens financiers dont bénéficieront les communautés afin de rencontrer les dépenses nouvelles mises à leur charge? A cette dernière question, de même qu'aux précédentes, je souhaite une réponse claire et précise. (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Robert Maes.

De heer R. Maes. — Mijnheer de Voorzitter, inzake de dotaties aan de gemeenschappen en de gewesten voor het jaar 1985 wil ik nog volgende opmerkingen maken.

Ten eerste, wij wisten het reeds een paar jaren, maar uit het recent debat in de Vlaamse Raad over de middelenbegroting voor de Vlaamse Gemeenschap is eens te meer overduidelijk gebleken — mevrouw De Pauw heeft het hier zoëven ook gezegd — dat de dotaties bij de staatshervorming van 1980 te laag werden geschat en niet eens zo'n klein beetje.

Ik kan zelfs moeilijk aannemen dat men de enorme schuldenlast die men aan de gewesten ging overdragen, en die nadien de « lasten uit het verleden » werden genoemd, zomaar over het hoofd heeft gezien. Het lijkt mij eerder een bewuste onderschatting te zijn geweest. Deze onderschatting was een eerste reden waarom in de openvolgende begrotingen van onze Vlaamse Gemeenschap een structureel tekort is ontstaan. Voor de Waalse Gemeenschap zal dit wellicht hetzelfde zijn, maar daarover kunnen andere collega's eventueel spreken.

Men heeft weliswaar begin 1984 dan ook een bijstandsplan uitgewerkt waarbij allerlei dingen door elkaar werden gemengd, en onder meer de financiële tegemoetkomingen inzake de zogeheten lasten uit het verleden in feite werden gekoppeld aan de bijstand voor het bedrijf Cockerill-Sambre. Maar daarmee was de toestand nog niet grondig gesaneerd, want ook nu blijkt het bijvoorbeeld voor de gewesten, onmogelijk de noodzakelijke afbetalingen inzake de huisvestingssector te doen.

Dit heeft er blijkbaar toe geleid, enerzijds, dat het Waalse Gewest uiteindelijk helemaal geen afbetaling van het nochtans wettelijk onbetwistbaar verschuldigd bedrag in zijn begroting 1985 heeft ingeschreven, terwijl men aan Vlaamse kant een half-en-half oplossing heeft gezocht, die onder meer bestaat in een consolidatielening voor een gedeelte van deze schulden van 4,4 miljard. Anderzijds was ook aan Vlaamse kant de debetpositie inzake de thesaurie, dit wil zowat zeggen de lopende rekening die in het rood stond, einde 1982 tot 15 miljard gestegen. Dit komt erop neer dat de toegelaten marge toen al met 6,6 miljard werd overschreden, waarbij er in 1983 nog eens 3,5 miljard bijkwam en voor 1984 ook nog een paar miljarden zullen bijkomen. Het hoeft dan wel niet meer bevestigd te worden dat dit alles tot een onaantoonbare toestand heeft geleid en dat opnieuw een of ander soort bijstandsplan noodzakelijk is.

Ten tweede, naast het ingebouwd structureel tekort, veroorzaakt door de te lage beginraming van de dotaties, blijft er voor de Vlaamse Gemeenschap de van bij het begin bestaande benadeling inzake de verdeelsleutels van de dotaties.

Ik heb het hier reeds drie- à viermaal aangehaald zonder dat iemand het ooit heeft tegengesproken. Maar zo men dan al mijn vaststelling niet tegensprekt, men doet toch ook niets om de verkeerde berekeningen te wijzigen.

Met een Vlaamse Gemeenschap die zowat 60 pct. van de totale bevolking uitmaakt, krijgen wij slechts 55 pct. van de gemeenschapskredieten en inzake de gewestmateries krijgen wij slechts 52,75 pct. van de gewestelijke kredieten voor een Vlaams Gewest, met dan toch ongeveer 56 à 57 pct. van de bevolking zonder dus rekening te houden met de Brusselse Vlamingen. Dit komt erop neer dat wij inzake de gewestelijke kredieten bijvoorbeeld 6 118 frank per inwoner krijgen tegenover 8 088 frank per inwoner voor het Waalse Gewest.

Ten derde, u heeft, mijnheer de minister van Begroting, tijdens het debat in de Kamer en elders al meer dan eens doen opmerken dat het globaal totaal van de verschillende soorten van dotaties percentsgewijze aanzienlijk is gestegen, en dat is juist, maar het is natuurlijk slechts

oogverblinding. In feite dienden deze bijkomende middelen immers alleen om bijkomende lasten te dekken en werden de financiële mogelijkheden van de gemeenschappen en gewesten voor het voeren van een eigen politiek geenszins verruimd.

Ten vierde, bij deze gelegenheid wil ik toch ook nog maar eens herhalen dat de onder meer door de Eerste minister in 1980 gedane voorspellingen, namelijk dat het belang van de dotaties inzake de financiering van de gemeenschappen gaandeweg zou verminderen door de geleidelijke verhoging van de *ristorno's*, helemaal niet zijn uitgekomen.

Nog erger is dat wanneer onlangs nog een bijkomende overheveling van bevoegdheden gebeurde, namelijk inzake het Fonds van de prototypes en het IWONL, de daarbij horende financiële middelen ook weer slechts voor de helft door middel van *ristorno's* werden overgedragen en voor de andere helft opnieuw door middel van een verhoging van de dotaties, hetgeen zeker totaal in strijd was met de voorspellingen en beloften van 1980.

Ten vijfde, tenslotte wil ik er ook, zoals ieder jaar, op wijzen dat voor het Brusselse Gewest een uitzondering wordt gemaakt. Aan dit gewest wordt immers geen dotatie toegekend zoals ze op basis van de bestaande verdeelsleutels zou moeten worden berekend, maar wel een heel wat grotere.

Het heeft natuurlijk helemaal geen zin dat men wettelijk dan nog slechte verdeelsleutels vastlegt en deze achteraf in een van de drie betrokken gevallen niet juist toepast.

Wij kunnen er best inkomen — ik zeg dat ter intentie van mevrouw De Pauw — dat men aan Brussel, dat evenals de Vlaamse Gemeenschap door de slechte verdeelsleutels wordt benadeeld, bijkomende middelen verschaft, maar dit zou dan moeten gebeuren door een aanpassing van de verdeelsleutels en niet door een manipulatie, die in feite strijdig is met de wet van augustus 1980.

In 1980 zijn wij, althans in de Vlaamse Gemeenschap en schijnbaar eensgezind, vertrokken als het ware met de leuze: wat wij zelf doen, doen wij beter. Onze gemeenschap moest dan echter ook praktisch in de mogelijkheid worden gesteld om zoveel mogelijk een autonome politiek te voeren. Daarvoor ontbraken tot nog toe echter in de eerste plaats de bevoegdheden, maar eveneens, zoals ik zoëven meen aangetoond te hebben, de nodige middelen.

Hierin moet zonder verder dralen verandering komen.

Er werden diverse nieuwe instellingen — regeringen, raden, administraties enzovoort — in het leven geroepen, maar dit had geen zin als ze ook niet ten volle hun rol kunnen spelen.

Wij moeten hier ook meteen de knoop helemaal doorhakken en afstappen van manke deeloplossingen, zoals opeenvolgende bijstandsplannen enzovoort.

In deze omstandigheden kunnen wij vanzelfsprekend eens te meer met de thans voorgestelde begroting geen genoegen nemen. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — La parole est à M. Paque.

M. Paque. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, chers collègues, dans quelques mois, on pourra fêter le cinquième anniversaire des lois des 8 et 9 août 1980. Cette dernière loi avait pour objet de préciser les modes de financement des communautés et des régions. Pourtant, depuis lors, nombre de discussions, voire de polémiques, se sont ouvertes à ce propos. La loi du 5 mars 1984 n'a pas mis fin aux controverses. Elle est, en effet, la concrétisation de l'accord du gouvernement du 26 juillet 1983 qui réglait des problèmes aussi divers que le financement des secteurs nationaux, entendez la sidérurgie, et le transfert des charges du passé aux régions et aux communautés.

Sans vouloir ni envenimer le débat, ni répéter pour la énième fois les arguments si souvent avancés, je voudrais aborder ici, à l'occasion de cette discussion budgétaire, la problématique générale des finances régionales et communautaires.

Fondamentalement, deux thèses s'affrontent: celle d'abord de ceux — dont M. Nothomb ainsi qu'on peut le déduire de l'interview publiée le 22 décembre qu'il a accordée au journal *Le Soir* et de celle parue plus récemment dans *La Libre Belgique* — qui considèrent que les régions sont financièrement privilégiées puisque leurs dotations augmentent en fonction de l'évolution de l'indice des prix à la consommation, tandis que les autres pouvoirs participent à l'effort de maîtrise des finances publiques. Ceux-là donc concluent que, pour les régions et les commu-

nautés, tout est pour le mieux dans le meilleur des mondes, en tout cas pour ce qui concerne l'aide financière apportée par l'Etat.

Une autre thèse consiste à dire que les régions et les communautés sont étranglées financièrement et que, par divers moyens — les ristournes réduites au minimum, le transfert des charges du passé —, tout se passe comme si on voulait tuer la régionalisation.

C'est cette question de la suffisance ou de l'insuffisance des ressources des régions que je voudrais analyser ici par-delà les polémiques sur des points de détails.

M. Nothomb constate que les régions reçoivent une dotation, source principale de leur financement, qui augmente au rythme de l'inflation, soit 6,5 p.c., tandis que le budget de l'Etat et des communes augmenterait de façon moindre soit 2,9 p.c.

C'est vrai que la dotation correspond à plus ou moins 80 p.c. des recettes de la Région wallonne et qu'elle augmente suivant l'index. Mais il convient de rappeler ce que disait le Premier ministre de l'époque M. Martens, en commission de la Chambre, lors des débats préparatoires au vote de la loi du 9 août 1980 qui règle le financement des régions et des communautés. Le Premier ministre soulignait que la dotation représente le minimum dont les régions disposeront, qu'elle ne constitue que le plancher ou, si l'on veut, le minimum garantie qui, à lui seul, ne permettra pas à ces entités de vivre. En outre, le principe de la croissance zéro était admis, ce qui veut dire que la dotation varie en fonction de l'index.

Dois-je rappeler que M. Nothomb — veuillez m'excuser, monsieur le ministre, de le citer aussi souvent, mais les deux interviews dont j'ai parlé tout à l'heure sont extrêmement importantes — participe à un groupe parlementaire qui a voté la loi du 9 août 1980? J'ajoute que, lors des débats préalables au vote de la loi du 9 août 1980, le Premier ministre avait signalé que d'autres moyens de financement constitueraient la dynamique du système.

Et là, je dois bien dire que les promesses d'alors n'ont pas été tenues.

Je cite: les produits des forêts domaniales qui ne sont pas complètement ristournés à la Région wallonne alors que celle-ci supporte tous les frais de fonctionnement et les salaires correspondants, la suppression de l'impôt sur les plus-values qui était attribué aux régions sur base de la localisation, le retrait des droits de succession de la liste des impôts à ristourner pour financer les secteurs nationaux à partir de cette recette régionale.

En outre, la Région wallonne, elle, se voit lésée en ce que le transfert du personnel de l'Etat aux régions est financé non pas sur base des coûts mais en application d'une clef de ristournes défavorable à la Wallonie.

En 1983, on s'est aperçu que les ristournes étaient moindres que prévu et qu'elles suffisaient à peine à supporter les charges de l'administration. Des négociations se sont ouvertes entre les exécutifs et le gouvernement à propos des charges du passé et du solde des années antérieures. Toutefois, la nécessité politique faisant loi, le gouvernement se mit d'accord, le 26 juillet 1983, et régla ainsi le problème sidérurgique, les charges du passé et les soldes des années antérieures.

La loi du 5 mars, résultant de cet accord, n'a cependant pas résolu ce problème. Car s'il est vrai que l'Etat produit un effort, le problème des finances régionales reste entier et la Région wallonne se plaint plus particulièrement d'un traitement discriminatoire. Me permettrai-je de vous rappeler en substance ce que le ministre de la Région wallonne pour le Budget et l'Energie a déclaré en commission des Finances, du Budget et de l'Administration du Conseil régional wallon?

La Région wallonne souffre d'une première discrimination en ce que la tranche de crédit parallèle de 959 millions perçue par la région en 1984 a été artificiellement imputée à l'exercice 1982, ce qui réduit d'autant le déficit budgétaire au 31 décembre de cette même année qui est considéré comme une charge du passé.

En conséquence, les droits de succession à percevoir sont diminués à due concurrence. C'est la deuxième discrimination.

La troisième discrimination réside dans le fait qu'alors que la Région wallonne a un déficit de 1,6 milliard, elle éponge déjà 662 millions alors que la Communauté flamande apure seulement à concurrence de 253 millions pour un déficit de 6,6 milliards. Plus grand est votre déficit, mieux vous serez traité.

Et pourtant, la Région wallonne, a mené une politique responsable sur le plan budgétaire.

En effet, les projections établies en 1980 laissaient entrevoir pour la Région wallonne un déficit cumulé de quelque 23,9 milliards à la fin de

1984; or, à l'heure actuelle, notre déficit cumulé tourne autour de 7,6 milliards, soit moins du tiers de ce qui était prévu. Ceci a été rendu possible par une réduction importante des moyens d'actions de la région. En 1980, on avait prévu 37,1 milliards; en 1981, 32,8 milliards; en 1982, 24,3 milliards; en 1983, 27,65 milliards; en 1984, 25,7 milliards.

Je doute que l'Etat ait fait un effort aussi important car la réduction des moyens d'action de la Région wallonne porte sur 33 p.c. Il reste à souligner que parallèlement, entre 1980 et 1984, le secteur débudgétisé de la Région wallonne passe de 50,3 p.c. à 20,5 p.c. Tout ceci prouve à suffisance la volonté d'orthodoxie budgétaire de l'exécutif de la Région wallonne.

Néanmoins, la situation de la Région wallonne reste difficile sur le plan financier puisque son déficit cumulé tourne autour de 30 p.c. de ces recettes, c'est-à-dire 7,6 milliards sur 26,25. Ceci représente pourtant proportionnellement moins que le déficit annuel de l'Etat, puisque pour des recettes de 1 320 milliards pour l'exercice 1984, on annonce un déficit supérieur à 500 milliards. En prenant ce chiffre, la comparaison est favorable à la région.

Aussi, je pense que dans le domaine de la gestion budgétaire, l'Etat est mal placé pour faire des remontrances ou se poser en donneur de leçons.

Grâce à ces efforts, le budget 1985 de la Région wallonne a pu être présenté dans un relatif équilibre, ce qui n'a été possible que parce qu'il a été décidé de laisser en suspens le problème des dettes du logement et, plus précisément, de la Société nationale du logement, les dettes de la Ligue des familles nombreuses étant réglées. (*Colloques sur les bancs de la Volksunie.*) A chaque sa manière de gérer.

De heer Van In. — Op die manier kunt u altijd een begroting in evenwicht houden.

M. Paque. — J'ai expliqué tout à l'heure que vous étiez les bénéficiaires du système. Nous ne désirons pas ce mode de gestion qui consiste à reporter les dettes à beaucoup plus tard.

Si nous connaissons l'ampleur de la dette globale du logement, on ignore encore précisément comment s'en effectuera le partage. Selon les intentions du gouvernement consignées dans une note au Comité de concertation, la part de la Région wallonne s'élèverait, à partir de 1985, à quelque 10 milliards par an, en moyenne. En outre, il ne faut pas oublier que pour apurer ses dettes au 1^{er} janvier 1985, la Région wallonne devrait en outre payer environ 12 milliards.

Je reste donc stupéfait des déclarations de M. Nothomb à propos de la situation financière soi-disant privilégiée des communautés et des régions, lorsque je constate que, malgré la suppression de tout programme SNL, la Région wallonne doit consacrer 10 milliards par an à l'apurement des dettes du passé afférentes au seul secteur du logement.

Les ressources propres des régions devant rester marginales pour un certain temps, on peut s'inquiéter de la viabilité des régions et, plus particulièrement, de la Région wallonne lorsque 40 p.c. des moyens de cette dernière sont consacrés à l'apurement des charges d'emprunt du logement.

Dans le cadre de la discussion du budget des Dotations, je voudrais que le gouvernement dise s'il compte intervenir utilement — et si oui, comment — pour couvrir les dettes du logement afin que la viabilité des régions reste assurée. (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

M. le Président. — La parole est à M. Humblet.

M. Humblet. — Monsieur le Président, à cette heure tardive, j'ajouterais peu de chose à ce qu'ont déclaré mes collègues MM. Paque et Mouton. Je voudrais cependant formuler quelques remarques auxquelles j'attache quelque importance, même si elles trouveraient davantage leur place en réunion de commission. Mais ce budget ne sera pas examiné en commission du Sénat, puisque la Chambre l'a d'ores et déjà adopté.

Au cours de la présente législature, le gouvernement a été amené à modifier deux éléments des dotations aux communautés et régions, tout d'abord, à la suite d'une modification institutionnelle, indéniablement importante, touchant au financement des déficits des secteurs nationaux, à laquelle M. Paque a fait allusion et, à mon sens, significative.

Autre modification que je ne critique certainement pas: il a fallu s'adapter à la mise en place de la communauté allemande, appelée Communauté germanophone.

On peut vraiment se demander, à la lecture de la loi ordinaire du 9 août 1980, pourquoi le gouvernement n'en a pas profité pour repenser quelque peu les dispositifs de financement mis alors en place et qui semblent avoir été organisés à court terme. En effet, à deux endroits au moins, il est fait référence à l'année 1981 ou à l'année 1982 comme s'il s'agissait, je le répète, de formules relativement provisoires.

Un argument supplémentaire pourrait être invoqué en l'espèce: ces dispositions ont pris place dans la loi ordinaire et non dans la loi spéciale du 8 août. Une question se pose immédiatement: pourquoi ne pas avoir procédé à une réadaptation, ce qui aurait permis de tenir compte, d'aucuns l'ont souligné, des charges nouvelles incombant aux communautés et aux régions notamment en matière d'enseignement — M. Mouton y a fait allusion — et à propos de certains paraétatiques, MM. Paque et Mouton en ont parlé?

Monsieur le ministre — vous n'êtes nullement visé en l'occurrence —, on est d'autant plus mal à l'aise lorsque l'on constate les difficultés budgétaires auxquelles doivent faire face les communautés et les régions lorsque certains de vos collègues ne manquent pas une occasion de freiner une interprétation plus favorable de la répartition des compétences au profit des communautés et des régions tout en affirmant: «Nous avons les liards», nous détenons le portefeuille. Autrement dit, personne n'a pu, à ce jour, démontrer qu'il y aurait, dans le chef de l'actuel gouvernement, la volonté d'interpréter dans un sens large, en faveur des communautés et des régions, les dispositions, notamment d'ordre financier, adoptées en 1980.

Vous n'ignorez pas, comme nous d'ailleurs, monsieur le ministre, que la Chambre s'est préoccupée de certains aspects de cette question, notamment quant au taux d'inflation dont il est tenu compte en fin d'exercice, quant au recul indéniable de la situation financière des communautés et des régions et quant à la clé de répartition.

Je ne voudrais pas ce soir, malgré ce qui a pu être dit à propos de Bruxelles ou de la Flandre, me lancer dans un débat quant à l'équité ou non des dispositions en vigueur, au bénéfice de la Flandre, de la Wallonie ou de Bruxelles.

Je prends simplement un exemple qui montre qu'il faudrait sans cesse réfléchir aux clefs de répartition et notamment à la fameuse clef des trois tiers. Ne sentons-nous pas en cette période climatique difficile les conséquences financières d'une plus grande superficie par rapport à la population ou au rendement de l'impôt des personnes physiques en Wallonie?

Ne faudrait-il pas en permanence une réflexion si le but visé est bien d'aboutir à un système de type fédéraliste?

Je dis que ce n'est absolument pas le cas, vu l'application qui est faite des lois de 1980 par le présent gouvernement. Le gouvernement octroie du haut de sa pseudo-souveraineté un certain nombre de semi-compétences aux régions et aux communautés, mais le plus chichement possible.

Quelles sont, monsieur le ministre, et le rapport à la Chambre en fait indirectement état, les parts respectives des ressources publiques versées aux communes, y compris aux CPAS, aux provinces — si importantes, selon M. Nothomb, inutiles selon moi, et il aurait peut-être fallu choisir entre les communautés et les régions d'une part, et les provinces, d'autre part —, aux communautés, aux régions et à l'Etat? Cet élément est fondamental car, si l'on compare avec la République fédérale d'Allemagne, la Suisse, la Yougoslavie et même les Etats-Unis, si l'on fait abstraction du budget de la Défense, la part des ressources publiques qui va aux collectivités composantes, comme on dit en science politique, ou aux pouvoirs subordonnés, comme on le dit en Belgique, la part est chiche, beaucoup trop chiche.

Je ne manquerai d'ailleurs pas ultérieurement de vous demander des précisions quantitatives qui devraient être très édifiantes sur ce problème des dotations aux communautés et aux régions. (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

M. le Président. — La parole est à M. Maystadt, ministre.

M. Maystadt, ministre du Budget, de la Politique scientifique et du Plan. — Monsieur le Président, je dois d'abord rappeler la portée limitée du budget en discussion.

Ce projet consiste simplement à traduire en chiffres un certain nombre de dispositions légales relativement précises. Le gouvernement ne dispose sur ce plan pratiquement d'aucune marge de manœuvre à la différence d'autres budgets où l'on peut estimer qu'il aurait pu prévoir plus ou moins de crédits.

Dans le projet actuellement en discussion, il s'agit de calculer d'une façon purement mathématique ce que donne l'application des dispositions existantes. Les articles 3 et 4 de la loi du 9 août 1980 régissent les dotations légales aux régions et aux communautés. C'est une règle simple. Une dotation de base est inscrite dans la loi. On applique le taux d'inflation de l'année précédente et on obtient ainsi un chiffre qu'on inscrit dans le projet de budget. Le gouvernement n'a pas à se demander si c'est trop ou pas assez.

De heer R. Maes. — Niet voor Brussel, mijnheer de minister!

M. Maystadt, ministre du Budget, de la Politique scientifique et du Plan. — Bruxelles n'est pas concerné ici. J'ai effectivement entendu des questions sur Bruxelles. Je rappelle qu'il n'y a pas de dotation pour Bruxelles, car il y a un budget de la Région bruxelloise. Il s'agit, bien sûr, d'un autre budget que votre assemblée aura l'occasion de discuter.

Pour la Communauté germanophone, c'est la loi du 20 janvier 1984 qui est appliquée. Nous reprenons donc les chiffres prévus dans cette loi. Il en va de même pour ce que nous appelons les dotations complémentaires, qui sont tout aussi légales dans la mesure où elles sont explicitement prévues par la loi du 5 mars 1984.

Diverses questions ne manquent pas d'intérêt, comme celle que vous venez de rappeler et sur laquelle Mme De Pauw avait insisté, à savoir la situation de Bruxelles. Il y a tout le problème de la répartition des moyens entre les communautés et les régions. On peut certes en discuter, mais ces problèmes ne sont pas directement en cause dans ce projet de loi. La réponse de M. Humblot à la position de Mme De Pauw et de M. Maes montre d'ailleurs qu'il ne sera pas aisé de trouver un nouveau consensus sur un nouveau type de répartition de ces moyens.

En attendant, le devoir du gouvernement est d'appliquer la loi telle qu'elle existe. C'est ce que nous avons fait dans ce projet de budget. A la Chambre, même l'opposition a reconnu que nous avons correctement appliqué la loi et que nous ne nous étions pas trompés dans les calculs.

M. Humblot. — Vous avez adapté pour les secteurs nationaux. C'est la preuve que rien n'a changé.

M. Maystadt, ministre du Budget, de la Politique scientifique et du Plan. — Dans la loi du 5 mars 1984, il y a eu un changement par rapport à 1980. Ce projet de budget applique simplement les dispositions qui ont été prises. On peut être pour ou contre ou encore contester tel ou tel aspect de cette loi, mais on ne peut contester la correction des calculs qui ont été effectués.

Je peux comprendre qu'à l'occasion de la discussion de ce budget, on veuille faire le point sur l'ensemble de la problématique des finances communautaires et régionales. C'est ce qu'ont fait notamment MM. Maes et Paque. Tous deux ont rappelé, pour en tirer des conclusions quelque peu différentes, que les communautés et les régions bénéficient de deux sources de financement provenant du pouvoir central: d'une part, les dotations, dont les montants de base sont indexés en vertu de la loi et, d'autre part, les ristournes d'impôts qui sont fixées annuellement dans le budget des Voies et Moyens et qui ne sont pas reprises dans ce budget.

L'ensemble de ces moyens — dotations et ristournes — a considérablement augmenté depuis 1980.

Mme Remy-Oger. — Les charges aussi.

M. Maystadt, ministre du Budget, de la Politique scientifique et du Plan. — Elles augmentent pour tout le monde.

En 1980, nous avions, en termes de crédits d'ordonnancement, donc de paiements, quelque 76 milliards. En 1985, nous en sommes maintenant à 143 milliards, soit une augmentation de 87 p.c.

Sur la même période, le budget de l'Etat est passé, en dépenses courantes, de 1 139 milliards à 1 703 milliards, soit une augmentation de 67 p.c., et les recettes courantes de l'Etat ont augmenté de 43 p.c.

Donc, depuis 1980, les moyens financiers mis par l'Etat à la disposition des régions et des communautés ont augmenté deux fois plus que les recettes de l'Etat. Ceci démontre à suffisance, me semble-t-il, que l'Etat n'a pas adopté une attitude délibérément restrictive à l'égard des nouvelles institutions. Loin de vouloir les étrangler, comme on le lui a reproché parfois, le gouvernement a correctement appliqué la loi du 9 août 1980.

Lors de la discussion à la Chambre du budget des Voies et Moyens d'abord, de celui des Dotations ensuite, un point technique m'a paru mériter vérification: celui qu'a souligné M. Paque et qui concerne l'imputation des transferts des crédits parallèles à la Région wallonne. On peut effectivement penser qu'il serait plus logique de les imputer à l'année au cours de laquelle on a effectivement versé ces crédits parallèles, c'est-à-dire 1984 au lieu de 1982.

J'ai indiqué à la commission de la Chambre — bien que ce soit de la compétence du ministre des Finances — que cette critique me paraissait logique et qu'il valait la peine de l'examiner de manière plus approfondie.

A l'initiative de mon collègue des Finances, des contacts ont eu lieu au niveau des techniciens entre la Région wallonne et le ministère des Finances. Depuis lors, il est apparu que les choses ne sont pas aussi simples et qu'il n'est pas évident que changer l'exercice auquel on impute les crédits parallèles serait avantageux pour la Région wallonne. Cette question, qui est toujours à l'examen, est la seule sur laquelle on peut peut-être contester l'application des lois existantes par le gouvernement.

Cela ne signifie pas que les moyens des communautés et des régions soient suffisants pour faire face à toutes leurs missions. Savoir si l'on applique correctement la loi, est une première question, à laquelle je réponds par l'affirmative, déterminer si les moyens qu'on donne sont suffisants, en est une autre.

Les choses, de toute évidence, n'ont pas évolué exactement comme on l'avait imaginé en 1980.

J'ai relu les travaux préparatoires aux lois de réformes institutionnelles auxquels plusieurs d'entre vous ont fait allusion. Qu'y trouve-t-on?

D'abord, que les crédits de base des dotations correspondent aux budgets prévus en 1980 pour les régions et les communautés. Ensuite, que ces dotations comportent une part correspondant aux charges financières des crédits d'engagement utilisés par les régions depuis 1975. Ce n'est pas moi qui le dis, mais le ministre des Réformes institutionnelles de l'époque qui a d'ailleurs justifié ainsi le rejet d'un amendement tendant à prévoir des moyens supplémentaires pour couvrir les charges financières des dépenses débudgétisées décidées par ce qu'on appelait alors les Comités ministériels des affaires régionales.

On trouve, enfin, dans ces travaux préparatoires, qu'il était convenu que les moyens financiers des régions et des communautés s'accroîtraient plus vite que ceux de l'Etat. Ce fut le cas, et j'ai rappelé les chiffres voici quelques instants.

C'est donc en réalité sur l'autre volet, celui des ristournes, que les choses n'ont pas évolué comme on l'avait envisagé en 1980.

M. Paque a rappelé ce passage des déclarations du Premier ministre où il est indiqué que les dotations constitueraient le minimum des moyens alloués aux nouvelles institutions. «A lui seul, disait le Premier ministre, ce revenu ne permettra pas à ces entités de vivre. Tel n'est pas le but.» Le Premier ministre poursuivait en indiquant que les autres sources de financement constituaient l'élément dynamique du système de financement. C'est d'ailleurs l'expression que vous avez vous-même rappelée.

Il est donc exact que les ristournes devaient croître. A l'époque, on disait: «Elles croîtront plus vite que les dotations, et, en tout cas, au moins autant que les dépenses de l'Etat.» A la suite de la politique budgétaire que le gouvernement a dû mener, les dépenses de l'Etat n'ont pas augmenté plus vite que l'inflation. Au contraire.

Donc, ce minimum de croissance des ristournes garanti par la loi était beaucoup moins important que celui prévu en 1980. Ce minimum garanti ne s'élèverait, pour 1985, qu'à 2,9 milliards, mais 9 milliards de ristournes complémentaires ont toutefois été attribués.

En 1980, certains s'étaient plaint de ce qu'il faudrait septante années avant que le montant des ristournes d'impôts soit équivalent à celui des dotations. Si le rythme de ces quatre dernières années se poursuit, à savoir que la part des ristournes passe de 2,6 p.c. des dotations légales à 10,6 p.c., on peut estimer qu'il faudra moins de vingt ans pour atteindre l'équivalence entre les deux sources de financement. C'est encore beaucoup, mais c'est en tout cas moins que ce que certains avaient annoncé.

Ne me faites pas dire que je considère que tout est rose pour les gestionnaires des régions et des communautés. Ceux qui doivent assumer

la gestion quotidienne des matières régionales et communautaires constatent que les moyens dont ils disposent ne sont pas suffisants, qu'ils ne couvrent pas les besoins, et se voient dès lors contraints de pratiquer des coupes sombres dans leur budget. M. Paque l'a rappelé en détail pour la Région wallonne; on peut établir le même constat pour la Communauté flamande où des mesures d'économie ont dû être prises.

L'Etat se trouve, lui aussi, dans une situation extrêmement difficile et doit réaliser un certain nombre d'économies. Malgré cela, par deux fois, l'Etat a mis en place un mécanisme permettant de réduire considérablement les charges du passé.

Tout d'abord, on l'oublie parfois, les compteurs ont été remis à zéro en 1975 pour les matières régionales; les nouvelles institutions régionales n'avaient au départ aucune dette. Il en a été de même en 1980 pour les matières communautaires.

L'Etat intervient une deuxième fois, par application de la loi du 5 mars 1981, prévoyant la reprise d'une partie importante des charges du passé et, par ailleurs, par le transfert de moyens supplémentaires pour couvrir l'autre partie.

Tous les problèmes ne sont pas résolus pour autant, ainsi que l'ont souligné Mme De Pauw et MM. Macs, Paque et Humblet qui ont soulevé le problème des énormes charges du logement qui découlent, il convient de le rappeler, de décisions prises par les organes régionaux. Naguère, le logement était matière nationale. Les charges en question sont nées depuis que le logement est une matière régionalisée, elles sont, je le répète, la conséquence financière de décisions prises par les organes régionaux.

On pourrait s'en laver les mains et estimer que c'est l'affaire des régions. Cette position ne serait ni sage ni réaliste. Il convient de rechercher par la concertation un moyen nouveau d'intervention, sous une forme à déterminer, en vue d'alléger les charges qui pèsent encore sur les régions dans le domaine du logement. Le gouvernement a fait savoir qu'il était disposé à en discuter au comité de concertation. Un document de base a été élaboré pour amorcer cette discussion. C'est dans cet esprit de coopération entre divers pouvoirs qu'une solution doit être recherchée à cette difficile « problématique » des finances régionales et communautaires et, plus largement, des finances publiques dans leur ensemble. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles de chacun des projets de loi.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene behandeling gesloten en gaan wij over tot het onderzoek van de artikelen van elk van de ontwerpen van wet.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DES DOTATIONS AUX COMMUNAUTES ET AUX REGIONS DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1985

Discussion et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING DER DOTATIES AAN DE GEMEENSCHAPPEN EN AAN DE GEWESTEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1985

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi contenant le budget des Dotations aux communautés et aux régions pour 1985.

Wij gaan over tot het onderzoek van de artikelen van het ontwerp van de wet houdende de begroting der Dotaties aan de gemeenschappen en aan de Gewesten voor 1985.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de behandeling van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (*Voir document n° 5-IVbis-1, session 1984-1985, du Sénat, et document n° 4-IVbis-1, session 1984-1985, de la Chambre des représentants.*)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (*Zie stuk nr. 5-IVbis-1, zitting 1984-1985, van de Senaat, en stuk nr. 4-IVbis-1, zitting 1984-1985, van de Kamer van volksvertegenwoordigers.*)

Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés :

Crédits pour les dépenses courantes (titre I) et pour les dépenses de capital (titre II)

Article 1^{er}. Il est ouvert pour les dépenses de l'année budgétaire 1985 afférentes aux Dotations aux communautés et aux régions des crédits s'élevant aux montants ci-après (en millions de francs) :

	Crédits dissociés		
	Crédits non dissociés	Crédits d'engagement	Crédits d'ordonnement
Titre I			
Dépenses courantes.	77 944,5	—	—
Titre II			
Dépenses de capital.	41 888,3	—	—
Totaux	119 832,8	—	—

Ces crédits sont énumérés aux titres I et II du tableau annexé à la présente loi.

Kredieten voor de lopende uitgaven (titel I) en de kapitaaluitgaven (titel II)

Artikel 1. Voor de aan het begrotingsjaar 1985 verbonden uitgaven betreffende de Dotaties aan de gemeenschappen en aan de gewesten, worden kredieten geopend ten bedrage van (in miljoenen franken) :

	Gesplitste kredieten		
	Niet-gesplitste kredieten	Vastleggingskredieten	Ordonneringskredieten
Titel I			
Lopende uitgaven	77 944,5	—	—
Titel II			
Kapitaaluitgaven	41 888,3	—	—
Totaal	119.832,8	—	—

Die kredieten worden opgesomd onder de titels I en II van de bij deze wet gevoegde tabel.

— Adopté.

Aangenomen.

Dispositions diverses

Art. 2. Le Trésor est autorisé à consentir des avances lorsque les opérations relatives au compte 80.00.04.66 : Communauté germanophone — compte-courant de la section « opérations de trésorerie », créent une position débitrice de ce compte.

Ces avances ne pourront toutefois pas dépasser un montant égal à un sixième de la dotation inscrite au tableau annexé à la présente loi en faveur de cette communauté.

Diverse bepalingen

Art. 2. De Schatkist wordt ertoe gemachtigd voorschotten toe te kennen wanneer de verrichtingen in verband met de rekening 80.00.04.06 :

Duitstalige Gemeenschap — rekening-courant van de sectie «thesaurie-
verrichtingen» een debettoestand van die rekening veroorzaken.

Deze voorschotten zullen evenwel een bedrag niet mogen overschrijden
dat gelijk is aan één zesde van de dotatie ingeschreven onder de bij deze
wet gevoegde tabel, ten bate van die gemeenschap.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensem-
ble du projet de loi.

Wij stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DES DOTATIONS AUX COMMUNAUTÉS ET AUX RÉGIONS DE L'ANNÉE BUDGE- TAIRE 1984

Discussion et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING DER DOTATIES AAN DE GEMEENSCHAPPEN EN AAN DE GEWESTEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1984

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de
loi ajustant le budget des Dotations aux communautés et aux régions de
1984.

Wij gaan over tot het onderzoek van de artikelen van het ontwerp
van wet houdende aanpassing van de begroting der Dotaties aan de
Gemeenschappen en aan de Gewesten voor 1984.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du
tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de behandeling van de artikelen
van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (*Voir
document n° 6-IVbis-1, session 1984-1985, du Sénat, et document
n° 5-IVbis-1, session 1984-1985, de la Chambre des représentants.*)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en
aangenomen. (*Zie stuk nr. 6-IVbis-1, zitting 1984-1985, van de Senaat,
en stuk nr. 5-IVbis-1, zitting 1984-1985, van de Kamer van volksvertegen-
woordigers.*)

— Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés :

I. Kredietaanpassingen

Artikel 1. De kredieten ingeschreven onder de titel I, — lopende
uitgaven, en onder de titel II —, kapitaaluitgaven, van de begroting
der Dotaties aan de gemeenschappen en aan de gewesten voor het
begrotingsjaar 1984 worden aangepast volgens de omstandige vermeldin-
gen in de bij deze wet gevoegde tabel en ten belope van (in miljoenen
franken):

Aanpassingen	Gesplitste kredieten		
	Niet- gesplitste kredieten	Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
TITEL I			
<i>Lopende uitgaven</i>			
Bijkredieten	713,9	—	—
TITEL II			
<i>Kapitaaluitgaven</i>			
Bijkredieten	244,7	—	—

I. — Ajustements des crédits

Article 1^{er}. Les crédits prévus au titre I, dépenses courantes, et au titre
II, dépenses de capital, du budget des Dotations aux communautés et
aux régions de l'année budgétaire 1984 sont ajustés suivant les données
détaillées au tableau annexé à la présente loi et à concurrence de (en
millions de francs):

Ajustements	Crédits non dissociés	Crédits dissociés	
		Crédits d'engage- ment	Crédits d'ordonnan- cement
TITRE I			
<i>Dépenses courantes</i>			
Crédits supplémentaires . .	713,9	—	—
TITRE II			
<i>Dépenses de capital</i>			
Crédits supplémentaires . .	244,7	—	—
— Aangenomen.			
Adopté.			

II. Diverse bepalingen

Art. 2. De bij deze wet toegestane kredieten zullen door de algemene
middelen der Schatkist gedekt worden.

II. Dispositions diverses

Art. 2. Les crédits ouverts par la présente loi seront couverts par les
ressources générales du Trésor.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. Deze wet treedt in werking de dag van haar bekendmaking in
het Belgisch Staatsblad.

Art. 3. La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au
Moniteur belge.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensem-
ble du projet de loi.

Wij stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Le Sénat se réunira demain, vendredi 18 janvier 1985, à 14 heures.

De Senaat vergadert opnieuw morgen, vrijdag 18 januari 1985, te
14 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(*La séance est levée à 19 h 30 m.*)

(*De vergadering wordt gesloten te 19 u. 30 m.*)